د

رحمان بابا

دیوان

مصحح مدون او مقابله کونکی
عبدالرؤف بېنوا

Ketabton.com

۱۳۲۶هـ ش/۱۹۴۷ ع

(c) ketabton.com: The Digital Library

مقدمه

رحمان بابا

۱۰۴۲ـ ۱۱۱۸هـ

پیژندنه:

د رحمان بابا د پیژندني دپاره همدومره بس دي چه ټول پښتانه ورته بابا وايي. په پښتوکښي د بابا لقب يا هغو شاهنشو ته ورکړي شوي دي چه د توري او توپک په زور ئې پښتنو ته ملکونه نيولي دي او يا هغو فقيرانو ته ورکړی شوي دي چه نه ئې توره نه ئې توپک او نه ئې زور و، خو د خبرو په سحر ئې د پښتنو د زړونو عالم تسخيرکړي او د هر پښتانه د زړه په تخت ناست پاچهی ئې کړې ده لکه چه رحمان بابا وايي:

د پالنگ او د پيريۍ حاجت ئې نشته
د يارانو نشستن د زړه په تخت دي

احمد شاه بابا ته ځکه بابا وايو چه د ډهلی تخت ئې پښتنو ته گټلی و، خو رحمان بابا د خاوروکنډولې په لاس د پښتنو بابا ؤ:

پاچهان که د ډهلي په تخت نازيږي
خوار فقير لره د خاورو کنډولی دي

رحمان بابا په ۱۰۴۲ هجري کال د پښتونخوا د پيښور په علاقه په بهادرکلی کښي زيږيدلي دي او د پلار نوم ئی عبدالستار وُ، قوم ئې که څه هم مومند دي مگر د رحمان بابا مقام له دينه ډير اوچت دي چه دي کومي خاصی قبيلی يا کوم خاص ټبر ته منسوب شي، ځکه چه لوي او حقيقي شاعران بين الانساني شخصيتونه لري. رحمان بابا هم د ټولو انسانانو دي خو بيا په خاص طور د ټولو پښتنو بابا دي. دی پخپله هم ځان کومي قبيلې ته نه منسوبوی وايي:

زه عاشق يم سر وکار می دي له عشقه
نه خليل، نه داودزی يم، نه مومند

رحمان بابا فقه او تصوف له ملا محمد يوسف يوسفزی څخه ولوستل او نور علوم ئې د هغه وخت په

(c) ketabton.com: The Digital Library

هندوستان کښي زده کړل. لوی عالم او بزرگ زاهد شو، د پښتنو د لویو او وړو عقیده پرې راغله او ورته بابا وویل؛ خو د ده زاهدي د ریا زاهدي او خود نمائي زاهدي نه وه چه تر خرقې لاندي د خدای مخلوق ته دام وغوړوی، په زړه یو څه په خوله بل څه وي. رحمان بابا له داسي زاهدۍ څخه توبه باسي:

د ریا له زاهدۍ ځما توبه ده
چه ئې کاندي څوك په رسم او په عادات
په ورځ پیدا و نصیحت وایي و بل ته
په شپه ناست وي د مغان په خرابات
دین ئې دام وي د دنیا په لار کښي
ایښي پرې را اړوي وحشیان د مخلوقات
د هغو په لور ئې سترگي وي ختلي
چه په لاس ئې سرمایه وي یا زکات
زه رحمان له هسي خلقه پناه غواړم
هر چه لافه کړي خلاف د مقامات

دي زاهد وو مگر نه تش د خرقې زاهد:

د ریا خرقه ئې خداي مکړه په غاړه
رحمان کوږ دستار تړلي قلندر دي

رحمان بابا په غریبه کورنۍ کښي پیدا شوي و، او پخپله هم غریب و، خو دې غریبۍ هیڅکله د ده لوړ همت ټیټ کړي نه دي او نه ئې د ده غاړه چا ته کږه کړې او نه ئې لاس د چا خوا ته اوږد کړي دي، وایي:

څوک دي را کاندي قسم په کرد گار
که درم لرم په کور کښي یا دینار
زه درم او دینار نه لرم په کور کښي
ولې نور عالم مي بولي دنیا دار
هم په دا چه نه له ځایه چیرته خوزم
نه د هیڅ یوه مخلوق یم منت بار
آب و خور لکه آسیا په ځاي را رسي
پخپل کور کښي مي سکون دي هم رفتار
لکه ونه مستقیم په خپل مکان یم
که خزان را باندي راشي که بهار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رحمان بابا د لوړ شخصیت پیژندنه د ده له دې یوې غزلې څخه هم ګرانو لوستونکو ته څرګندیدلای شي:

په ښه خوي له بد خواهانو بې پروا یم
په نرمۍ لکه اوبه د اور سزا یم
و هر چا ته پخپل شکل څرګندیږم
آئینه غوندي بې رویه بې ریا یم
قناعت مي تر خرقې لاندي اطلس دي
پټ د درست جهان پادشاه ظاهر ګدا یم
د غنچې په څیر په شل ژبو خاموش یم
لکه بوي هسي په پټه خوله ګویا یم
هم په دا سپینو جامو معلومیږم
لکه ابر هم ګوهر یم هم دریا یم
دراز عمر مي حاصل شوله راستیه
لکه سر و مدام سبز و تازه پایم
که چا لار د عاشقۍ ده ورکه کړې
زه رحمان د ګمرهانو رهنما یم

د رحمان بابا شعر

رحمان بابا پخپله د خپل شعر په باب کښې فیصله کړې ده چه وایي:

چه منکر پرې اعتراض کولي نشي
دا دئ شعر دي رحمانه که اعجاز

ځکه چه اعتراض خو به د یو پښتون له خوا کیده مګر پښتون خو ده ته بابا ویلي دي نو بیا چرته دا اعتراض او انکار ځاي پاتیدي شي! بې له دې چه بیرته د ده له خولې ووایو:

هم نغمې کاندي هم رقص کا هم خاندي
د رحمان په شعر ترکي د باګرام

هو، دا یوه خبره شته چه د رحمان بابا شعر یوازي د باګرام د ترکو نه دي بلکه د ده د اشعارو لوي او مهم خصوصیت دا دي چه د هر چا او هري ډلي په زړه جوړ او په خوله جاري دي: یو پلو ته که د باګرام ترکي پرې نڅا کوي بل پلو ته د زاهدانو له صومعې نه هم د ده د اشعارو ږغ راځي چه وایي:

خرقه پوشه په خرقه کښې دي موندلي
هغه خط چه په دنیا کښې دنیا دار کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

له یوې خوا که ئې مستان په میخانه کښې په ویلو مست زنګیږي او د هر مست له خولې دا چیغه خیژي:

چه د څنګه مي دلبر په لاس کښي جام دي
نن اورنګ د زمانې ځما غلام دي

له بلي خوا ئې واعظان په منبر لولي:

په دنیا کښي که څه کار دي خو د دین دي
د دې کار په کننده وُ آفرین دي

د دنیا تارکان او پریښودونکي ئې په دې بیت خوشحالي کوي:

دا دنیا په احمقانو ده ودانه
دانا نه کا په دنیا باندي غرض

خو دنیا دار ئې بیا دا شعرونه وائي:

ښــــه ده ښــــه ده دا دنــــیــــا
چــــه تــــوښــــه ده د عــــقــــبــــا
د دنــــیــــا پــــه بــــازارکــــیــــږي
د هــــغــــه جــــهــــان ســــودا
پــــه دنــــیــــا کــــښــــي بــــدي نــــشــــتــــه
کــــه بــــدي نــــه وي لــــه تــــا
پــــه دنــــیــــا کــــښــــي لــــوي حــــکــــمــــت دي
پــــرې پــــوهــــیــــږي حــــکــــمــــا

غرض دا چه د رحمان بابا د اشعارو یو لوي مزیت دا دي چه د هر چا د ذوق سره برابر مطالب لري او د هر چا د تنهائۍ ملګري دي. په پښتوکښي به ډیر داسي کم کور پیدا شي چه د رحمان بابا دیوان هلته نه وي. حتي پښتنې میرمني د رحمان بابا له روح څخه استمدادکوي او په اشعارو ئې فالګوري، دا ځکه چه د ده اشعار له هره لوثه پاک او سپیڅلي دي، نه د چا بې ځایه هجو او نه د چا د مبالغې نه ډکه مدح او ستاینه پکښي لیدله کیږي داسي نه چه ګوندي رحمان بابا په دې خبرو نه پوهیده، پوهیده خو پرې خوښ نه وُ. لکه چه وایي:

په اشعار کښي قوتناک لکه زمري یم
ولي نه یم د زمري په څیر ګزند
هم په مدح هم په هجو ښه پوهیږم
ولي نه یم په دا چارو ډیر خرسند

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې له عشقه که مي عيب که مي هنر دي
ما غوښ کړي دي له ځانه بل پيوند

ښاغلي راورټي او پادری هيوز انگريزی مستشرقين او اډورن روسی پښتو پيژندونکي رحمان بابا د پښتو د ادب پيشوا بولي. که څه هم پښتانه د پرديو مستشرقينو قضاوت ته څه اړه لري، ځکه چه پردي هيڅکله د رحمان بابا د اشعارو په خصوصيتونو د يو پښتون په شان پوهيداي نشي خو به هم له دې څخه د رحمان ادبي منزلت د پرديو په نظرکښي څرگنديږي چه رحمان بابا نه يوازي پښتنو په بابائې منلي بلکه د دنيا نور پوهان هم د پښتو په ادب کښي د ده لوړ مقام ته قائل دي.
مړينه: رحمان بابا په ۱۱۱۸ هجري کال له دې فاني دنيا څخه سترگي پټي کړې او د پښتونخوا پيښور په علاقه د هزار خانې په هديره کښي ښخ شو چه اوس ئې عام خلق زيارت ته ورځي.
ديوان: د رحمان بابا ديوان څو څو ځلي چاپ شوي دي چه ډيره زړه او چاپي نسخه ئې هغه نسخه ده چه په ۱۲۹۳ هجري کال د مولوي احمد په تصحيح او اهتمام په لاهورکښي چاپ شوې ده، ځما په عقيده دا نسخه تر ټولو چاپي نسخو صحيح او مکمله ده ځکه نو موږ په دې کتاب کښي هغه نسخه اساس ونيوله او له نورو نسخو سره مو مقابله او تصحيح کړه؛ دوهمه چاپي نسخه هغه ده چه پروفيسر عبدالمجيد افغاني يو مختصر تمهيد پرې ليکلي دي، د پروفيسر صاحب تمهيد ډير خوږ او ادبي دي، خو افسوس چه پخپله د ديوان متن د کاغذ د نازکوالي له کبله مغشوش دي؛ کومه دريمه چاپي نسخه هغه نسخه ده چه پروسږ کال يعني په ۱۹۴۸ عيسوی کال په لاهورکښي چاپ شوي او مولانا عبدالقادر صاحب د پښتو پياوړي ليکونکي پرې يو خورا عالمانه تمهيد ليکلي دي په دې تمهيدکښي که څه هم يو دوه ځايه د رحمان بابا ژوند او کلام د سياسي اغراضو دپاره استخدام شوي دي مگر د تمهيد هغه برخي چه هغه يوازي د رحمان بابا د ژوند او شاعرئ په باب کښي ليکلي شوي خورا عميقي او مفيدي دي، بر سيره په تمهيد د دې کتاب کاغذ او ليکل هم ښه دي خو د محشي صاحب بې ځايه حاشيو ئې د صحافت رنگ گډ وډ کړي او ډير ځايونه ئې بې لزومه حاشيې پرې ليکلي دي مثلا داسي لغتونه ئې ترجمه کړي چه ترجمې ته اړ نه دي او يا ئې ډير عربي مشهور لغات چه پښتانه ورسره ډير ښه آشنا دي بيرته په عربي ترجمه کړي دي.
دا درې سره نسخې او يا نوري چاپي نسخې ټولي په دو وو دفترونوکي چاپ شوي دي چه هر دفتر ځانته ځانته رديف لري خو دا راته څرگنده نشوه چه د رحمان بابا ديوان په دو دفترونو ويشل له کومه وخته شروع شوي دي؟ آيا دا تقسيم پخپله رحمان بابا کړي که بل چا؟ د رحمان بابا له ژونده چه ښکاريږي خو وايي چه هغه خپل اشعار لا پخپله را غونډ کړي نه دي. دا د دفترونو مردف کول خو لا ځانته خبره ده.

دا ديوان:

له ډيري مودې ځما دا خواهش ؤ، چه د رحمان بابا ديوان پښتو ټولنه په يوه ښکلي صورت چاپ کړي چه هم ئې ليکل ښه وي او هم ئې املا سره سمه وي او هم په يوه داسي قطع او حجم چاپ شي چه هر لوستونکي ئې په ډيره آسانئ له ځان سره وگرځولاي شي؛ د مطبوعاتو د مستقل رياست مسلکي مجلس د

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتو ټولني دا خواهش ومانه، او ما د رحمان بابا د ديوان په تصحيح او مقابله او تدوين شروع وکړه. لمړی مي د دوو دفترو تقسيم له منځه ليري کړ او دواړه دفترونه مي د يوه ديوان په شکل مرتب او مردف کړل وروسته مي دا ديوان د اوسني رسم الخط او املا په اساس تصحيح کړ، په پاي کي مي پورتنۍ درې نسخې په کوم ځاي کښې چه ضرورت وُ سره مقابله کړې، مگر څنگه چه په دې ترتيب دا لمړی ځل دي چه د رحمان بابا ديوان مدون، مرتب او چاپيږي نو دا احتمال لري چه هغه شانته به چه د پښتو اديبانو انتهائي خواهش وي دا ديوان تصحيح او مقابله شوي نه وي، خو بيا هم يو نوي قدم دي هيله لرم چه د پښتو پوهانو ملگرو په مرسته به د دوهم چاپ کي دا نسخه ښه بشپړه او تکميله شي.

عبدالؤف بينوا
د پښتو ټولني مشر
١٩٤٧/١٣٢٦

(c) ketabton.com: The Digital Library

بِسمِ اللّٰهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمُ

ا

گوره هسي کردگار دي رب ځما   چه صاحب د کل اختیار دي رب ځما
همگي بزرگواران چه ځوك ئي وايي   تر همه ؤ بزرگوار دي رب ځما
نه ئې هيڅ حاجت په چا باندي موقوف دي   نه د هيچا منت بار دي رب ځما
له نيستئ ئې د هستئ صورت پيدا کړ   هسي رنگ پروردگار دي رب ځما
هم صانع دي د جمله ؤ مصنوعاتو   هم سامع د هر گفتار دي رب ځما
چه ئې هيچري نه مثل نه مثال شته   د هغو عطر و عطار دي رب ځما
هر تعمير چه د دنيا او د عقبیٰ دي   د همه واړو معمار دي رب ځما
خواننده د نانويسو صحيفو دی   دانندہ د هر اسرار دي رب ځما
که ظاهر دي که باطن دي که مابين دي   له همه ؤ خبردار دي رب ځما
که پيدا که پوشيده دي که اوسط دی   په همه ؤ وقوف دار دي رب ځما
شريك نه لري په خپلي پادشاهی کښي   بې شريکه شهريار دي رب ځما
هسي نه چه واحدي ده له عجزه   په واحد وجود بسيار دي رب ځما
حاجت نه لري د هيچا و ياري ته   له هغو سره چه يار دي رب ځما
څه حاجت دي چه و بل خوا ته ئې وغواړم   په خپل کور کښي همکنار دي رب ځما
هيڅ تغيير و تبديل نه لري رحمانه   تل تر تله بر قرار دي رب ځما

که صورت د محمد نه وي پيدا   پيدا کړې به خداي نه وه دا دنيا
کل جهان د محمد په روی پيدا شه   محمد دي د تمام جهان آبا
نبوت په محمد باندي تمام شه   نشته پس له محمده انبياء
نور هاله د محمد ؤ په جهان کښي   چه بوی نه ؤ د آدم او د حوا
په صورت که آخرين دي پيدا شوي   په معني کښي اولين دي له هر چا
خداي يې مه گڼه بې شکه چه بنده دي   نور ئې کل واړه صفات دي په رښتيا
که نبي دي که ولي دي که عاصي دي   محمد دي د همه واړو پيشوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه ئې دين د محمد دي قبول کړي　　جنتي دي که فاسق دي که پارسا
محمد د گمرهانو رهنما دي　　محمد دي د ړندو د لاس عصا
که رڼا ده پيروي د محمد ده　　گڼه نشته په جهان بله رڼا
محمد د بيچاره ؤ چاره گر دي　　محمد دی هر دردمند لره دوا
زه رحمان د محمد د در خاکروب يم　　که مي خداي نه کا له دي در مجدا

دوباره دي راتله نشته په دنيا　　نن دي وار دي که دروغ کړې که رښتيا
هره چار چه تر وقت تيره شي عنقا شي　　عنقا نه دي په دام نښتي د هيچا
تر ورخ تيرې اوبه بيرته نه جار وزي　　نه جار وزي تير ساعت نه بيرته بيا
تير ساعت په مثال هډي د لحد دي　　هر چا نه دي ژوندی کړي په ژړا
که مقصود لرې تلوار کړه وقت کوتاه دي　　غره مه شه د دې عمر په بقا
هره نبسه چه صحيح گڼې په زړه کښي　　په غرور به هغه نبنه کړې خطا
په اميد اميد ئې خلق نا اميد کړه　　د ايام له مکره مه شه بې پروا
چه د مرگ په تماچه دي شي خوله ماته　　ترو په ماته خوله به څه کوی ثنا
وير ژړلي ارتيدنې چه وينا وايي　　تا ته وايي که پوهيږې په وينا
هلك بې ته چه په زور دي ثوك تعليم کا　　هم عاقل يې هم بالغ يې هم دانا
په عمل د نيکو بدو فهم وکړه　　چه په دا کښي دي بهبود دي که په دا
سر دننه په گريوان کړه سترگي رونې　　ډير په پورته پورته مه څه سرهوا
سرهوا سرهوا مه څه و آسمان ته　　ته په اصل کښي له زمکي يې پيدا
د عمل په ځاي به دا پوښتنه نه وي　　چه ته زوي يې يا نمسي د فلانا
په خپل ځان ښيگړه وکړه غره مه شه　　په ښيگړه دا دي او د بابا
هغه ناوې چه په ځان ښايسته وي　　ثوك يې څه کوي ښايست د مور ونيا
دا خبره زه و ځان ته کړم اې ياره　　دلگير مه شه که مي نوم واخيست ستا
نوم د ستا او د بل اخلم ځان ته وايم　　نه مي کار نه مي غرض شته په بل چا
که مي ځاي د دې غمونو وي په زړه کښي　　ما به څه لره کوله دا انشاء
چه د مرگ سختۍ خوارۍ دا ستا په خوا دي　　اې رحمان ولي نه مرې لا پخوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوښيار مه ګڼه هوښيار د دې دنيا — بې وقوف دي وقوف دار د دې دنيا
روښنائی په هغو ړوندو ده حرامه — چه پرې کښيني ګرد غبار د دې دنيا
پوچ ګوئی ده چه ئې اهل د دنيا کا — هر کلام و هر ګفتار د دې دنيا
د طفلانو په څير واړه خاکبازي کړي — هر چه کاندي کار و بار د دې دنيا
واړه ډکي خولې د پيو هلکان دی — کار ديده و پخته کار د دې دنيا
هميشه به بې وقوف او بې شعور وي — چه مخمور وي په خمار د دې دنيا
د شرابو هم لا همره مستي نه وي — لکه مست وي خمر خوار د دې دنيا
هر بيمار لره د لرو په جهان شته دي — دارو نه لري بيمار د دې دنيا
د هر سوی علاج وشي په جهان کښې — مګر سوی په شرار د دې دنيا
هر چه واچوي و اور ته وار سوځي — موړ به نشي طلبګار د دې دنيا
ګرفتار ئې هميشه په غم کښې ډوب وي — هيڅوک مه شه ګرفتار د دې دنيا
تل به پروت وي په ظلمت و په تور تم کښې — چه اسير وي په ګفتار د دې دنيا
په مسلمو کښې خاصه مسلم هغه دي — چه ئې وشلاوه زنار د دې دنيا
تن ئې پاتې شي بې سره سر ئې لاړ شي — سردار کله دي سردار د دې دنيا
زوی و لوڼه يتيمان کا ځني درومي — بې وفا دي مور و پلار د دې دنيا
هميشه به ئې يو پنډ د غم په سر وي — چه په سر ئې وي دستار د دې دنيا
واړه غم دي که ئې پيری که ئې پلوري — نور څه نشته په بازار د دې دنيا
همګي واړه ټګان دي ټګي کاندي — فروشنده و خريدار د دې دنيا
په دنيا به مينه نه کاندي هيچري — چه خبر وي په اصرار د دې دنيا
چه نظر د چا په دين و په ايمان وي — هغه نه کا انتظار د دې دنيا
لوی هلک ئې همه واړه مکاران دي — څه ويسا ده په مکار د دې دنيا
آشنايان ئې همه واړه اغياران دي — يار دي چری په ديار د دې دنيا
چه پيدا شي همګی واړه فنا شي — راشه وګوره ناتار د دې دنيا
چه ويريږي له کوهی او له کړنګه — هغه نه درومي په لار د دې دنيا
هر سړی لره چي ورشي ځني درومي — ما ليدلی دي رفتار د دې دنيا
که هزار هزار پشتۍ ورته ته کيږدې — بې بنياده دي ديوار د دې دنيا
که د اوسپنو حصار تر ځان چاپير کړې — نبينبه وګڼه حصار د دې دنيا
لکه سوری د آفتاب په مخ کښې ګرزي — نشته هيچري قرار د دې دنيا
هيڅ ګمان د بهترۍ ورباندي مه کړه — کهتري ده وار په وار د دې دنيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې مقراضه غوڅوي د سړی عمر — هم دا لیل و هم نهار د دې دنیا
پس له مرګه به حساب له سړی غوښت شي — په انداز و په مقدار د دې دنیا
عاقبت خو به یو موټی شي د خاورو — ګلعذار و ګل رخسار د دې دنیا
برابر به له ګدایه سره پاڅي — شهزاده و شهریار د دې دنیا
پاس به داغ وي د لئم په ټټر باندي — هر درم و هر دینار د دې دنیا
د قانع تر قناعته صدقه شه — هم دنیا و هم دینار د دې دنیا
پس له مرګه به همه واړه مظلوم وي — ظالمان و ستمګار د دې دنیا
تر قیامته دغه لس او دغه شل دی — پوره نه کړ هیچا شمار د دې دنیا
چه ایام پرې د کفن د غسل ورشي — بې پردې شي پرده دار د دې دنیا
په تخته باندي بیرون شي له حجابه — شرمناک او شرمسار د دې دنیا
له هر چا به پیغمبر څخه وه ډېره — که څه قرب وي یا وقار د دی دنیا
یو فساد به ئې بیان په رحمان نشي — فسادونه دي بسیار د دې دنیا

هیڅ ثابته نه کړه چا د دې دنیا وفا — واړه مینی کاندي بې وفا په دا دنیا
هر څوک چه دعوې په دا دنیا د څپلوۍ — واړه باطل وایي دنیا نه ده د هیچا
دا فلک کلال دي سازول او ماتول کا — ډیر ئې ما و تا غوندی پیدا کړه هم فنا
هر سنګ و کلخ چه څرګندیږي د دې دهر — واړه ککرۍ دي څوک د شاه څوک د ګدا
دام دي هیڅوک نه یړدي د دنیا و رهګذر ته — ښکار به وکړی نه شي د سیمرغ او د عنقا
هر څوک چه له دې فانی نفس وابستګي کا — نه به شي تړلی په زنځیر سره هوا
ماه دي که آفتاب دي عاقبت واړه خراب دي — ګل که همیشه وي هسی نه تر ابدا
مه درومه رحمانه په خلاف د دانایانو — مینه د دنیا پسندلې نه ده هیڅ دانا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه ده ښه ده دا دنیا   چه توښه ده د عقبا
مذمت د دنیا مه کړه   واوره پند کړه دا وینا
د دنیا په بازار کیږي   د هغه جهان سودا
په دنیا کښې ډېر حکمت دي   پرې پوهیږي حکما
که تر سر ئې صدقه کړي   رفع دفع کړي بلا
که غلیم لره ئې ورکړي   غلیم دوست کا په هوا
که په اور باندي ئې کیږدی   بوي د عودو وکړي پیدا
که ئې توی کړې په صحل کښې   ښایسته کاندي صحرا
که ئې نذر کړې و پیر ته   خوشحال دومي په خندا
څو ژوندي وي په دنیا کښې   یادوی دي په دعا
د حاتم په خیر دي ستائی   خطاب درکړي د سخا
سخی هر دود و دوست د خدای دي   ولوکانَ فاَسقأ
هر بخیل د خدای دښمن دي   ولوکانَ زاهدأ
دنیا کښت د آخرت دي   دا خبره ده رښتیا
د دنیا طالبان ډېر دي   که ئې مومي څوک له چا
ولی مرد په کښې هغه دي   چه سخي وي هم پارسا
په دنیا کښې بدي نسته   که بدي نه وي له تا
دنیا بحر دی بهیږي   آئینه غوندي صفا
خپل خپل مخ په کښې لیده شي   که څوک زشت وي که زیبا
هم خطر په کښې د شر سته   هم گوهر دي د بې بها
وفا دار لره وفا شوه   جفا کار لره جفا
له یوه مخه ئې درد وي   له بل مخه ئې دوا
چرته خوند کاندي د زهرو   چرته خوند کا د حلوا
کار همه واړه موقوف دي   د سړی په مدعا
مالکان دی نندارچي شي   د خپل ځان په تماشا
هر چه کا هغه به مومي   دنیا ځای دي د جزا
لکه دئ هسی به پاخي   که نادان وي که دانا
که دانا ئې وپوهیږه   په روا په ناروا
فتویٰ ونیسه په مخ کښې   پسې مې کړه په تقوا
دنیا نه ده واړه دین دي   چه له نهی وي سوا

وطاعت وته ولاړ وي   همیشه تړلي ملا
له حرامو ئې پرهیز وي   مشغول وي په پنج بنا
کلمه ئې وي قبوله   هم په جهر په اخفا
د دنیا دکار دپاره   فرض لمونځ نه کاندي قضا
هم صائم د رمضان وي   هم زکوة کاندي ادا
که ئې توان د حج رسیږي   حج هم وکړي پسې بیا
دا پنځه بنا د دین دی   چه بیان ئې وکړ ما
چه ئې یون په دا طریق وي   هغه کس دي اولیأ
که ئې مال د دنیا ډیر وي   هیڅ دي نه کاندی پروا
دنیا بده د هغو ده   چه ئې کسب وي ریا
یا ئې ټوله کا په ظلم   یا د خمرو په سودا
یا ئې ورکا په شرابو   یا ئې ورکا په زنا
یا ناحق خونونه کاندي   یا مالونه خوري د چا
عبادت کا په ځان فرض   د پادشاه د امرا
حق باطل کا باطل حق کا   په سبب در وي ریا
نه ئې ویره وي له خدایه   نه ئې شرم نه حیا
د یوې ګیډې دپاره   هزار خوني کا بیدیا
همیشه ئې له ستمه   واړه خلق وي په غوغا
ګوش و هوش ئې هرګز نه وي   د مظلومو په ژړا
د فرعون په څیر به ناست وي   بې پروا وکبریا
بتخانې وته ئې مخ وي   و مسجد وته ئې شا
اختلاط کا له بدانو   له نیکانو وي سوا
هیڅ نه وي په خاطر کښې   تولاً و تبرًا
و رحمان ته پیښه مه کړې   خدایه هسې رنګ بلا

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغو بیا موند سعادت په دا دنیا　　چه ئې وکړ قناعت په دا دنیا
نه ملکونه د سلیمان په هزار کاله　　نه یوه کړۍ طاعت په دا دنیا
یو نفس د خدای په یاد واولیٰ تر دي　　نه د درست جهان دولت په دا دنیا
په دنیا کښې لوټ هغو عالمو وکړ　　چه ئی وکړ عبادت په دا دنیا
که نعمت دي خو طاعت او عبادت دي　　گنه نشته بل نعمت په دا دنیا
که محنت که مشقت دي خو د دین دي　　پکار نه دي بل محنت په دا دنیا
بې له خدایه هر چه دي واړه فاني دي　　که لذت دي که زینت په دا دنیا
که بادشاه وي آخر خاورو له به درومي　　څه عزت دي څه حرمت په دا دنیا
له هغه به زیات نادان په جهان نه وي　　هر چه غواړي فراغت په دا دنیا
ته چه څو وقته فرصت په دنیا غواړې　　چا موندلي دي فرصت په دا دنیا
عمارت په سر د ریگ روان کاندي　　هر چه کاندي عمارت په دا دنیا
د مستانو تر لغزشه څه کم نه وي　　د سړی استقامت په دا دنیا
هر ژوندی چه د مرده په قبر ورشي　　بس دي همره نصیحت په دا دنیا
په روانو اوبو ورشه عمر گوره　　ډیر دي همره اشارت په دا دنیا
دا پاخه پاخه سرایونه محلونه　　خو به وران شي عاقبت په دا دنیا
وړی سترگي د آسمان څه هسي نه دي　　چه څوک پریږدي سلامت په دا دنیا
هر چه راشي همه واړه ځنی درومي　　مسافر دي هر صورت په دا دنیا
ریاضت په قیامت نه شي مرد هغه دیي　　چه ئې وکړ ریاضت په دا دنیا
هم په دا خوي و خصلت به سبا پاځي　　خدای څوک مه کړه بد خصلت په دا دنیا
هم هغه به ئې خرمن وي پس له مرگه　　هر چه کاندی زراعت په دا دنیا
که هغه جهان په دا کښې لیدي نه شي　　زه ئې وینم علامت په دا دنیا
په قیامت به ښه توښه ځېله نه شي　　ما لیدلی دی قیامت په دا دنیا
امانت به د لحد په میان کښې پروت وي　　هر چه اوسي امانت په دا دنیا
نیک عمل حضور جنت دي طاعت بویه　　چه حاصل کا څوک جنت په دا دنیا
نیک کردار هم نیک عمل هم نیک خویونه　　هم جنّت دي هم راحت په دا دنیا
ضدیّت د سړی عمر په عذاب کا　　پکار ندي ضدیت په دا دنیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس په سر په سینه ایښي و هر چا ته — هم دغه دي شرافت په دا دنیا
که بلنده مرتبه د چا پکار وی — لوی مقام دي عدالت په دا دنیا
بل ارمان به له جهانه یووړ نه شي — مگر مهر، محبت په دا دنیا
د هغه جهان سودا واړه دلې ده — که څوک کاندی تجارت په دا دنیا
که طالع د سړی نه وي جار وتلي — هیڅ پټ نه دي حقیقت په دا دنیا
نیک له نیکو سره بویه بد له بدو — که څوک غواړي ولایت په دا دنیا
ولایت دی خدای هغو لره ورکړي — چه ئې ورک کړ سکونت په دا دنیا
که تمام دنیا واړه سره یو شي — نور به نه کا خپل قسمت په دا دنیا
که څوک مرد دي خو هغه دي په دنیا کښې — هر چه نه لری حاجت په دا دنیا
په رحمان باندې دا عمر هسي تیر شه — لکه تیر شي یو ساعت په دا دنیا

راشه مه کوه له چا سره جفا — لړ ژوندون دي ضایع کیږي بی وفا
په دنیا کښې هیڅوک نه دي پاتې شوني — واړه تلونی دي که نن دي که سبا
دا یاران چه نن و تا ته جلو کا — په دوه ورځې پس په واړه شي فنا
که دیدن د دوی دي خوښ وي ورته گوره — چه فنا شي بیا به کله شي پیدا
د خزان پای چه بیل شي له ښاخه — په حکمت به ئې پیوند نه کا حکما
چه په زمکه څاڅکي پریوزی له آسمانه — بیا له زمکی ختی نه شي په سما
گمان مه کړه چه بیا سترگو لره در شي — هغه اوښې چه له سترگو شي جدا
دا په هره ورځ چه خیژی بیل بیل نمر دي — هر چه پریوزي هغه نه شي ختي بیا
که جنت په زهد نه دي بې له فضله — هر سړی دي خپله غاړه کړي ادا
که د نس دپاره سل محنته وکړې — یو محنت به دي پکار نه شي فردا
که تمام جهان په خپله گیډه وخورې — یاد به نه شي په درود او په دعا
که یوه دانه دوړی په لاس ورکړې — هم دغه به دي توښه شي د عقبا
که یو څاڅکي اوبه تږي لره ورکړې — د دوږخ او ستا تر مینځ به شی دریا
که یوه ځله سر د خدای دپاره ټیټ کړې — په قیامت به سر بلند شې له هر چا
بازار دا دي که څوک سود و سودا کاندي — په هغه جهان نه سود شته نه سودا
آشنایان که څوک پوهیږی نن ئې وقت دي — چه ځاریږي یو آشنا تر بل آشنا
که ژوندون دي خو هم دا دي په جهان کښې — چه له چا سره تیریږې په خندا

(c) ketabton.com: The Digital Library

سود و زیان د دنیا واړه سهل کار دي
خداي دي نه کا څوک په سهل کار رسوا

چه د ورور او عزیز زړه پرې آزار شي
حاصل مه شه هغه خپله مدعا

کله د نورو رضا بویه ګاهي خپله
په کار نه ده همیشه خپله رضا

ښه خواږه چه یو ئې خوري بل ورته ګوري
خواږه نه دي هغه زهر دي ګویا

چه ښادی ئې یو زمان وي غم تر تله
دغه هسي چاري نه کاندی دانا

لکه ځان هسي و بل وته نظر کړه
لکه ستا دي هسي ځان دي د هر چا

منصفانو لره بویه چه انصاف کړي
نه چه نغوته کا د حرص و د هوا

د سړی په خاطر هر څه هر څه ګرزي
هسي نه چه واړه وګڼې روا

دینداران دي و خپل دین وته نظر کا
څوک فکرونه د صواب څوک د خطا

خدای دي نه کاندي خطا د چا له لاسه
څه نسبت دي د خطا او د عطا

هسی نه چه سړی واړه سره سم دي
څوک اعلیٰ دي څوک اوسط دي څوک ادنا

د هر چا حرمت په خپله اندازه دی
نه چه مومي نفر ځاي د امرا

زه رحمان له چا شکوه شکایت نه کړم
نشته بل دوست و دښمن ځما بې تا

که څوک یار په جهان غواړی یار دي دا
یار دي دا که د جهان سنګار دي دا

خیال د زلفو ئې ځما تر زړه چاپیر شه
یار تر ګنجه چاپیر شوي مار دي دا

دا جهان دی خداي له عشقه پیدا کړي
د جمله ؤ مخلوقاتو پلار دي دا

تر عشق غوره بل څه کار په جهان نشته
تر همه کارونو غوره کار دي دا

بل بلبل به د ګل نوم اخیستي نه و
که خبر وي چه ګل نه دي خار دي دا

بیا راتله دي دې جهان ته بل وار نشته
بل وار نشته بل وار نشته وار دي دا

د حباب عمر دي وګوري چه څه دي
که څوک شمار کاندی د عمر شمار دي دا

د مجنون صورة په زړه کړه رحمان ګوره
ستا په عشق کښې هسي خوار و زار دي دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه له تا سره په سر کاندی سودا   بل به نه وی هسي ما غوندی شیدا
نه به ما غوندي شیدا وي په جهان کښي   نه به تا غوندي دلبر شي بل پیدا
ما دا ستا جور و جفا دي قبول کړي   ولي نشي د ژړا په ځاي خندا
بې د ستا له مخه کون دي که مکان دي   ښه توبښه مي نه په دا شي نه په دا
جدائې به دي هيڅ رنګ قبول نه کړم   څو مي نه دی روح کالبوت سره جدا
لکه ورستو مقتدیان وړاندی امام وی   ما په تا پسې ده کړې اقتدا
زه یو نه یم درست جهان په تا مین دي   که بادشاه دي د دې دهر که ګدا
کاشکی خط د امانۍ و ما له را کړې   چه له ما سره وعده کړې د فردا
زه پخپله په تا نه یم مین شوي   ستا له لوری په ما شوې ده ندا
زه په تا باندي مین یم له ازله   نه چه کړې می نن ورځ ده ابتدا
چه د ستا د عاشقۍ په تیغ شهید شي   د رحمان غاړه به هله شي ادا
د رحمان و زیړي رنګ وته نظر کړه   چه مدام په تا پسې کاندي ژړا

که مین يې په خپل یار باندي رښتیا   آواره کړه اول دین پسې دنیا
په وفا د دلبرانو غلط مه شه   دغه قوم دي بې وفا و کبریا
د خوبانو طایفه ده هسي شوخه   چه غوړ نه باسي د چا په واویلا
د ډیر ناز او د ډیر کبر له سببه   عمل نه کا په ګفتار د اولیا
دل و دین په یو نګاه د سړي یوسي   نه يې ویر له چا کیږي نه حیا
بل به هسی سرګردان په جهان نه وي   یا عاشق دي یا آسمان دي یا آسیا
ته چه ژغورې سر و مال په عاشقۍ کښي   عاشقي دا هسي چري ده ویړیا
د جنت له حورو تیر شه که یار غواړې   خدای دي نقد د چا و نه کاندی نستیا
د ساقی له لاسه هسي پیاله نوش کړه   چه دي غوځ کا له زړه خیري د ریا
چه ئې کسب عاشقي شوه د دلبرو   نظر نه کاندی په کسب د کیمیا
یو ګفتار ورلره بس کانده رحمانه   څه به هر ساعت پوښتنه کړې بیا بیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

عاشقي مي ئې په زړه وکړ گذر بیا   بیلتانه مي لنبې بلې کړې په سر بیا
که دفتر د خپل قسمت مې په خپل لاس وی   ما به ستا له غمه وران کړ دا دفتر بیا
ما لا نوم د عاشقۍ آخستې نه و   جدايۍ دي راته جمع کړ لښکر بیا
پس له مرگه به ئې بیا له تا قربان کړم   که صورت مي خدای پیدا کړ په محشر بیا
د هجران محنت مي واړه له زړه هیر شه   چه مي ولیده په سترگو ستا بشر بیا
چه آسمان ئې مخ پټ کړې په سحاب و   خدای و ما وته ښکاره کړ هغه نمر بیا
چه رقیب راته تړلې په زنځیر و   خپل حبیب را باندې پرانیت هغه در بیا
په یوه نظر ئې زړه را څخه یووړ   خدای دي خیر کا چه لا وکړي بل نظر بیا
په وصال ئې منت بار اوسه رحمانه   په صدف کښې دخل نشته د گوهر بیا

ته چه ما ته وایې چه په څه کوې ژړا   نه در معلومیږي دغه خپل جور و جفا
ته جور و جفا کړې زه ژړا کوم دلبره   ستا که دغه نه وي دا به هم نه وه ځما
څه ښادی به کاندي طائفه د عاشقانو   رسم د بتانو که هم دا وي لکه ستا
دا خصلت چه ستا دي که هم تل دغه شان وي   نه را معلومیږي د دردمند د زړه دوا
یو د ستا مانۍ شه بل غرور د رقیبانو   وار په وار مي وژني کله هغه کله دا
هر چه عاشقي کا که په قطع افلاتون وي   زه خو ئی مجنون گڼم که نن وي که سبا
سپی هم په عذاب د جدایۍ د وژلو نه دي   زه خو گوندي ستا د کوڅې سپی شوم په وینا
هیڅ ئې په کار نه دي رحمان تا غواړي دلبره   دا ځما رضا ده باقي هر چه ستا رضا

چه ئې نقش په زړه خیال شي د آشنا   صدقه ئې سر و مال شي د آشنا
پس له مرگه به ئې تیغ هسي مخ روڼ وي   چه آشنا په تیغ حلال شي د آشنا
په آسمان د آشنائي به ئې مکان وي   چه زمین غوندي پایمال شي د آشنا
خوشحالي ځما د زړه په هغه دم وي   په هر دم چه زړه خوشحال شي د آشنا
روح هغه ساعت داخل گڼم په تن کښي   چه ئې دخل په وصال شي د آشنا
نور د هیچا قیل و قال مې پکار نه دي   چه تر غوږ مې قیل و قال شی د آشنا
هم هغه یوه گړۍ را باندي کال وي   چه یوه گړۍ محال شي د آشنا
زرغونه کاندي دانه زما د عیش   چه په زړه مي زرغون خیال د آشنا
نه بل څوک ځما طبیب بې آشنا شته دي   نه به بل څوک په مثال شي د اشنا
د رحمان نظر په هیچا باندي نه وي   چه نظر ئې په جمال شي د آشنا

(c) ketabton.com: The Digital Library

دل و دین می په هغه ترک کړه فدا
لا ئې نه حسابوي د ځان بها
د ښایست صفت ئې څو کوم حیران یم
په هیڅ شان ئې موندی نه شي انتها
د صورت له عیبه هسي پاکیزه دي
لکه ذات د ویښته نشته دي په ها
که ئې مخ په زلفو پټ وي باک ئې نشته
تل به گنج باندي پراته وي اژدها
لکه نمر هسي جلو کا په شفق کښي
چه په سر کاندي اودنړی د سوها
نه پوهیږم چه په کومه لاره درومم
چپ و راست مي رقیبان دي هزارها
خدای دي هسی تنها نه کا څوک په غم کښي
لکه زه د یار په غم کښي یم تنها
همیشه د بیلتانه له غمه لولم
زه رحمان نعوذ بالله منها

ډیره شوه د یار پسې ژړا ځما
نه گروهیږي په ژړا آشنا ځما
که مي هره وینا در شي یا گوهر شي
ستا د غوږ نه ده لائق وینا ځما
په نارو به ما بیدار کړ که اوده وي
راته ویښ اوده شه دلربا ځما
زه مکتوب غوندي په پټه خوله گویا یم
لاندي کړله خاموشي غوغا ځما
کښت د عشق په توده زمکه آسان نه دي
سمندر بویه په دې صحرا ځما
دا یار نه دي چه هجران له ما نه بیل کړ
دغه روح له تنه شه جدا ځما
زه رحمان بې خپله یاره هیڅ نه غواړم
که قبوله خدای ته وي دعا ځما

عالمان دي روښنائي د دې دنیا
عالمان دي د تمام جهان پیشوا
که څوک لار غواړي و خدای هم و رسول ته
عالمان دي د دې لاري رهنما
کیمیا گر که د کیمیا په طلب گرزی
همدمي د عالمانو ده کیمیا
په مجلس د عالمانو به سره زر شي
که څوک کاڼي وي یا لوټه د صحرا
جاهلان دي په مثال د مردگانو
عالمان دي په مثال د مسیحا
چه مرده ئې له نفسه ژوندي کیږي
عالمان دي واړه هسي اولیا
هر سړی چه رتبه نه لري د علم
سړی نه دي خالی نقش دي گویا
زه رحمان حلقه بگوش د هر عالم یم
که اعلیٰ دي که اوسط دي که ادنا

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه واده ئې کا په ډول او په سرنا — بیا پرې وایي زمانه د ویر وینا
که مې هر څو دلبري او دلجوئي کا — زه پوهیږم د خپل یار په استغنا
په یوه ګړۍ مې یار هم مې آشنا شي — بیا مې بله ګړۍ نه ګڼي آشنا
دا زه خپله تسلي کړم یار ئې بولم — څه یاري ده د ناتوان او د توانا
یو زمان و یو دم بې خپله صنمه — زه بهتره تر بقا ګڼم فنا
هر سړی په یوې چارې خدای مشغول کړ — زه مشغول کړم رب د ترکو په ثنا
ما بې عشقه بل هنر نه زده ناصحه — بخښنده شه که نادان یم که دانا
چه مې غوږ په نارو نه باسي حیران یم — پروا نه لري واړه دي که برنا
بې د یار له ښه دیدنه دي خداي نه کا — د رحمان په زړه کښې بله تمنا

دا دنیا د بې وفا — بې وفا ده بې بقا
نه ئې مخ شته نه ئې څټ شته — لکه لوټه د صحرا
په یوه ګړۍ ئې مخ وي — په یوه ګړۍ ئې شا
په یوه ګړۍ د ستا وي — په یوه ګړۍ ځما
په یوه ګړۍ ئې درد وي — په یوه ګړۍ دوا
په یوه ګړۍ ئې خوف وي — په یوه ګړۍ رجا
په ساعت کښې ئې بقا وي — په ساعت کښې ئې فنا
په ساعت کښې ئې سکوت وي — په ساعت کښې ئې غوغا
په ساعت کښې ئې خندا وي — په ساعت کښې ئې ژړا
په ساعت کښې ئې وفا وي — په ساعت کښې ئې جفا
په ساعت کښې ئې افلاس وي — په ساعت کښې ئې غنا
چه نه شان لري نه شکل — کله دا شي کله دا
خداي څوک پیښ مه کړه رحمانه — په دا هسې رنګ بلا

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ښادۍ ښاد شوي نه یم د هیچا   تور تپ سوي یم په غم د هر آشنا
که زه طمع توقع له بله نه کړم   د بل طمع توقع کیږي له ما
که مي ورور که مي عزیز که مي فرزند دي   واړه غواړي خپله خپله مدعا
په هر کور کښې رنځوران راته پراته دي   لاس مي نه رسي د هیچا په دوا
د دنیا خبري واړه په دنیا شي   ما به څه کا څوک چه نه لرم دنیا
که په کلي کښې مي کور دي زه ګمان کړم   چه کور نه دي دا مي ګور دي په صحرا
چه څه کار پرې نه پوره وي نه نیمګړي   څوک به څه کا له هغو سره خندا
چه ئې ښه توښه و بله سره نشي   تر هغه آشنا بهتر دي نا آشنا
په توده زمکه استوګنه ده مشکله   څه به زیست شي له رحمان سره د چا

که خپل زړه غواړې له چا   ځان صیاد کړه د عنقا
د حباب کلاه په سر کړه   سپور په آس شه د هوا
لکه حضر هسې پاڅه   اوبه وڅښه د بقا
له زمینه قدم کېږده   په آسمان لکه عیسیٰ
د هغه استاد شاګرد شه   چه در وښيي کیمیا
دا چه ما درته بیان کړه   که حاصل کړې واړه دا
هاله طمع کړه رحمانه   له خوبانو د وفا

که نماښام تر ستوني ښکته کړې حلوا   سبا خواست کوې له خدایه د ښوروا
په هیڅ حال کښې دي قرار و صبر نه شي   لیونی کړې ډېر حرص ډېري هوا
تمام عمر تر آشنا تر عزیز پوري   یوې ګیډې مختورن کړې هم رسوا
چه په خپلي رسوایۍ دي پروا نشته   نور به څه کړې په جهان د چا پروا
چه د نفس دپاره لاس و چا ته نیسې   دا زحمت له خدایه غواړې که دوا
نفس بې شماره عالم پرې یست و کوهي ته   خدای دي نه کا نابینا د چا پیشوا
په روا په ناروا کله پوهیږي   و چارپای ته څه روا څه ناروا
چارپایان که غوږ و سترګي لري څه شو   په معنیٰ کښې نابینا دي ناشنوا
زه رحمان له هغه علمه پناه غواړم   چه له دینه له مذهبه وي سوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

سل ځله که وخوري ناصحان ځګر ځما　　بيل به وبله نه کا درد ستا و سر ځما
صبر ستا په عشق کښې دا خبره څه اوره څوک　　نشته د دې چاري توان يو موي قدر ځما
ستا له محبته جارواته ځما دروغ دي　　ولې خاوري نه شي په دا لار بشر ځما
واړه معشوقې د عاشقانو خبر اخلی　　بې له تا چه نه اخلې يو دم خبر ځما
هيڅ اندوه مي نشته بې د ستا له جدائيه　　نور اندوه به څه وي تر دغه بتر ځما
خوب د کور و کلي په نارو ځما برهم شه　　څه چل دي چه نه شي ستا په زړه اثر ځما
کل واړه جهان که ما رحمان لره دلبر شي　　چري دي دلبره بې تا بل دلبر ځما

هسي ياد يې هميشه مدام ځما　　چه اوراد يې په هر صبح و شام ځما
هر کلام چه بې د ستا له ياده وکړم　　سل توبې دي په هغه کلام ځما
بې له تا که زه آرام کړم په سل رنګه　　نه شي نه شي په هيڅ رنګ آرام ځما
ننګ و نام که ستا په مينه له ما درومي　　زار شه ستا تر ميني ننګ و نام ځما
چه قايم شوم په مقام د عاشقۍ　　هير شه دلته واړه بل مقام ځما
څو د عشق په خمخانه ئې داخل نه کړم　　پخته نه دي دغه عقل خام ځما
نن دي وقت دي که مي آه و فرياد اورې　　څو چه خاوري نه دي هر اندام ځما
هزار جام و صراحی دې فلک مات کړه　　څو به ګرزي په دا دور جام ځما
زه رحمان به دا ناکام کوم تر کومه　　وايه کله به حاصل شي کام ځما

چه هر چا ليدلي نه وي يار ځما　　خير دي دا که وايی بد په کار ځما
هر هغه چه وي دلبر ځما ليدلي　　نه به کا انشاءالله انکار ځما
سر ځما درګاه د هغه يار عزيز وي　　بې له دې نه شته بله لار ځما
ما بې له عشقه بل څه څيز نه دي زده کړي　　چه څه دي هم دا دي واړه کار ځما
خدای دي يو له بله هيڅوک آزار نه کا　　اي دلبره ماخله ته آزار ځما
ياره ستا په جدايۍ او په ډير غم کښې　　سيند د اوښو درومي په رخسار ځما
لوي هلک کړي همه واړه ستا خبريي　　ګفت و ګو نشته بل څه په ديار ځما
زه رحمان به لاف په عشق څه وهمه　　خود به ځان څرګند کا انتظار ځما

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر ځما سامان ځما ځار شه تر جانان ځما ‌ ‌ ځار شه تر جانان ځما سر ځما سامان ځما
ریان ځما نقصان ځما واړه د یار هجر دي ‌ ‌ واړه د یار هجر دي زیارن ځما نقصان ځما
مښک ځما زعفران ځما ستا د کوڅې خاوری دي ‌ ‌ ستا د کوڅی خاوري دي مښک ځما زعفران ځما
گل ځما ریحان ځما ستا رخسار و زلفي دي ‌ ‌ ستا رخسار و زلفی دی گل ځما ریحان ځما
فکر ځما توان ځما ستا په غم کښي نه رسي ‌ ‌ ستا په غم کښي نه رسي فکر ځما توان ځما
آه ځما افغان ځما هیڅ په تا اثر نه کا ‌ ‌ هیڅ په تا اثر نه کا آه ځما افغان ځما
زړه ځما چشمان ځما بې له تا هیڅ حال نه لري ‌ ‌ بې له تا هیڅ حال نه لري زړه ځما چشمان ځما
دا پیران شیخان ځما ستا په غم کښي نه رسي ‌ ‌ ستا په غم کښي نه رسي دا پیران شیخان ځما
باغ ځما بستان ځما بې تا میوه نه نیسي ‌ ‌ بې تا میوه نه نسي باغ ځما بستان ځما
وصل هم هجران ځما اې رحمانه خیر دي ‌ ‌ اې رحمانه خیر دي وصل هم هجران ځما

بادشاهی لري هر یو غلام د ستا ‌ ‌ د خاصانو په ځای ناست وي عام د ستا
پخته کله دی چه لاف د پختگۍ کا ‌ ‌ پختگان دي په دې خم کښي خام د ستا
خو هم همره ئې نظر په ننگ و نام وي ‌ ‌ چا چه نه وي اوریدلي نام د ستا
همیشه به له مقامه بې مقام وي ‌ ‌ هغه څوک چه لټوي مقام د ستا
چه په خپلو وینو گل غوندي غرق نه وي ‌ ‌ و به نه ویني رخسار گلفام د ستا
صبح و شام په هغو خلقو باندي یو وي ‌ ‌ چه آرزو لري هر صبح و شام د ستا
بل کلام ئې په زړه کله اثر کاندي ‌ ‌ چه تر غوږ ئې شي شیرین کلام د ستا
فراموش کاندی همه نوري مستۍ ‌ ‌ هر چه نوش کاندي باده په جام د ستا
دام د ستا د تورو زلفو عالم گیر دي ‌ ‌ تنها نه یم نښتی زه په دام د ستا
زه رحمان دعا سلام په هغو وایم ‌ ‌ هر چه ما لره راوړي سلام ستا

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر چه وويني په سترگو روي د ستا　　مخ ئې كوږ وي هميشه په سوي د ستا
بې دماغه په تر سر و تر مال تير شي　　چه يې تير شي تر دماغه بوي د ستا
كه لوئي كړې څه بې ځايه خو ئې نه كړې　　چه په دا رنگه قامت دي لوي د ستا
نو بهار دي عالم سير د بوستان كاندي　　خداى و ما و نه بوستان كړ كوي د ستا
د عيسیٰ له دمه دم وهلي نشم　　چه خوله بيرته شي په گفت و گوي د ستا
هم په دا مي له چشمانو رود بهيږي　　چه ياديږي مي قامت دل جوي د ستا
هميشه ئې زړه په اور باندى سپند وي　　و هغو ته چه څرگند شي خوي د ستا
د لړم لاشه ئې ما ته وي په زړه كښې　　چه ئې نقش وي په زړه آبرو وي د ستا
و زنځير وته ئى څه لره را كاږې　　ليونيو لره بس دي موي د ستا
و گړنگ وته پخپله ځان پرې باسي　　چه و زړه وته پرې باسي روي د ستا
كه ته سل ځله ځما ئې زه د ستا يم　　تلوني نه دي له ما جست و جوي د ستا
گل لنبه شه د بلبل په آه رحمانه!　　نه گروهيږي يار په هاي و هوي د ستا

خوى كه په دا شان وي دل آزار ستا　　څه ښادي به كاندي طلب گار ستا
حيف چه اوريدي شي ليدى نه شي　　حسن و لطافت پرې وار ستا
بيا دوباره نه گوري و بل ته　　هر چا چه ليدلي دي رخسار ستا
خداى زده چه ته يار د كوم يوه ئې　　هر طرف ياران دي صد هزار ستا
ځاي د پښو ايښودو مونده نه شي　　همره عاشقان دي په دربار ستا
بل به هسي نه وي كه خداى كاندي　　ما غوندي خاكسار و هوادار ستا
بل گمان په ما باندي و مه كړه　　عمر واړه زه و انتظار ستا
عشق له حُسنه حسن دي له عشق　　ته نگار ځما يې زه نگار ستا
ته ځما مطلوب يې زه طالب يم　　ته ځما طبيب يې زه بيمار ستا
ته كه تازه گل د نو بهار يې　　زه يم عندليب په لاله زار ستا
جور دي كه جفا ده كه ستم دي　　واړه مي منلي دي يک بار ستا
جور و جفا څوک په بها پلوري　　زه يم د جورونو خريدار ستا
يو تار كه ضايع شي ستا د زلفو　　ځان به صدقه كړه په هر تار ستا
سل ازمينبتونه دي را وكړه　　حيف دي چه لا نه شي اعتبار ستا
تير يم زه رحمان له هره كاره　　اوس مي ملا تړلې ده په كار ستا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا په ښیر نه دي خوبان لیدلي ما
نه په غوږو چري اوریدلي ما
هیڅ وفا له عاشقانو سره نه کا
دلبران دي واړه ازمایلي ما
چه مي ستا و ښکلي مخ ته دي کتلي
بل یو مخ ته نه دي بیا کتلي ما
د زړه غولي مي نیولي ستا غمونو
نور غمونه نه دي له زړه ویستلي ما
چه مي کار د عاشقی په لاس کښي واخیست
دي له بله کاره لاس وکښلي ما
نور غمونه مي له زړه نه دي وتلي
ستا غمونه په کښي دي کرلي ما
زه رحمان بې یاره خوب و خندان نه کړم
بې ده نه ده خوب خندا پسندلي ما

چه امید په عمارت د دې دنیا کا
د کاغذ په کشتي سیر د دریا کا
د آسمان توسن هیڅا نه دي تېرلي
ښوک به څه زنګ سورلي د باد په شا کا
نه لیوه په آدمیت آموخته کیږي
نه امید د مروت شي له افلا کا
له فلکه د وفا امید باطل دي
کله دیو له آدم زاد سره وفا کا
زمانه په اسلام کفر سمه ګرزی
فرق د تور و د سپین کله نابینا کا
فما د دهر علامت په سترګو ولید
په هر دم هزار پیدا هزار فنا کا
هیڅ امید مي د ایام په ګردش نه شي
چه فرصت به په خپل دور و مارا کا
په خپل عمر به هیڅا لیدلي نه وي
هغه چاري چه دي هر ساعت په ما کا
که د ګلو غنچه کیږدم په دستار کښي
شوم طالع مي هلته خار ځني پیدا کا
که وزورو وته لاس کړم خاوري کیږي
که د خاورو په آرزو شم استغنا کا
جدائي د خدای بلا شوه نه نتوانیږم
خوشي زړه مي په دیدن پسی ژړا کا
همره صبر دي عاشق څخه له کومه
چه د نن وعده موقوفه په فردا کا
که د اور جامه را واغوندې دلبره
په نظر ځما جلوه لکه دیبا کا
په خپل عشق کښي که ښوک بد را باندي وایي
زه ګمان کړم چه همه ځما ثنا کا
ملامت په عاشق ښائي دا دستور دي
چه روغ خلق په رنځور پوري خندا کا
عاشقي ننګ و ناموس دي وبله لري
په روښانه ورخ به څه رنګ ښوک غلام کا
که زه طمع کړم د ګلو له طالع نه
ما عاجز لره د ګل په ځاي خار را کا
که زه ځان ژغورم په عشق کښي له عالمه
زمانه مي په جهان باندي رسوا کا
همیشه به په عالم کښي وي سرخ رویه
چه ثنا لکه بلبل د خپل آشنا کا
دا ځواب رحمان هغه کا چه دولت وي
که دلبر د دیدن مي پیاپي را کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر چه ستا کوځه ماوا کا   ځاي ئې بر شي تر افلاکا
ځان هاله ورته بادشاه شي   چه ئې ستا د درگدا کا
چه د ستا د درگدا شي   بادشاهۍ وته نور شا کا
نظر بې د ستا له رويه   نه په ارض نه په سما کا
مينه بې د ستا له مخه   نه په دين نه په دنيا کا
ستا په مهر و محبت کښې   ځان جهان واړه فنا کا
د دنيا کورو وگړي   ستا په مينه کښې تالا کا
رضا ستا په رضا کيږدي   ترکه خپله مدعا کا
و هر خوا ته چه ستا مخ شي   دي هم مخ په هغه خوا کا
چه له چا سره جفا کړي   له هغه سره جفا کا
که له چا سره وفا کړي   له هغه سره وفا کا
که په عمر چري خاندي   خوله تا سره خندا کا
که په عمر چري ژاړي   خو په تا پسې ژړا کا
که مطلب ئې د ديدار وي   ستا په ذکر مشغولا کا
د رښتينو مقام دا دي   که څوک مينه په رښتيا کا
عاشقان په عاشقي کښې   چه رحمان وايي هم دا کا

هسی نه چه څما يار واړه جفا کا   صد چندان لکه جفا همره وفا کا
لکه زه چه په خپل يار باندي مين يم   يو په سله همره مينه يار په ما کا
زړه ئې وړي په احسان دي نه په جور   مجنون څکه په ليلي پسي ژړا کا
درست جهان د خوبرويانو ناز بردار دي   نه يوازي دغه ناز په ما و تا کا
نه به گوري رحمان څشکل هغه مخ ته   فرښتې چه ئې د حسن تماشا کا

هغه ژوي چه مين وي څه به خوب کا   چه فرهاد غوندي کوهکن وي څه به خوب کا
هر نفس د سړي تله دي له جهانه   چه ئې هر نفس رفتن وي څه به خوب کا
چه سبا له خپله ياره جدا کيږي   که د سلو شپو کړمن وي څه به خوب کا
عاشقي ده خداى له اوره پيدا کړې   چه په اور کښې ئې وطن وي څه به خوب کا
د رقيب له جوره خوب د عاشق نه شي   د هغو چه يار دښمن وي څه به خوب کا
خوب خندا په بې غمۍ کيږي رحمانه   هر چه تا غوندي غمجن وي څه به خوب کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه په سترگو کښې ئي خار وي څه به خوب کا   چه په زړه ئې غم د يار وي څه به خوب کا
خوب له ياره سره هم د عاشق نه شي   چه ئې يار په بل ديار وي څه به خوب کا
په دنيا کښې خوب هغه کا چه نادان وي   هغه ژوي چه هوښيار وي څه به خوب کا
کوم طالب مطلوب موندلي دي په خوب کښې   هغه څوک چه طلبگار وي څه به خوب کا
ديدار نه دي چا په پټو سترگي کړي   چه مطلب د چا ديدار وي څه به خوب کا
بله لار د مرگ له لاري گرانه نشته   چه په خوا ئې هسي لار وي څه به خوب کا
هر نگاه د دلبرانو ذوالفقار دي   هر چه غوځ په ذوالفقار وي څه به خوب کا
زه رحمان د يار بنده و خدمتگار يم   چه بنده و خدمتگار وي څه به خوب کا

هغه ژوی چه بې خدايه محبت کا   همگي واړه بې ځايه محبت کا
محبت بې خدايه واړه د زړه رنځ دي   که مدام له چنگ و نايه محبت کا
خر خاري ده چه ئې يو له بله کاندي   هر خود راي چه له خود رايه محبت کا
نتيجه ئې ريش کنده جامه پاره وي   آدم زاد چه له چارپايه محبت کا
هغه سراي لره به تله ور باندي گران وي   هر سړی چه له دې سرايه محبت کا
بلهوس به نه پتنگ و پروانه شی   د مگس په څير له ورايه محبت کا
چه د تورو زلفو سوزيدي چا وشي   هغه کله له همايه محبت کا
رحمان ځکه د ريبار متابعت کا   چه رهروله رهنمايه محبت کا

اورنگ زيب چه آرايش د تخت و تاج کا   تخت و تاج به ئې مرگي تاخت و تاج کا
به جهان کښې به ئې پاتي ښه بد نوم شي   که دي چاري د کسرئ او د حجاج کا
اوبه سترگو لره لاړې اور د زړه شه   څوک به څشکله ژوندون په دا مزاج کا
جدائي ځما په زړه کا هسي چاري   لکه باز چه په تارو او په دراج کا
ځما اوښي چه پيدا د زړه له ريم شوې   لکه اور چه له کبابه نم اخراج کا
زه غمجن د عيد په جشن خبر نه شوم   که نور خلق هاي و هوي ته احتياج کا
هر ناوک چه د قضا له شسته خيژي   زمانه د رحمان زړه ورته اماج کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځ چه بده شي عاقل او دانا څه کا — چه قضا شي ورد و څار حکما څه کا
مور و پلار خو نیک فرزند له خدایه غواړي — چه بد بخت شی ادې څه که بابا څه کا
یار له یاره په لوی لاس کله بېلېږيیه ښیر و په دعا — چه لاس نه رسي یار څه که آشنا څه کا
څه شي کړوني خداي دي — چه خدای نه کا ښېرې څه که دعا څه کا
بخت په زور و په زر نه دي چا خپل کړي — په دا کار کښې ناتوان څه که توانا څه کا
ای رحمانه پتنگ عذر شه چه وسه — نور د شمع خندا څه که ژړا څه کا

د بې دردو همدمي به دي بې درد کا — د نامردو همدمي به دي نامرد کا
صحبت بې تاثیره نه دي دا حدیث دي — گنگو نمري هم په څیر د گنگو زرد کا
هر کالي چه څوک په زمکه باندي کېږدي — هغه زمکه ئې له جنسه د خپل گرد کا
په مجلس د ویر ژړلیو څوک ور مه شه — که صحیح که سلامت وي آه سرد کا
چه دوئی له میانه لري شي رحمانه — معشوقه عاشق پخپله ناز پرورد کا

که په گنج د شاهۍ فخر شهریار کا — عاشقان ئې د دلبرو په رخسار کا
خرقه پوشه په خرقه کښې دي موندلي — هغه خط چه په دنیا کښې دنیا دار کا
پتنگانو لره خدای ورکړه په اور کښې — هغه عیش چه ئې بلبلی په گلزار کا
نیک ساعت په بد بدل د هیچا مه شه — په وصال کښې غم د هجر ورد و څار کا
نس د گور و د مور یو دي په معنیٰ کښې — خو په چا ئې تور لحد په چا بازار کا
د بېړۍ په ډوبیدو چه رب راضي شي — بیا ملاح د زړونو کله هلته کار کا
هغه مخ چه مادر زاد ښایسته نه وي — مشقت د مشاطې واړه مردار کا
یار د ناز له خوبه پاڅې پسي گرزي — چه فلک د عاشقانو بخت بیدار کا
نیمي شپې ئې یار تر سره پوري کښېني — لکه شمع چه څوک بله په مزار کا
د مستۍ د هوښیارۍ یون څرگند وي — په هر چا کښې چه څه وي هسي رفتار کا
د بلبلو نغمه زاغ کولي نشي — هر سرود آواز په طور د خپل کار کا
رحمان هسي بې وقوف سوداگر نه دي — چه د دین متاع بدله په دینا کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

که سړی د خپلي پوهي تقصير نه کا — د خدای کړه به څوک په پوهه تغير نه کا
خواه مخواه به د تقدير شوی ور پيښ شي — که څوک هيچري نظر په تقدير نه کا
د هغو چه بخت بيدار وي غم ئې نشته — که هيچري بيداري و شبگير نه کا
دا له خپلي کم پوهئ مونږه څه وايو — چه فلاني سړی تالاش و تدبير نه کا
دلگيري او خوشحالي که په خپل لاس وي — په خپل لاس به خپسر هيڅوک دلگير نه کا
معرفت د خدای ځرگند دي په هر څه کښي — سترگي وخوره چه څوک همره نظير نه کا
دا نفس په مثال برق صورت فانوس دي — برق به هيڅوک په فانوس کښي اسير نه کا
د دنيا سړی همه واړه درماند دي — کوم بادشاه دي چه منت د وزير نه کا
کوم واده کومه کوژدن ده په جهان کښي — چه فلک ئې و آخر وته وير نه کا
په خوله هر يو سړی اسم د پير اخلي — ياري څه پکار چه نغوته د پير نه کا
دغه نښي د قيامت نه دي نور څه دي — چه د پلار ويل په زوي څه تاثير نه کا
هسي چاري له ناصحه واقع کيږي — چه له شرمه ئې هيڅ غل وکا سير نه کا
په مرده پسې تکبير و کاروان شي — څوک گمان په ځان د هسي تکبير نه کا
په دنيا پسې درست عمر زهيريږي — ځان يو دم د خدای دپاره زهير نه کا
د عيال دپاره تير تر سر و مال شي — دل جوئي په يوه ټوک د فقير نه کا
رحمان گرم دي چه نارې د هجران اوري — و آشنا وته کاته په خير څير نه کا

چه اميد په عمارت د دې جهان کا — لکه کرښه په اوبو هسي نشان کا
د اوبو په مخ د کرځي بقا نشته — په نابود باندی ناحق د بود گمان کا
نادانانو هسي دين په دنيا بايلو — لکه وړکي دُر بدل په پاره نان کا
د دنيا و دين نسبت و بله نه شي — اور اوبه سره استوگنه په څه شان کا
عشق د نفس له خاصيته ميره دي — کالا سترگو به څوک څنگه په دهان کا
لکه کار د گوش و چشم سره بيل دي — هسي دين و دنيا حکم په ځان ځان کا
په پيرئ کښي د ځوانئ خيال دي هسي — لکه څوک چه د باغ سير په خزان کا
بې درگاهه ئې بل ځاي د رحمان نشته — په سفر استوگنه څو مسافران کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

عاشقان د ناصحانو وينا نه کا | مست هاتي د ماوتانو پروا نه کا
واړه جور د دې دهر مي قبول دي | که خدای ما له خپله ياره جدا نه کا
چه د گلو پريشاني شوه ور څرگنده | غنچې سر په زانو کښېښود خندا نه کا
و سيلاب ته د ډنډوکي څه حاجت دي | زړه چه ژاړي سترگي څه رنگ ژړا نه کا
دنيا کل په احمقانو ده ودانه | دانا ځکه وابستگي د دنيا نه کا
چه ئې زړه وي په هوا پوري تړلي | د حباب عمارت ځکه بقا نه کا
بې هنر دي چه څوک دين په دنيا پلوريي | هنرمند سړی دا هسي سودا نه کا
که څوک وائي هوښيار کوم دي وايه دا دي | چه بې خدايه نوره مينه په چا نه کا
گدائي که ورپيښيږي ځاي ئې دا دي | هر بادشاه چه دلجوئي د گدا نه کا
چه بيدل ئې په يوه نگاه رغيږی | څه انصاف دي چه دلبر ئې دوا نه کا
هر چه زړه ئې وي په يار باندي بايلوي | نوره مينه په چا بې له آشنا نه کا
چه تر غوږ ئې وي وينا د آشنا شوې | هغه غوږ هر گز په نوره وينا نه کا
و به نه رسي د يار تر بلند بامه | چه د زړه غولي روش په ژړا نه کا
زه رحمان د هغه يار په ژړا خوښ يم | که اغيار مي خدای له ميانه پيدا نه کا

زړه مي بې خپله نگاره آرام نه کا | کامراني را څخه غواړي ناکام نه کا
بې ناکامه زيست محال دي په دنيا کښې | د کوم آس په خوله کښې دخل لگام نه کا
د آسمان مانۍ به هم قرار نه وي | مالک ځکه قصد د قصر و د بام نه کا
گاه ئې کښينوي په تخت کله په خاورو | زمانه رضا د هيچا مدام نه کا
بې له سروي چه آزاده خدای پيدا کړه | ترکې ځکه و هيچا ته سلام نه کا
کوه و دشت هم د خزان له غمه ريږدي | ځکه زرکه و چمن ته خرام نه کا
چا چه سر دي په سجده و يار ته ايښي | دوباره له دې سجوده قيام نه کا
چه ئې کړه د يار په لوري لوښتې | لکه بحر هسي درومي مقام نه کا
نشستن د عاشق نشته لکه شمعه | څو صورت د عشق په اور کښې تمام نه کا
چه محظوظ وي په تش بوي د مهرويانو | هغه فکر د بوسې د پيغام نه کا
چه لذت ئی د سرو شنډو وي مونډلي | نوره مينه د شرابو په جام نه کا
په هغو د لعلو لبو مي حرام دي | څو دا نور لذت په خپل سر حرام نه کا
رحمان هسی و خپل يار ته بې حجت دي | لکه عذر چه صاحب ته غلام نه کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځما اوښی چه دا هسي شست و شو کا دا محنت واړه ځما د مخ آبرو کا
د عاشق د سينې چاک به ور څرگند شي که څوک سر و خپل گريوان وته فرو کا
تل ئې مخ وي تر خوبانو پوري وللي عاشقي چه د چا اوښي په شيبو کا
د عشق اور چه شمع خود په سر قبول کړ پروانه به څه حجت د ځان په سود کا
گل څه نه وايي چه غرق په وينو ناست وي بلبل څه لره بې ځايه گفتگو کا
زه که مرگ غواړم بې ياره خو گرم نه يم جدائي سړی په ځان پوري به کوه کا
معشوقې په محنت نه دي چا موندلي مگر خدای ئې په رحمان باندي پيرزو کا

څو يو ځله ئې تاراج په جفا نه کا يار له ياره سره مهر و وفا نه کا
که ئې سر په بوسه ورکړم زه پوهيږم چه قبول به دغه عجز ځما نه کا
چه په خپله رضا تللي مادر زاد وي هغه هيچري د نورو رضا نه کا
څو ئې خپله مدعا حاصله نه وي مهرويان په خوله د خضر سودا نه کا
که ئې سل ځله دعا کوم په عمر گوش و هوش د دعاگو په دعا نه کا
که آهو نه آتشين پسې وکاږم لکه سروه له خزانه پروا نه کا
که رحمان په عاشقۍ کښي آرام غواړي دا خو واړه ناروا که ناروا نه کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ب

هسي مست يم ستا د شونډو په شراب　　چه به نه وي بل دا هسي مست خراب
لاس د ستا په مينه اچوم و گل ته　　لکه بوټي ته لاس اچوي غرقاب
دا سرخي و سفيدي ده ستا په مخ کښي　　که څما په مخ باران دي د سحاب
څه اثر به څما اوښي په تا کاندي　　لا تازه شي اور په اوښو د کباب
عاشقان دي سترگي روني کا په عشق کښي　　دا خواب نه دي منزل گاه دي د سيلاب
ما چه خال د ستا د ورځو په ميان وليد　　نه بل هسي رنگ امام شته نه محراب
ښاپيرۍ چه ليدئ نه شي سبب دا دي　　مخ د ستا له غمه نغاړي په حجاب
چه صباح شي ستا تر مخ پوري شرميږي　　ځکه زيست په توره شپه کاندي ماهتاب
حجاب واخله مخ کړه تور د هغو خلقو　　چه تحسين کا ستا په دور د آفتاب
هسي نه چه زه دلبر و تا ته وايم　　خداي دي تا لره درکړي دا خطاب
سستا د مخ په ورق باندي خط و خال دي　　د مصحف په صحيفو باندي اعزاب
ستا د حسن حساب هيڅ را ښخه نه شي　　هم په دا چه بې حساب دي بې حساب
يو کتاب په سره بن کښي چا و نه کړ　　بې رحمانه چه ئې وکړ دا کتاب

لاس مي وتړي د زلفو په طناب　　بيا مي وسپاري د سترگو په قصاب
هسي آب ئې دي د دوو سترگو په تيغ کښي　　چه بې سره په سر نه لري حباب
چه توسن د فلك زين کاندي له نازه　　دا هلال ئې په ځاي راشي د رکاب
په درگاه ئې درويزه کاندي د حسن　　کنډولی په لاس سپوږمۍ هم آفتاب
چه په ياد کښي مي سرې شونډې سپين رخسار دي　　له چشمانو مي بهيږي سره شهاب
چه د مخ و آب و تاب ته ئې نظر کړم　　راته هيڅ شي د گلونو آب و تاب
چي نسيم ئې د زلفينو را پيدا شي　　درست مي ډوب کاندي په مښك و په گلاب
چه د سپي آواز ئې واورم هسي خوښ يم　　لکه ښوك په نغمه خوښ وي د رباب
ما وې مخ ئې گوندي ووينم په خوب کښي　　باري چري شي بې ياره خورد و خواب
په غزل کښي خو دوه بيته انتخاب وي　　د رحمان تمام غزل دي انتخاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر مطرب چه غوږي تاو کا د رباب ... په دا تاو کښې ځما زړه کاندي کباب
چه سامع ئې په نغمه په ترانه شم ... دیوانه شم ګریوان څیري مست خراب
هم ئې تار هم ئې ګفتار هسي اثر کا ... چه هیڅوک ئې نه طاقت لري نه تاب
یو ئې ساز بل ئې آواز وي د لښتیو ... دریم شعر پرې آغاز کړي انتخاب
څلورم ئې یو ساقي د ښنګه ښکېنيې ... چه مخزي ئې نه آفتاب وي نه مهتاب
دا څلور واړه فتنې په څلور کنجه ... او پنځم ئې صراحي د مي ناب
شپږم وقت د نو بهار اووم ځواني وي ... اتم شغل د کباب نهم رباب
چه دا همره آفتونه سره ټول شي ... ترو څوک څه رنګ ځني کاندي اجتناب
چه دا هسي دلبران پرې اثر نه کا ... یا به دیو یا به دیوار وي یا دواب
را څرګند به شي پرهیز د پرهیز کارو ... که قادر شي په شاهد و په شراب
زه رحمان له ریا زهده پناه غواړم ... د ریا زهد عذاب دي هم عتاب

ورقونه لټوم د هر مکتوب ... په کښې غواړم خال و خط د خپل محبوب
یا تنور دي یا دکان د آهنګرو ... چه په عشق کښې تصور کړم خپل قلوب
په خندا خندا ځان اچوي واورته ... خداي څوک مه کړه په حذبه د عشق مجذوب
زه چه غم د مهرویانو را په زړه کړم ... له دې غمه لاړ شي زړه را څخه ذوب
ګوره عشق څه رنګ آسان کړه و عاشق ته ... دا مشکل مشقتونه د ایوب
په ژړا ژړا تر هسي حده راغئ ... چه ځان ړوند کړ په یوسف پسې یعقوب
عشق دي دا چه معشوقه شه و عاشق ته ... ښه رخسار د مهرویانو په اسلوب
هغه څه پوښتې له هجره له وصاله ... چه پخپله هم محب شي هم محبوب
چه نظر ئې له صورته په معنیٰ کړ ... و رحمان وته یکسان شو زشت و خوب

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه نظر کړم په قسمت او په نصیب راته هیڅ شي خپل تالاش و خپل ترتیب
مگر خود پخپله خداي د چا طبیب شي گنه نشته په جهان کښي بل طبیب
را ښرگند دي سود و زیان د رقیبانو که خداي دي نه کاندي خپل یار د چا رقیب
چه خپل یار د چا طبیب شي مثال دا دي لکه ښوك چه په وطن کښي شي غریب
چه غریب شي په وطن کښي فرق ئې نه وي که فرسنگ ئې وي تر میانه که جریب
ما په عشق کښي هیڅ حاصل نه کړه بي غمه هر چه وایي واړه ښه وایي ادیب
دښمن هم د سړي کله کله دوست شي دوستي نه کا د رحمان سره حبیب

زه پــــه ســـــل رنـــــگـــــه راغـــــب تـــه پـــه ســـل رنـــگـــه غـــایـــب
دا بـــه څـــه رنـــگ شـــي دلـــبـــره چـــه زه مـــســـت یـــم تـــه تـــایـــب
کـــه لـــه جـــوره دي فـــریـــادکـــړم دا هـــــم نـــــه دي مـــــنـــــاســـــب
کـــه څـــه وایـــم نـــه مـــي رســـي زه مـــغـــلـــوب یـــم تـــه غـــالـــب
څـــه ســـیـــالـــي بـــرابـــري ده د مـــطـــلـــوب او د طـــالـــب
دا ســـتـــا مـــهـــر مـــحـــبـــت کـــړ خـــداي پـــه مـــا بـــانـــدي واجـــب
درد و غـــم دي هـــمـــره نـــه دي چـــه ئـــې وکـــښـــم پـــه کـــاتـــب
جـــدائـــي ده ډیـــره ســـخـــتـــه د ارواح او د قـــــالـــــب
چـه مـجـنـون پـه ښـانـکـنـدن شـه زه ئـــې پـــریـــښـــودم نـــایـــب
وصـــیـــت ئـــې راتـــه وکـــړ پـــه څـــو رنـــگـــه عـــجـــایـــب
چـــه روزي دي شـــه رحـــمـــانـــه ښـــمـــا واړه مـــراتـــب

(c) ketabton.com: The Digital Library

ت

که مي وشي له دلبره ملاقات   بيا به نه ځم له دې دره په حيات
پس له دې مي دي استوګنه خداي نصيب کا   په دا در کښې که حيات وي که ممات
ښائي دا که زه خپل يار وته سجده کړم   هغه يار ځما قبله دي د حاجات
د خپل يار تر لعلو لبو به ئې ځار کړم   که شکري وي که قند وي که نبات
دا ځما د يار جلوه ده چه ليده شي   لکه نمر په صومعه و سومنات
تر ما لا په دلبرانو ډير مين دي   چه خبري کړي د کشف و کرامات
د ريا له زاهدي ځما توبه ده   چه ئې کاندي حوک په رسم و په عادات
په ورځ پند و نصيحت وايي و بل ته   په شپه ناست وي د مغان په خرابات
دين ئې دام وي د دنيا په لار کښې ايښې   پرې را اړوي وحشيان د مخلوقات
د هغو په لور ئې سترګي وي ختلي   چه په لاس ئې سر سايه وي يا زکوات
زه رحمان له هسي اهله پناه غواړم   هر چه لاف کا په خلاف د مقامات

آفرين د عاشقانو په همت   چه په عشق کښې يك انداز وي يك جهت
نه ئې هيچري تغيير و نه تبديل وي   که تمام جهان پرې وايي ملامت
که څوك سل نصيحتونه ورته کاندي   غوږ ئې نه وي د هيچا په نصيحت
چه په يار پسې تر ځان و جهان تير شي   څوك کولي شي دا هسي مشقت
که تمام عمر ئې يار په سترګو ناست وي   تمام عمر ورته ښکاري يو ساعت
که يو دم شي هغه يار ور څخه لري   هغه دم شي ورته عمر د قيامت
که دوزخ لره د يار په مينه درومي   دوزخ هم ورته جلوه کا د جنت
د عشق لار د توکل په پښو غوځيري   نه په پښو د رياضت و ديانت
په تالاش او په تدبير کله مونده شي   چه موقوف وي هغه کار په عنايت
د عاشق خاطر له غيره پاکيزه دي   د درياب په مخ کښې نه وي نجاست
خداي چه زړه د طالب کاږي کړ رحمانه   کاږي پريوت د طالب په عمارت

(c) ketabton.com: The Digital Library

ث

چه ویلي مي له تا دي دا حدیث   سر نامه د هر انشا دي دا حدیث
چه آغاز مي کړ په مدحه د خوبانو   ځکه گنج بې بهار دي دا حدیث
په ثنا د دل پسندو دلرباوُ   دل پسند و دل ربا دي دا حدیث
لکه باد د صبحدم چه غنچه وا کا   هسي رنگه دلکشا دي دا حدیث
چه اوصاف مي د سرو شنډو په کښي راوړه   خوږ تر قند و تر حلوا دي دا حدیث
نه پوهیږم چه اوبه دي د حیاتو   که نفس د مسیحا دي دا حدیث
د غونډ ژبو شاعرانو د خولې نه دي   ځکه هسي رنگ صفا دي دا حدیث
ستا و مخ ته که څوك شمس و قمر وایي   دروغ نه دي په رښتیا دي دا حدیث
که ځوك وایي چه چا کړي دا حدیث دي   رحمان وایي چه ځما دي دا حدیث

د وصال شپه مي بدله په بیلتون شوه الغیاث   د قیامت خواري را پیښه په ژوندون شوه الغیاث
ما لا طمع د وصال د نعمتونو ترې کوله   نا گهان پیاله نسکوره د گرودن شوه الغیاث
هغه چار چه مي په لاس وه زه پرې نه ومه پوهیدلي   اوس چه پوه شوم له اختیار مي بیرون شوه الغیاث
د وصال په طمع طوق د جدائۍ شه را په غاړه   هغه طمع چه ځما وه اوس طاعون شوه الغیاث
په حکمت په عقل پیتي د عشق څوك اخستي نه شي   په دا کار کښي ما ته ملا د افلاطون شوه الغیاث
ما رحمان د یار وصال په آسانۍ موندلي نه دي   زرد روئي مي سر خروئي په جگر خون سوه الغیاث

یار یاري را سره نه که الغیاث   نه ئې ترس شي نه ئې کرکه الغیاث
سرو و مال واړه ځما و دل آرام ته   نه ارزیږي په کنجکه الغیاث
په حملو حملو مي زړه وړي نه پوهیږم   آفریدۍ ده که ختکه الغیاث
خو چه را کاږي چوگان په مخ د زلفو   کوي ځما دا خراب زړه که الغیاث
بیلتانه ئې پیښاور راته تنور کړ   له خیبره تر اټکه الغیاث
هیڅ سبب ئې موندی نه شي جفا کارندي   نه پوهیږم چه په څه که الغیاث
په اخلاص و په راستۍ ورته ولاړ یم   یار جفا همره په څه که الغیاث
سل خبري که له صدقه ورته وکړم   یار یوه را سره نه که الغیاث
چه مي ویني له رقیبه سره خاندي   په ژړا مي لیمه سره که الغیاث
زه رحمان مدام د یار په زما دروومم   یار په خپله رضا تله که الغیاث

(c) ketabton.com: The Digital Library

ج

چه برهم کا عاشقي د چا مزاج　　حکیمان ئې درمانده شي په علاج
په آشنا پسې تل ژاړي په دوه سترګو　　د اوښو په ځاي خوناب کاندي اخراج
دواړه لاس ئې وي له دواړو کونو وللي　　ډوب وي تل د عاشقۍ په امواج
په هغو کښې چه څه بوي د عاشقۍ وي　　په کښې نه وي بوي د رسم و د رواج
ابراهیم ادهم څه هسي نادان نه وُ　　چه نظر ئې یا په تخت و یا په تاج
مجنون هسي رنګ مین په لیلي نه وُ　　چه په نورو ئې موقوف و احتیاج
لیونتوب له لیونو ته تلوني نه دي　　که ئې راج په خونه ورشي که تاراج
که ئې سر لکه منصور غوندي په دار شي　　دغه دار دي و رحمان وته معراج

(c) ketabton.com: The Digital Library

ح

په طلب د ماهرويانو سرګردان دي ځما روح
لکه باد د ګل په بوي پسې پرېشان دي ځما روح
ستا د حسن و آفتاب ته چه سپارلي ځان شبنم دي
لکه صبح د ژړا په ځاي خندان دي ځما روح
چه مي ستا د جمال عکس دي ليدلي په خپل ځان کښې
هم په دا د آينې په څېر حيران دي ځما روح
ستا د مخ د آئينې له برکته ځما جانه
همېشه لکه طوطي هسي ګويان دي ځما روح
لکه رنګ د ميو نابو چه ليده شي په ښيښه کښې
هسي رنګ په ضعيف تن کښې نمايان دي ځما روح
منتظر يم د وصال و ګلستان ته تل تر تله
سر تر پايه د شبنم په څېر چشمان دي ځما روح
چه حاصل مي له حسنه روښنائي شوه په طلب کښې
شپه و ورځ لکه آفتاب په لار روان دي ځما روح
ستاه په زلفو په رخسار پسي رحمان شه بې وطنه
مسافر د هندوستان و خراسان دي ځما روح

ستا وصال دي را بخښلي ځما روح
ستا هجران دي را پرودلي ځما روح
ستا په مخ پسې مي درست وجود راهي شه
له صورته دي وتلي ځما روح
چه هر ګز مَلَكُ الَموُت پرې نه پوهيږي
هسي شان دي تا وکښلي ځما روح
ځان ئې هسي ستا په مينه پسې ورك کړ
چه هيچا نه دي موندلي ځما روح
که وي هم به تا څخه وي که خداي کاندي
نه دي بله خوا ته تللي ځما روح
بلبل نه دي دا چه الوزي په ګلو
ستا په لور دي الوتلي ځما روح
چه ئې خاوري کړ صورت د ستا په در کښې
سر تر عرشه دي وکښلي ځما روح
ته ئې پيژنې چه څه دي يا څه نه دي
نور چا نه دي پيژاندلي ځما روح
زه رحمان له خپله ياره خبر نه يم
چه ئې خ څه شان دي کوتلي ځما روح

(c) ketabton.com: The Digital Library

خ

چه پیدا شو ستا چشمان دا هسي شوخ — نور به نه وي مردمان دا هسي شوخ
کج زلفان کج ابروان لکه چه ستا دي — نه لړم شته نه ماران دا هسي شوخ
ډیر غمونه شوخ شوخ سته په جهان کښي — ولي نه لکه هجران دا هسي شوخ
مګر د یو وي چه بې غمه وي په هجران کښي — ګڼه نه به وي انسان دا هسي شوخ
دا فتنې او فسادونه به وو چري — که پیدا نه وي آسمان دا هسي شوخ
د آشنا له غمه زړه د آشنا نه چوي — آفریده کړ خداي جهان دا هسي شوخ
چه یوسف ئې د دنیا په متاع ورکړ — پیدا مه شه بل کاروان دا هسي شوخ
چه بوسه له یاره غواړي بې ادبه — خداي دي نه کاندي رحمان دا هسي شوخ

کله شو لا کله خریدار یم ستا د مخ — تیر تیر سر ما له په بازار یم ستا د مخ
بې د ستا له مخه نور مي هیڅ په مخ کښي نشته — هسي رنګ نتلي په ناتار یم ستا د مخ
هیڅ په سترګو نه وینم دا خپل صورت چه کوم دي — ډوب تر هسي حده په انوار یم ستا د مخ
درد و آه کاږم بهانه د تماکو کړم — سوي لوغړن مدام په نار یم ستا د مخ
نورو کړي واړه همګي د دنیا کار کا — زه همیشه غرق په انتظار یم ستا د مخ
شکر چه ئې خلاص کړم د نور خلقو له مینه — سر په سجده ایښي منت بار یم ستا د مخ
هره خوا چه درومم زه رحمان د زړه په سیل — بل مطلب مي نشته طلبګار یم ستا د مخ

ما سحر سبا لیدلي وُ د چا مخ — چه مي درسته ورځ و نه لیده دا ستا مخ
دا خو مخ ځما و تا وته خداي هیڅ کړ — ګڼه هر یو آشنا ګوري د آشنا مخ
ډیر مخونه د جفا دي را ښرګند کړه — لا به کله را ښرګند کړې د وفا مخ
ښو د مرګ په تماچه اوښتي نه دي — اوښتوني له تا مه ګڼه ځما مخ
زه په تا پسې راغلي په دا مخ یم — که ته نه وي ما به څه کول په دا مخ
ما به څه لره په تا پسې ژړا کړه — که موندي شوي بل د ستا په څیر زیبا مخ
د رقیب طمع مي نه وه ستا په در کښي — په جنت کښي دي راښود د بلا مخ
زه به څه رنګ د رقیب و مخ ته ګورم — کله اهل سنت ګوري د ترسا مخ
د چکنا چکنۍ بیلتون په نیمه شپه وي — ستا ځما په حال غماز شه د صباح مخ
رحمان ستا په مخ دا ورانه دنیا ګوري — خداي بې تا ور ښرګند مه کړه د دنیا مخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د

پادشاهانو که قصرونه کړل آباد — ما د عشق عمارتونه کړل بنیاد
نوم د کوم یوه بادشاه هسي یادیږي — لکه نوم دي د مجنون او د فرهاد
عشق عاشق لره یو هسي پیر استاد دي — چه به نه وي بل دا هسي پیر استاد
دغه واړه کرامت د عاشقۍ دي — چه څوک غوث کاندي څوک قطب څوک اوتاد
د دنیا چاري همه واړه فاني دي — څوک به څه کا په دا چارو اعتماد
لکه سوري چه د نمر په مخ کښي گرزي — نه استوگنه چرته کاندي نه استاد
هیڅ وفا ئې له هیچا سره و نه کړه — که جمشید وُ که بهمن وُ که قباد
که جمشید وُ که بهمن که کی قباد وُ — که نمرود وُ که فرعون وُ که شداد
رسولي ئې تر مراده هیڅوک نه دي — همه واړه هسي پاتي شول نامراد
نه چا ختم نه دعا ورپسي وکړل — که ئې آل که ئې عیال و که اولاد
زه رحمان د زمانې له جوره دروم — خپل صاحب لره په داد و په فریاد

زه که لافي د وفا کړمه هر چند — هغه یار مي باور نه کړي په سوگند
زه بې یاره هسي زیست کړم په جهان کښي — لکه زیست وي په مجمر کښي د سپند
آبرو ئې د طالبانو خپل مطلب وي — آبرو ئې د غلامانو خپل خاوند
لکه یار مي سر بلند دي په جهان کښي — په تاثیر ئې هسي زه یم سر بلند
لکه یار چه مي څرگند دي په جهان کښي — زه هم هسي په داد ور یم څرگند
چه مي مدحه د خوبانو کړه آغازه — هر کلام مي د لپذیر شه دل پسند
لکه خوند لري ځما خوږې خبري — په شکرو کښي هم نشته هسي خوند
هغه قند چه خداي ځما په خوله کښي کښیښود — حلوایانو څخه نشته هسي قند
لکه زه چه سخندان و هنرمند یم — بل به نه وي سخندان و هنرمند
په اشعار کښي قوتناك لکه زمري یم — ولي نه یم د زمري په څیر گزند
هم په مدح و هم په هجو ښه پوهیږم — ولي نه یم په دا چارو ډیر خورسند
بې له عشقه که مي عیب که مي هنر دي — ما غوځ کړي دي له ځانه بل پیوند
زه عاشق یم سروکار مي دي له عشقه — نه خلیل نه دوادزي یم نه مهمند
چه و ما ته نصیحت کا څوك په عشق کښي — گویا پلار ته نصیحت کاندي فرزند
هر سړی چه آئینه په لاس کښي خاندي — گویا کاندي په خپل ځان پوري ریشخند
رنگ ریزان دي اول خپله بریره رنگ کا — بیا هاله دي و رحمان ته وایي پند

(c) ketabton.com: The Digital Library

که قاصد یې د مقصود | آواره کړه زیان و سود
هر چه درشي ستا په وړاندي | واړه وگڼه بهبود
هر چه دي سوي له خدایه | واړه وگڼه نابود
رضا پاسله و قضا ته | مدام خوښ اوسه خشنود
و هستۍ وته جلوه کا | لکه ابر هسي دود
ته و ځان وته نظر کړه | چه قبول یې که مردود
نندارچي د خپل صورت شه | چه مسلم یې که جهود
امتي د ابراهیم شه | تابع مه شه د نمرود
د غفلت له خوبه پاڅه | څو به اوسې خواب آلود
مقید و مشغول اوسه | په دعاو په درود
آسمان طوره په رکوع شه | زمین طوره په سجود
ټول اشیا د خداي ثنا کا | په نغمه لکه داوود
که بیدار شې خود به واورې | په هر لوري دا سرود
که ایاز غوندي بنده شې | نور به نازکړې په محمود
ټول اسباب د ښو د بدو | مهیا دي هم موجود
که دانا یې و بله بیل کړه | فرموده و نافرمود
څو سپند نه شې په اورکښې | نه وي خوند د بوي دعود
ځان له خبثه پاکیزه کړه | لکه بحر نامعدود
هلاك ځکه شي رحمانه | چه پاك نه شي دا وجود
رحمان بې د یار له ذکره | نه زده بل گفت و شنود

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډ

چه مي يار ولید په سیمه د اعیار ګډ له غیرته مي لیمه شو په خونبار ګډ
دغه حق د بلبالنو په جانب دي خداي دي نه کا مښګیرك په لاله زار ګډ
زه په وصل کښي هجران هسي پیڅمه لکه څوك چه خالي لاس وي په بازار ګډ
په امیدو د زلفو ونښتم په دام کښي روهیلي وم ساده دل په هندو بار ګډ
د دیدن په ګدائي کښي مي ننګ نه شي درویزګر یم د بدانو په بازار ګډ
د وفا د ګلو پاڼي په کښي نشته کاشکي مه وي د دې دهر په ګلزار ګډ
زړه مي بې له خپل نګاره آرام نه کا که هر څو ئې کړم په نفس و په نګار ګډ
که پخوا تر آشنائي بیلتون لیده شوي هیڅ بنده به د خداي نه وُ په دا کار ګډ
زه رحمان ئې د فردوس له غمه خلاص کړم که په کلي په کوڅه شوم د خپل یار ګډ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ر

همره اوښي مي بهيږي په رخسار	چه غرقاب مي هم گريوان دي هم کنار
هغه يار مي هسي ناست د زړه په سر دي	لکه ايښي د چا گل وي په دستار
که څوك وايي چه مار کله په کټ خيژي	زه خوړلي يم په کټ د زلفو مار
خود يار بيماري سترگي خداي خوني کړې	گڼه خون کله کولي شي بيمار
که په دار شم زه د يار له لاسه خوښ يم	سروقد دي ځما يار ځما دلدار
بس کړه دا چه زه پهار پسي غوغ غوغ يم	خداي دي نه کړي لکه زه يم هسي يار
همره جور لکه يار چه ما سره کا	ياد مي نه دي همره جور د اغيار
دلبران کوډي جادو وکړي زړونه اخلي	هغه وايه چه بې کوډو وي دلدار
چه د زړونو له نمانځلو بې پروا دي	تروکه زړه د سړي يو سي څه پکار
په گريوان ئې تل د اوښو باران ووري	نه ورکيږي د رحمان د زړه غبار

چه دي زړه پوري تړلي استوار	دا جهان دي د نيکه دي که د پلار
ته خپل پلار و نيکه وگوره چه څه شول	هسي ستا دي هم په دوي پسې رفتار
تل ورنبي د ورستي پل دي پرې تيريږي	کړي نه دي چا په پله باندي قرار
هسي نه چه زه يوازي تا ته وايم	راغله لاړه ستا په طور صد هزار
دعوي مه کړه په ناحق به ئې خپل نه کړې	پردی ښهر پردی ملك پردی ديار
چه استوگڼه په پردي وطن کښې کاندي	هغه نه لري د هيڅ واك و اختيار
که هزار قسمه وخوري په يو کار کښې	نه کا څوك په مسافرو اعتبار
چه سبا شگفته کيږي ماښام رژي	څه اميد دي په گلونو د گلزار
که دي ورور که دي عزيز وي که دي يار وي	مه ئې ورور مه ئې عزيز گڼه مه يار
چه پيدا شي همگي واړه فنا شي	اې رحمانه دا جهان دي دا ئې کار

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو جفا قبوله نه کړې د اغيار   و به نه وينې په سترګو مخ د يار
چه اول ئې خار زرغون شي په پهلو کښي   عنچه هله شګفته شي په ګلزار
جنت چا په رضايت مونډلي نه دي   ولي بويه هر بنده لره خپل کار
که مونده شوي خوشخولي په خوشبوئي کښي   پروت به نه وُ په چندن باندي ښامار
آب تر لعلو د لاله ګلونو ډير دي   بخت دي دا چه څوك عزيزکاندي څوك خوار
هسي زيب کا په بياض د رحمان شعر   لکه زلفي د خوبانو په رخسار

څوك دي را کاندي قسم په کردګار   که درم لرم په کور کښي يا دينار
زه دينار و درم نه لرم په کون کښي   ولي نور عالم مي بولي دنيا دار
هم په دا چه نه له ځايه چرته خوځم   نه د هيڅ يوه مخلوق يم منت بار
نه مي ښکته ملك ليدلي دي نه پورته   خبر نه يم په يمين و په يسار
آب و خور لکه آسيا په ځاي را رسي   په خپل کور کښي مي سکون دي هم رفتار
لکه ونه مستقيم په خپل مکان يم   که خزان را باندي راشي که بهار
توکل مي لاس پسي سره کړه په نکريزو   چه په ځاي ئې کښينولي يم قرار
چه ځما په باب کښي کښلي دي را رسي   که رحمت دي که زحمت دي وار په وار
چه هژده هزار قومونه ئې پلار کړل   مربّي مي دي هغه پرودرګار
کار همه په اراده د خداي موقوف دي   هيڅ موقوف نه دي د چا په انتظار
غم به هيچري و نه کا په دنيا کښي   که څه کيږي د رحمان په اختيار

که د عشق لاره اغزنه وي هر ګور   د عاشق په پښو څپلۍ دي داور
که ديدن د يار مونده په انتظار شي   ځما سترګي دي شبنم غوندي ځاور
تيغ د اسپنو محتاج د نرم آب دي   قرب و حلم يو په سل دي زيات په زور
له لوئي سر کشۍ ځما توبه ده   خداي څوك مه کړه د آسمان په څير نسکور
خداي زده څه سودا به پيښه په بازار شي   د بازار خبري نه شي په خپل کور
دا همه واړه عاشق لره پيدا دي   که تهمت که ملامت دي که پيغور
جفا ناز وجور و کبر د خوبانو   ما په ځان دي قبول کړي لکه پور
راحت بې زحمته نه دي چا مونډلي   غم ښادي د دې دهر خور و ورور
رحمان هسي په خپل يار پسې غوخ غوخ يم   لکه غوخ په خپل اولاد وي پلار و مور

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا څه مخ دي منور   چه هم شمس دي هم قمر
دا څه زلفي دي مشکيني   چه هم مشك دي هم عنبر
دا څه پيوسته ابرو دي   چه هم نيش دي هم نشتر
دا څه سترگي دي قاتلي   چه هم سيف دي هم خنجر
دا څه شونډي دي ميگوني   چه هم مي دي هم شکر
دا څه سپين سپيځلي غاښ دي   چه هم در دي هم گوهر
دا څه سيب زنخدان دي   چه هم سيم دي هم ثمر
دا څه قد و څه قامت دي   چه هم گل دي هم عرعر
دا څه ملا ده باريك وضعه   چه هم موم دي هم کمر
دا څه زړه دي د خوبانو   چه هم موم دي هم حجر
دا څه يار دي نه پوهيږم   چه هم دل دي هم دلبر
دا څه بت دي ځما ربه   چه هم بت دي هم بشر
دا څه شعر دي رحمانه   چه هم گنج دي هم هنر

دغه يار دي دا اغيار   دغه گل دي دغه خار
دغه گل دي دغه خار   دا منصور دي دغه دار
دا رقيب دي دا حبيب   دغه گنج دي دغه مار
دغه عشق دي دغه عقل   دغه غم دي دا غمخوار
دا هجران دي دا وصال   دا خزان دي دا بهار
دا طاعت دا معصيت دي   دغه نور دي دغه نار
دا عالم دي دا جاهل   دا خفته دي دا بيدار
دا رحمان دي دا جانان   دا طبيب دي دا بيمار

هر چه نه وي خوار و زار   په طلب د خپل دلدار
تر پړوني صدقه شه   د هغه عاشق دستار
هزار حيف دي هزار حيف دي   هزار څه لا صد هزار
چه عاشق په عاشقۍ کښي   نه حلال وي نه مردار
نه پتنگ د خپل څراغ وي   نه بلبل د خپل گلذار
نه مجنون غوندي رسوا وي   نه منصور غوندي په دار
دواړه نه کيږي رحمانه   يا به يار شي يا بيزار

(c) ketabton.com: The Digital Library

هسي تله کاندي و گور ته یاران زر زر   لکه تله کاندي خپل کور ته کاروان زر زر
هسي زر زر مرگ په مونږ شتابي کا   لکه لو د پاخه کښت کا دهقان زر زر
هسي زر زر دا دنیا و بله اوړي   لکه اوړي و بله ریگ روان زر زر
هسي زر زر صورتونه دي نړیږي   لکه رژي لاله زار په خزان زر زر
هسي زر زر دا شیرین عمر تیریږي   لکه بحر چه بهیږي روان زر زر
هسي زر زر ځنبول د بڼو نه وي   لکه درومي له جهانه رحمان زر زر

چه په زور ور سره نه ئې برابر   د هغو تر څنگه مه کښینه زړه ور
زورآور اور و اوبه دي فهم وکړه   چه ډوب نه شې یا و نه سیخې بشر
زندگي که بې اوبو بې اوره نه شي   تل هم نه دي هیچا اینښي په ټټر
خداي ور مه وله سیلاب د چا په خونه   که په قطع هم اوبه وي د کوثر
و دي نه لگیږي اور په کور د هیچا   که روڼا ئې وي د شمس و د قمر
چه ئې درست صورت غلبیل شي په اغزیو   وخوړ مه شه د هغې ونې ثمر
د هغه دیوال په سوري څوك کښېږي مه نه   چه ولاړ وي لکه زوړند چاو د کمر
چه په گیډه دي څوخیږي مخ ئې ورك شه   که د سرو زرو چاړه وي یا خنجر
ناکرده سودونه ډیر دي په جهان کښې   سود هغه دي چه د خیر وي نه د شر
و اوبو ته اچاوه نه شي ځان خوږ دي   گڼه ډیر دي په دریاب کښې در گوهر
چة له آب و له حرمته سره نه وي   خداي ور مه کړه و چا هسي سیم و زر
زور آور که رسوي و چا ته فیض   له دې فیضه سره وگڼه ضرر
په یاری د زور آور و غلط مه شه   مگر دا چه تر ده ته ئې زورآور
په هر وقت چه ته غالب و دي مغلوب وي   ترو هاله ئې قدمونه ږده په سر
یا خو دا چه ته قدم ئې په در نه ږدې   دغه پسه ئې ځان وگڼه پدر
چه هنر کښې یاري د زور آوارو   زه رحمان کومه بول په دا هنر

(c) ketabton.com: The Digital Library

پورته بدر را ښکاره شه ښکته نمر ښکته پورته واړه مخ دي د دلبر
نمر سپوږمي مي په پالنگ د پاسه زغړي چه مي يار په بالښت ولگوي سر
په سرو سپينو درو لعلو ئې غوږ ډك شي چه مي غوږ كاندي د اوښو په در در
چه دي ووينم په مخ مي اوښي درومي لكه موم چه په آفتاب شي برابر
بل مذكور د سخنگويو سترگو نه زده بې له دې ذكره چه اللّٰهُ اكبر
په شرابو كښي خوند نشته د شكرو د يار شونډې هم شراب دي هم شكر
كه سل ځله پټ تر شونډو لاندي خاندي نه پټيږي آب د لعل و د گوهر
دا خو ما لره خداي را كړ گڼه نشته هسي بت په بتخانه كښي د آذر
پس له دې به ئې په نام د مَلَكَ بولم هم په دا چه نشته دا رنگه بشر
كه رحمان صاحب نظر باله شي ښائې چه مدام د يار په مخ لري نظر

تل به نه وي شگفته گلزار د عمر نه به جوړ وي هميشه بازار د عمر
لكه سيند د اباسيند په غورزي درومي هسي يون دي په تلوار تلوار د عمر
لكه برق چه مخ ځرگند كاندي بيا نه وي هسي تيز دي بې سكون رفتار د عمر
سر كشي لري تر هسي حده پوري چه نيوی نه شي هيڅوك مهار د عمر
چه سمند ئې نه جلب لري نه واگي خود به پريوزي عاقبت شهوار د عمر
په ساعت د سلو كالو ياري پرې كا بې وفا په هسي رنگ دي يار د عمر
خپل صورت به د حباب په كمتر گوري كه څوك وكاندي په زړه كښي شمار د عمر
نه له كوره چرته ځمه نه سفر كړم بې سفر مي غوڅيږي لار د عمر
عاقبت به د اجل په مقراض غوڅ شي پيوسته به مدام نه وي تار د عمر
بيا ئې وار په دا دنيا نشته رحمانه په هر چا باندي چه تير شي وار د عمر

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه تیر شوي یم تر سر / په طلب د خپل دلبر
څو ژوندي یم په دنیا کښي / پرې به نه بږدم دغه در
د آشنا په طلب ګرزم / وچې شونډي لیمه تر
یو قدم مي دي په بحر / بل قدم مي دي پر بر
دواړه لاس مي دي نیولي / هم په شام هم په سحر
مناجات مي دي و خداي ته / که ئې وویننم بشر
همیشه له خپله بخته / ګله مند یم مرور
چه په ما ئې پیرزو نه کړ / د خوبانو یو نظر
هم ئې و نه ښوده ما ته / بې له عشقه بل هنر
عاشقي مي رب رسوا کړه / په جهان کښي لکه نمر
نصیحت را باندي نه کا / لکه موي همره اثر
واوره غوږ باسه ناصحه / کوتاه وایم مختصر
په مولئ مي دي سوګند وي / هم په روح د پیغمبر
چاوا ته مي بیرته نشته / چه عالم شه را خبر
تر نینه به ئې څار کړم / که مي سیم دي که مي زر
که مي سیم دي که مي زر دي / که مي در که مي ګوهر
زه رحمان تر هر څه تیر یم / تیر به نه شم تر دلبر

په بزرګئ د هغه پاك پرودګار / موقوف مه شه په سړي د سړي کار
په سړي چه د سړي غرض موقوف شي / نور بې آب و بې حرمته شي روزګار
احتیاج هسي بلا ده په جهان کښي / چه پلار زوي کا د زوي زوي پلار
په ساعت کښي ګدا شاه شاه ګدا کا / دا فلك ځکه باله شي کج رفتار
چه همه عمر ئې تاج وي په سر ایښي / ور په سر کاندي ګیډي د خس و خار
چه قادر نه په درم و په دینار وي / په هغو باندي ګنجونه کا انبار
زمانې د رحمان زړه دي کباب کړي / له احواله ئې څوك نه دي خبردار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پس له مرگه که څوك ارت غواړي خپل کور   که حق وایم همره ارت دي بویه کور
تر ځان زیاته کمه چار څه پکار نه ده   ځان په لویشت کړه چه دي څو دي اوږده سور
چه جامه د چا کوتاه شي یا اوږده شي   ورکاوه شي هنرمند لره پیغور
هر سړي چه په حساب کښې تیر و بیر شي   ملامت پرې وایه کیږي لور په لور
چه لائق د ملامت او د تهمت شي   ځاي لري که بې عزت شي هم سر تور
چه عزت حرمت ئې نه وي په جهان کښې   هغه هسي ژوندون وسوزه په اور
بې عزت سړي به خوښ د هیچا نه وي   مگر هسي بې عزت وي ځني نور
خپل مجلس ئې تر جمله مجلسو خوښ وي   په هر ځاي چه سره جمع شي خمسور
هر هم جنس د خپل هم جنس سره جوړ وي   زیب کا هره کشیده په خپل انځور
نا بینا په خپله سیمه کښې بینا وي   بینایان په پردي ملك شي کر و کور
درست صورت د یوه نوك په درد درد مند سي   وران شي ښهر د یوه سړي په تور
چه یو غاښ په خوله کښې زوړند شي یا ووزي   درسته خوله پرې بد نمایه شي هر کور
یو سړي چه په کوړمه کښې د چا بد شي   واړه بد شي که پنځه وي که څلور
بد کرداره زوي پیدا مه شه له موره   حبطه کاندي ناموس د پلار و مور
هر څوك خپله خوشنو دي له خدایه غواړي   باري نه شي دغه کار په زر و زور
خداي په خپل قدرت څوك لوي و څوك هلك کړه   نه چه هر یو ښهر ډهلي شه یا لاهور
د چا تاج زرین په سر تر ملا خنجر وي   د چا پنډ په سر په ملا ټونبلي لور
څوك په آس د پاسه سور وي توغ دوړاندي   څوك بږیر کلي گرزاوه شي په خره سور
د تنگو پورونه هر څوك و بله کاندي   بخت هیچا ور کړي نه دي چا له پور
اې رحمانه د خداي نوم به چا وا نه خست   که د خداي چاري په پلار شوي یا په مور

په نظر د بې بصر   لکه شام هسي سحر
لکه شام هسي سحر   لکه سنگ هسي گوهر
لکه سنگ هسي گوهر   لکه خاوري هسي زر
لکه خاوري هسي زر   لکه خیر هسي شر
په نظر ئې معلومیږي   همه واړه برابر
که څوك ښه ورسره کاندي   تر بدئ وي لا بتر
که څوك بد ورسره کاندي   تر نیکئ وي لا بهتر
نه په بدو زهیریږي   نه پرې ښه وي د چا زبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

په صواب و په خطاب ئې   نه دليل وي به نظر
نه آگاه په خپل بهبود وي   نه آگاه په خپل ضرر
نه په عيب باندي پوهيږي   نه پوهيږي په هنر
لکه ړوند وگوڼ چه گوري   هسي هيڅ نه وي خبر
له طاعته له گناهه   څه خبر وي ځناور
ځناورو نور څه نه زده   يا ئې خوب وي يا ئې خر
دا خو ته يې ځما نفسه   چه دي زه کړم کور وکر
تمام ووتې له عقله   په دنيا پسي اوتر
نه دي فرض د خداي ادا کړه   نه سنت د پيغمبر
نه دي مرگ په زړه ياديږي   نه خواریَ د محشر
اوده پروت ئې دا دي نه زده   چه په خوا لرم سفر
په هر دم در څخه درومي   که پوهيږي دا بشر
هغه تور ويښته دي څه شول   چه هم مښك وو هم عنبر
هغه قدر دي مجنون بيد شه   چه چنار و پا نښتر
تن دي درست زير و زبر شه   زړه دي نه شه لروبر
تر پنځوس تر پنځه تير شوې   ته لا ځان بولې پسر
نه دي ترس شي نه دي ويره   نه په زړه باندي اثر
بل بل نه وي لکه ته يې   هسي شوخ و ځگر ور
په غفلت دي عمر تير کړ   نه رهرو شوې نه رهبر
عبادت دي په ريا شه   لکه ډك په لاکو زر
لکه قلب ناسره مهر   پټ په زروکښي حجر
لکه پټ وي په دانه کښي   سل اغزيه د شجر
لکه سحر چه بر پاي کا   سحرگر و جادوگر
لکه تش صورت بې روحه   چه تصوير کا مصور
لکه تش کدو بې مغزه   ميان خالي و تن پرور
لکه زړي په ميوکښي   درون سنگ بيرون ثمر
لکه بې لاسه لستوني   سر تر پاي پاي تر سر
لکه ټگ و دغا باز وي   په مرغانوکښي ډکر
لکه بې نمکه ناوې   چه په سرکاندي ميزر
تر ميزر لاندي چا څه زده   چه دختر وي که مادر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ئې حسن نه جمال وي — غولوي خلق په زيور
هي له هسي فريبيانو — لکه زوړند چاو دکمر
نيم په زمکه کښي دننه — نيم بر سيره لکه غر
په دستارکښي ئې مسواك وي — تر بغل لاندي خنجر
په ايروکښي پټ بخري — په وښوکښي پټ ژور
په شپه ويني د مظلوم خوري — صباح کښيني په منبر
په زړه تور لکه تبيئ وي — په مخ سپين لکه قمر
د دنيا په طلب گرزي — خپل ځان بولي قلندر
کلمه په ژبه وايي — په زړه نه لري باور
په مثال د منافقو — نه مسلم وي نه کافر
نه مسلم وي ن کافر وي — نه پخلا ن مرور
پريشان گرزي سر وهلي — کوي په کوي و در په در
هميشه رفت و آمد کا — د زر دارو په گذر
په کوخه د دنيا دارو — گوخوري کا لکه خر
اورنگ زيب هم يو فقير وه — چه ټوپۍ ئې وه په سر
و ټوپۍ وته ئې شا کړه — چه قادر شه په افسر
خو ئې همره فقيري وه — چه څه نه ووُ ميسر
چه فلك ئې ياري وکړه — نور ئې ملك کړ مسخر
گوره څه چاري ئې وکړې — په عيال د خپل پدر
وار په وار تر تيغ ئې تير کړ — د خورم تمام ټبر
يو ټبر د خورم څه وه — ډير عالم ئې کړ ډبر
تمامي جهان ئې ونغړد — چه ئې لاس شه باندي بر
په فريب فريب ئې خپل کړه — بيجاپور او بهانگر
بيجاپور بهانگر څه ووُ — لا جينچا و چينجاور
هم ئې هند په ډکه واخست — هم کابل و پښاور
بيا ئې ذکر شوه په زړه کښي — بادشاهي د هفت کشور
له حوص ورته هيڅ شو — هم دارا هم سکندر
خيال ئې دا وه په خاطرکښي — چه به خپل کړم بحر و بر
باري ورځ ور ځني لاړه — وقت پر راغي مازيگر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ئې مراد د زړه حاصل شه   نه ئې يخ کړه خپل تښتر
همګې شو ځني پاتې   که ئې ملك وه که لښکر
خالي لاس له دنيا ووت   لکه عيني درويزګر
له دنيا ئې هيڅ يو نه وړه   مګر شوئې يو ځادر
خوار حيران په زمکه پروت   بې بالينه و بې بستر
نه پوزي شه تړې د لاندي   نه تړې لاندې شه تښغر
د بڼې په حير خفيف شه   چه ثقيل وه لکه غر
د سيلاب په مخ کښې لاړ شه   لکه خس وي يا وزر
حق ئې پاتې په ګردن شه   د سپاهي و د چاکر
اوس ئې زه په روح دعا کړم   که ئې خداي کا بهره ور
حق تعالي که ئې نصيب کا   هغه شيرين حوض کوثر
د جنت په خوشبوئي ئې   خداي دماغ کړه معطر
په درست هند باندي ئې حق وه   هند يو شپه وه دې و نمر
د دې نمر په روښنائې   تمام هند و منور
په رونا ئې خلقو زيست کړ   نه ځه خوف و نه خطر
خو چه مخ ئې په غروب کړ   نور پيدا شه شور و شر
چه په نوم د اورنګ زيب وُ   و خوړګاو هغه دفتر
اوس نوبت د شاه عالم دي   دور طور شه دګر
خداي زده څه بازي شي پيښه   عاشورا شي که اختر
رنګارنګ بازۍ کاندي   د آسمان دي پازيګر
ګهي تلخ شي لکه زهر   که شيرين لکه شکر
چه څه وشو هغه وشو   لا به کيږي مقدر
ما خو نوم د اورنګ واخيست   دا احوال دي د هر
هر سړي د خپلي خوني   هم بادشاه دي هم سرور
هر چه اهل د دنيا دي   واړه هسي دي اکثر
دا بيان دور و دراز دي   رحمان وکړ مختصر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ړ

خراب زړه مي د دلبرو هوا يووړ — د هوا له وړ يو چا زده چه چا يووړ
ګوښي ګوښي ښايسته مي زړه وکاږي — زه و کوم يوه ته وايم چه تا يووړ
چه مي زړه لره د تورو زلفوو ځاي غوښت — هغه زړه را څخه توري بلا يووړ
د سيلاب په مخ کښي کله د چا خوب شي — شيرين خوب را څخه ډيري ژړا يووړ
هغه عقل چه ئې لاف د خود رايي کړ — په يوه پياله ئې واړه ما يووړ
هغه رخت چه مي د صبر سکون وُ — هيڅ را نه کړه مهرشانو ويړيا يووړ
که يې يووړ خسته زړه مي ترې قربان شه — نا آشناؤ وړي نه دي آشنا يووړ
هيڅ نا حق پرې شوي نه دي که حق وايم — معشوقې د رحمان زړه په رضا يووړ

ستا دې خواب آلودو سترګو خواب را څخه يووړ — شونډو دي لذت د مي ناب را څخه يووړ
نه مي اوښي پاتي شوې نه صبر په صورت کښي — ډيري بې صبرۍ د مخ آب را څخه يووړ
زړه مي په نغمو نغمو سوري کړ مطربانو — عقل ساقيانو په شراب را څخه يووړ
يو ساقي بل يار دريم مطرب سره يو ځاي شو — زړه ئې له ګوګله به شتاب را څخه يووړ
څه شوکه ئې يووړ خسته دل مي ترې قربان شه — نور چا وړي نه دي خپل احباب را څخه يووړ
خط دي تور حرفونه مخ دي پاڼې د کتاب دي — شغل دي کتاب دي بل کتاب را څخه يووړ
هر اسباب چه ما څخه د زهد د پرهيزو — واړه تا د حسن په اسباب را څخه يووړ
کړي ما رحمان په زړه کښي نقش د محراب و — ستا ابرو يو نقش د محراب را څخه يووړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ز

لکه کاندي په کوترو نظر باز   هسي زه يم د دلبرو نظر باز
زه نور چا وته د راز خبري نه کړم   بې هغو چه موي مژگان لري دراز
بل بادشاه لره محال دي ملك د زړونو   مگر مخ د چا محمود شي خال اياز
ستا د زني تر سيب پوري را ښکاريږي   نوري زني د خوبانو لکه پياز
د تصورير له گلو طمع د بوي مه گړه   له منقوشو مرغو نه خيژي آواز
هغه يار که په خپل ناز خوښ و خور وي   زه هم خوښ يم هميشه د يار په ناز
که څوك آه و فرياد ښه گڼي په عشق کښي   زه په عشق کښي دغه کار گڼم غماز
ښادي هر چري ده غم په اندازه وي   هسي غم د دې دنيا وي په انداز
نيستي واړه د هستئ په دنبال گرزي   نه ډوبيږي په اوبو کښي تش جهاز
دا قاعده ده لکه لوړ همره ژور وي   بو صورت دي هم نشيب شي هم فراز
هميشه مي لاس نيولي دي دا خواست کړم   چه مدام دي د يار ناز وي ځما نياز
چه يکسان گوري هم شاه و هم گدا ته   هسي يار دي د رحمان غريب نواز

که بې ځايه زرکي نه وکښي آواز   نه صياد ځني خبر وي نه شهباز
لکه له دې خبري هسي معلوميږي   چه خپل صوت دي هر سړي لره غماز
د منصور و حال ته گوره حال ئې څه دي   خداي دي فاش د هيچا نه کاندي پټ راز
دريغه دريغه که ورستي عقل وړنبي وي   د انجام خبري نه شي په آغاز
نيك عمل د عالمانو نيك فرزند دي   خداي څوك مه کړه شراب خور و قمار باز
چه فرزند ئې شراب خور و قمار باز شي   نور ئې کانې شي د پلار په خونساز
خداي له هسي زاهو زاده امان وکړ   چه بې دين بې ديانت شي بې نماز
هچه منکر پرې اعتراض کولي نه شي   دا دي شعر دي رحمانه که اعجاز

(c) ketabton.com: The Digital Library

بد اختر به نيك اختر نه شي هر گز مرغچيچ به دُر گوهر نه شي هر گز
که مکان ئې په آسمان وي غزا وشوه ستاره به شمس و قمر نه شي هر گز
که ئې اصل له يوې زمکي وي ځه شو بيد به سرو و صنوبر نه شي هر گز
که همه عمر باران ور باندي اوري خس به گل د پيغمبر نه شي هر گز
له نا اهلو د وفا طمع و مه کړه گنده نل به و نيشکر نه شي هر گز
که تور غر له ځايه خوزي و به خوزي ولي نور به مقدر نه شي هر گز
د رحمان په باب چه وشو هغه وشو مکرر به دا دفتر نه شي هر گز

(c) ketabton.com: The Digital Library

س

که څوک فخر کا په ننگ و په ناموس   دا په عشق کښي نه ارزيږي يو فلوس
که اغوستي ئې زري جامې دي څه شو   گڼه يا مرغ زرين دي يا طاوس
که ئې تاج وي په سر اينښي غزا وشوه   په نظر ځما هدهد دي يا خروس
نه ئې فهم فراست وي نه ئې عقل   خالي نقش لکه عکس د معکوس
نه ئې مغز نه دانه وي په خرمن کښي   عبث هسي خالي لوني په سر بوس
د مجاز له ياره طمع د خير مه کړه   تمامي شر و شدت دي د الوس
وداني ئې همه واړه ويراني ده   راشه وگوره مانۍ د دي قيانوس
که ځما په گفتگو کښي زيات و کم وي   څوک دي گډ کا په دا ښهر کښي جاسوس
ساقي جام د باده راوړه چه بيخود شم   خداي څوک مه کړه په خودۍ کښي محبوس
که څوک وغواړي تمامه دنيا واړه   ځما يار غوندي به نه وي بل عروس
رحمان حسن د يار وينم په پرده کښي   نه پټيږي نور د شمع په قانوس

وينښته سپين، سترگي تاريکي، غاښ کنډاس   نه وگاږې د دنيا له چارو لاس
په هر لوري چه ئې مومې پسي درومې   نه په چپ لوري صرفه کړې نه په راس
يو وينښته د عقيدې دي په تن نشته   سر تر پايه هسي ډوب يې په وسواس
خداي رازق گڼې او رذق گڼې له کسبه   په دا شناخت و ځان ته وايه حق شناس
هسي رنگ په مذبذب صفت موصوف شوې   نه پوهيږمه چه ناس يې که خناس
په دويي کښي به ور نه شې تر توحيده   که پيشوا کړې مهتر خضر مهتر الياس
واړه زهر قاتل نغرې که پوهيږې   چه ته بې له خدايه نغرې هر انفاس
امر دا دي چه له نهي لاس کوتاه کړې   او که نه وي خپسر وگڼه مواس
خير دا دي چه له سره وجار ووزې   په دا چاره کښي هيڅ نشته کوز و پاس
که ځما ويل دروغ او کوز و پاس وي   ته پخپله په خپل زړه وکړه قياس
له سړيه غرض واړه سړيتوب دي   نه چه پټ وي د سرو زرو په لباس
څه په دا به عراقي او ترکي نه شي   که په خره باندي څوک سور شي که په آس

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تشنه خوله اوبو سره مطلب وي نه تش اېښي بې اوبو د زرو طاس
هر زاهد چه په ريا زهد نازيږي د خربښت گمان ئې کيږي په آماس
اي رحمانه که څه کار دي خو د دين دي نور کارونه بې وفا دي بې اساس

تير شه درست عمر ځما په دا هوس که مي پوښتي چه څوک يې يا څه کس
يو پرسش د هغه يار را لره بس دي که څه کس وي خو يو ويې ورلره بس
هزار حيف دي چه په هر نفس ترې تښتم هغه لور ته چه مي تله دي هر نفس
چه ئې زه په هر نفس له خدايه غواړم هغه کله کله وينم په ډير پس
که يو خس وي په محتاجو لکه غر شي څوک دي نه کا خداي محتاج د يوه خس
هر مرغه په خپله جاله کښي هماي دي که قارغه که مښگيرک دي که ققنس
که شهباز لره سينه ده د تنزري عنکبوت لره سينه ده د مگس
خو چه خاورو لره ورشي برابر شي که چا غوندي وي اغوستي چا اطلس
هم هغه مي خندوي چه ژړي مي تل څوک نشته د رحمان فرياد رس

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښ

هسي بې له ياره زه يم په جهان کښې   چه مي نه شي ځاي په مځکه په آسمان کښې
سره گلونه د چمن راته سور اور شي   چه قدم بې ياره کيږدم په بوستان کښې
چه ئې مړ نه يم له ډيري بې نيازيه   حيرانيږم د ناتوان صورت په توان کښې
که هر څو فکر له ځانه سره وکړم   هيڅ د صبر طاقت نه وينم په ځان کښې
هيڅ ساتنه د سر کښې خاطر را نه شي   څوک ساتلي شي بڅري په گريوان کښې
تر هغه به بل نادان په جهان نه وي   چه څوک مهر وفا غواړي په نادان کښې
که ئې سل ځله په ځار و قربان بولم   غوړ رانه باسي په ځار و په قربان کښې
هسي رنگ ځما په ډيره ژړا خاندي   لکه گل د پسرلي خاندي په باران کښې
جوهري شي در و لعل کاندي پرخيره   چه مي کښيني د دوو سترگو په دکان کښې
چه مي هيچري په خوا په خاطر نه وو   زمانې راته څرگند کړه په زمان کښې
چه په وصل کښې ئې اوښي نه وچيږي   ترو به حال د رحمان څه وي په هجران کښې

زړه مي بايلو ستا په مينه محبت کښې   عاشقي دي زهر راکړه په شربت کښې
لار ځما و يار ته مه تړه ناصحه   ما موندلي دي دا يار په ډير محنت کښې
که صورت د هغې مستي څرگند شي   عقل هوش به دي هيڅ نه وي په صورت کښې
که د عشق تر کمره پريوزې سر به بايلې   ته چه ما ته غاښ چيچې په نصيحت کښې
زه توبه په هغه تير عمر وکاږم   چه صرف شوي دي بې ياره په غفلت کښې
د آشنا د ميني پت به مي مات نه شي   که مي سر له تنه درومي په دا پت کښې
له ادبه ئې و مخ ته کتی نه شم   خداي را پيښه جدائي کړه په وصلت کښې
په قيامت که څوک له نيته پوشيده شي   زه د يار د کوڅې خاوري يم په نيت کښې
د درگاه په خاك نشينو سختي نه وي   د غمونو دخل نشته په جنت کښې
لکه زه چه ستا د در په خاورو خوښ يم   خوښ به نه وي سلطانان په سلطنت کښې
د دنيا له دولتونو بې پروا يم   زه رحمان د عاشقۍ په ښه دولت کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مدام ناست یم وچ گوگل سترگي په نم کښ   عشق را وښود بحر و بر په خپل حرم کښ
ما چه رحم ستا د توري په خوله کښل کړ   نور مي دا لذت بیا نه موند په مرهم کښ
خود مجنون چه سر په پښو د لیلي کیښود   سر فراز شه په عرب و په عجم کښ
زورآور مدام غالب وي په کم زوري   زه له نوره غمه خلاص یم ستا په غم کښ
لکه زه چه مستغرق یم ستا په غم کښ   بل به نه وي په جمله بني آدم کښ
لکه مړي د ژوندو تر میانه پروت وي   هسي بیل یم له عالمه په عالم کښ
هیڅ صحت مي د دم گرو په دم نه شي   هم په دا چه ځما دم دي ستا په دم کښ
نه مي بې تا تگ و پونه جست و جو شته   مراد مي ته یې په هر دم په هر قدم کښ
که نصیب مي شي کوغالي ستا د سپیو   و به نه کړم نور نظر په جام د جم کښ
زړه مي هسي ستا په زلفو پسې ورك شه   لکه غوټه د چا پریوزي په تور تم کښ
سره په وینو د سرو گلو په څیر زانگي   هزار زړونه ستا د زلفو په هر خم کښ
زه رحمان کناره خوښ یم له عالمه   باري ستا سترگو رسوا کړم په عالم کښ

مغرور مه اوسه د عشق په کار و بار کښ   هر خسنړي تیره تیغ دي په دا لار کښ
دا سور گل به دي دستار په وینو سور کا   چه دي ایښي زمانې دي په دستار کښ
مخ د ترکو چه تر آب حیات صاف دي   زه دې آب حیات سوي یم په نار کښ
چه د اوسپنو دانه پرې اوبه کیږي   ترو ځما د هستۍ څه دي په دیدار کښ
چه په هر وار ئې زه سترگو ته نظر کړم   لاس مي وللي دي له ځانه په هر وار کښ
یاره ته چه له ما صبر و قرار غواړې   عاشق کله وي په صبر و په قرار کښ
که مي سر و مال د ستا په مینه دروومي   زه تر سر و مال تیر یم په دا کار کښ
ستا له دره له دیاره به وا نه وړم   څو و نه مرم ستا په در و په دیار کښ
کمبختان د یار په وصل کښ مهجور دي   د وچ ډگي بهره نه وي په بهار کښ
مفلسانو لره عین کوهستان دي   که همه عمر ئې کور وي په بازار کښ
و عیب جوي ته واړه عیب څرگندیږي   ښایسته که ځان یوسف کا په سنگار کښ
چه هنر عاشقۍ ئې خداي نصیب کړ   بې هنره نور څه نه ویني په یار کښ
دا داغونه د خپل زړه ور لره بس دي   څه حاجت دي د رحمان په لاله زار کښ

(c) ketabton.com: The Digital Library

هسي خوښ يم ستا د در په خاکستارۍ کښې　　لکه خوښ وي سرداران په سردارۍ کښې
عاشقي که نورو خلقو ته خواري ده　　ما مونډلي دا دولت دي په خوارۍ کښې
و بيمار ته که ناخوښ وايي وګړي　　خوښ يم زه د ستا د عشق په بيمارۍ کښې
د خپل بام و دروازې وته نظر کړه　　هسي سترګي دي ځما په بيدارۍ کښې
يار د يار له سترګو اوښي پاکيزه کا　　تا جاري کړې ځما اوښي په يارۍ کښې
ما له ډيري ناچارۍ و يار ته شا کړه　　مړي عذر دي په ډيره ناچارۍ کښې
غم به هيڅ يوه هوښيار خوښ کړي نه وي　　ما خوښ کړي دي ستا غم په هوښيارۍ کښې
د رحمان اوښي به څه رنګ په قرار وي　　چا ليدلي دي درياب په قرارۍ کښې

زړه مي ډوب ډوب کيږي ستا د غم په غلبلو کښې　　هسي لکه څوک چه مستغرق شي په اوبو کښې
ستا د عشق له موجه هيڅ لوري وتی نشم　　دواړه لاس مي پريواته د عشق په لانبو کښې
سل توبې مي ماتي کړې وا نه وښتم له شقه　　څه ويسا مي نوره پاتي نه شوه په توبو کښې
ته چه له ما درومې دا د اوښو باران ګوره　　رخ د سفر هيڅ نه دي په دا ګڼو شيبو کښې
له يوه سپوږمۍ نه په آسمان کښې هزار ستوري　　بې تا څوک څه کاندي د خلقو په جنبو کښې
عشق و عقل دواړه سره ضد دي که پوهيږې　　کله کړي آرام د اور بڅري په پنبو کښې
هر څوک چه د عشق په آتش ځان سيزي رحمانه　　خداي دي ابراهيم غوندي څوک نه کا په لنبو کښې

د بلبل له حاله زده کړه په خزان کښې　　بيا د ګلو تماشا کړه په بوستان کښې
څو دي تير تلخائي تر ستوني نه شي　　شيريني به خوند در نه کا په دهان کښې
ما په هجر کښې لذت د وصال بيا موند　　له يوسفه ملاقي شوم په زندان کښې
لکه متن له معني معني له متنه　　يار هم هسي دي ځما په دل و جان کښې
عاشقي آسانه مه ګڼه خبر شه　　سر بازي ده هر نفس په دا ميدان کښې
د ناتوان له ناتوانيه وويريږه　　که هزار ځله توانا يې په خپل ځان کښې
هم هغه به پس له مرګه آزاريږي　　هر چه بل آزار وي په دا جهان کښې
په رحمان باندي بې ياره هسي حال دي　　لکه حال د زندانيانو په زندان کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا د میني گوهر نشته په هر آب کښې — مګر بیا موند شي د اوښو په دریاب کښې
که ته وینې ځما پټې خښتې دلبره — رنګ د لبو دي ګواهي لي په دا باب کښې
په هر ځاي چه ستا د لبو نوم آغاز شي — د لاله و باران اوري په احباب کښې
له خسته زړونه به څه دلستاني کا — د خراج ګنجایش نشته په خراب کښې
زه حیران د ستا د وروځو په تور خال یم — کافر څشکل سجده کا په محراب کښې
ګل له ډیري باریکۍ په شبنم خور شي — نازکان زړه بد وي په صاف ځواب کښې
د بهار په ګلو اوري بارانونه — د څڅویکي طاقت نشته په حباب کښې
د رحمان غلطي وبخښه اې خدایه — د اوترو چاري نه وي په حساب کښې

ښایسته مخ وي تور کودي شي په پیرۍ کښې — سم قامت وي کوږ لرګي شي په پیرۍ کښې
لکه شمع د سحر آفتاب د ژمي — هم بې تاب و هم زیږي شي په پیرۍ کښې
یو طرف ته ئې سر ریږدي بل خوا درومي — خپل صورت تمام پردي شي په پیرۍ کښې
د مرده ؤ په حساب وي غزا وشوه — که څرګند لیده ژوندي شي په پیرۍ کښې
مړ لا ښه دي پس له مرګه بیا ژوندي شي — نشته دا چه څوك زلمي شي په پیرۍ کښې
که څه وخوري لکه زهر نه هضمیږي — نه څه ښښي نه څه خوړي شي په پیرۍ کښې
دا ځواني ده چه څه اوري یا څه ویني — نه لیدې نه اوریدې شي په پیرۍ کښې
اې رحمانه پیري هسي عاجزي ده — که رستم وي زړه پرې سوي شي په پیرۍ کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ص

گوره څه بلند مقام دي د اخلاص — چه جهان واړه غلام دي د اخلاص
که له زمکي و آسمان ته خاته گران دي — دا سفر په یوه گام دي د اخلاص
چه خبر کا مخلصان له علم غیبه — دا همه واړه الهام دي د اخلاص
د رواج و رسم عمر مدام نه وي — لکه عمر چه مدام دي د اخلاص
بې اخلاصه حلاوة د اسلام نشته — که اسلام دي خو اسلام دي د اخلاص
څه عجب دي که مستان وي ترې چاپیره — هر ساقي څخه چه جام دي د اخلاص
څه عجب دي له هما ئې په دام نښلي — هر صیاد څخه چه دام دي د اخلاص
پس له مرگه به دا مهر و اخلاص نه وي — که اخلاص کړې نن هنگام دي د اخلاص
د رحمان کلام په دا سبب شیرین دي — چه ئې هر کلام کلام دي د اخلاص

هر ساعت چه څه گذران دي بې مخلصَ — هزار بار ارمان ارمان دي بې مخلصَ
که څوك وایي چه له ځان شیرین څه نشته — ولي ما ته ځان تاوان دي بې مخلصَ
لکه شمع په ورځ مرم و د شپې سوزم — تمام عمر نقصان دي بې مخلصَ
په بلبل کله بهار کله خزان وي — په ما کل واړه خزان دي بې مخلصَ
که شبنم د نور را باندي اوري — په ما کاڼي د آسمان دي بې مخلصَ
ډیر غمونه د هجران را باندي تیر دي — اوس یو دم را باندي گران دي بې مخلصَ
د آشنا د میني اور و ما ته گل دي — کل د اور په دود سوزان دي بې مخلصَ
په وصال کښي مي نه مرگ لیده نه تبه — اوس مي مرگ په هر زمان دي بې مخلصَ
زه حیران د هغو خلقو په روزگار یم — چه ژوندون ورته آسان دي بې مخلصَ
د رحمان د زړه دمه په هیچا نه شي — مسافر غوندي حیران دي بې مخلصَ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ض

که ته نه کړې په بل چا باندي غرض　بل به نه کاندي په تا باندي غرض
که گدا د بل په غولي غرض نه کړي　سپی به نه کړ په گدا باندي غرض
په ساحل کشتي د هیچا نه ډوبیږي　که څوك نه کا په دریا باندي غرض
خلوتیان په خپل خلوت کښي فراغت دي　د رسوا دي په رسوا باندي غرض
دا دنیا په احمقانو ده ودانه　دانا نه کا په دنیا باندي غرض
زه رحمان د عشق په درد کښي هسي خوښ یم　چه مي نشته په دوا باندي غرض

ط

طمع مه کړه په دنیا کښي د نشاط　بیا به نه مومې نشاط په دا بساط
لکه راغلې بیا به هسي ځني درومې　دا جهان د رهروانو دي رباط
تر هر گام لاندي کوهي دي د دې دهر　ایښي بویه هر قدم په احتیاط
و دانا وته په دا جهان ښکاریږي　هم جنت و هم دوزخ و هم صراط
په عاشق به هیڅ دهشت د رقیب نه وُ　که ئې نه کړي له خوبانو اختلاط
له کم ذات بې دیانته بې نمازه　طمع مکړه د نیکۍ د یو قیراط
غم د ترکو تر رحمان هسي چاپیر شه　لکه وسکني جامه په چا خیاط

(c) ketabton.com: The Digital Library

ظ

اومه کله دي پاخه وايي واعظ   هر چه وايي واړه ښه وايي واعظ
دی چه ما له خپله یاره لري باسي   نور به څه راته اومه وايي واعظ
جار واته ځما له یاره ډیر مشکل دي   زیاتي څه له دوباره وايي واعظ
په خوږو پستو خبرو ئې غلط شوې   دا خواږه خواږه ترخه وايي واعظ
څوك به څه باور د ده په نصیحت کا   چه له یاره جار واته وايي واعظ
زه بې عشقه بل یو کار کولي نه شم   ډیر له عشقه تښتیده وايي واعظ
اعتبار ئې په نرمۍ په ګرمۍ مه کړه   دا توده توده ساړه وايي واعظ
اوریدونګي ئې رحمان د ویل نه یم   بهتر دا دي چه نور نه وايي واعظ

ع

په تندي چه آتش بل کړم مدام شمع   ځکه بیا موده له خلقو آرام شمع
په انور ئې منور اهل ابصار شو   لا به کله شي ښکاره د انعام شمع
پتنګان ئې لور په لور تر مخ څرخیږي   ځکه نه کوي په سول کښي آرام شمع
وسیزه ته ځان ځما په شعله باندي   کړ پتنګ ته په رموز کښي کلام شمع
ستا مجلس د خاص الخاصو سر فرازو   د رحمان په څیر نه مومي هر عام شمع

غ

هر یو ګل د ستا د باغ روشن تر دي تر چراغ   روشن تر دي تر چراغ هر یو ګل د ستا باغ
ستا د باغ و د بڼ زاغ په نظر ځما همای دي   په نظر ځما همای دي ستا د باغ و د بڼ زاغ
د دردمندو په دماغ ستا د در خاوري عنبر دي   ستا د در خاوري عنبر دي د دردمندو په دماغ
د عاشق د تټ داغ په آسمان د عشق آفتاب دي   په آسمان د عشق آفتاب دي د عاشق و تټر داغ
د رحمان د زړه فراغ نه شي نه شي بې خوبانو   نه شي نه شي بې خوبانو د رحمان د زړه فراغ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ف

اورنګ زیب و شاه جهان غوندي اشراف صدقه شه تر منصور غوندي نداف

که د تن په لويي لوي دي ته ئې څه کړې مه کړه خداي چه کوه طور شي کوه قاف

بلهوس دي عاشقۍ ته هوس نه کا دا دروغ دي چه زر دوز شي بوريا باف

د مکې په بزرګي کښې هیڅ شك نشته ولي خر به حاجي نه شي په طواف

که په سل دريا به غسل د ځان وکا ګمان مه کړه چه به سپی شي پاك و صاف

کشتي هم چه ډيره ډکه شي ډوبيږي د مسرف په ځان بلا شه خپل اسراف

صابرانو صبر پريښود حريصان شول نه څه عدل شته په چا کښې نه انصاف

دا څلور واړه مذهبه سره يو دي ما و تا په کښې پيدا کړ اختلاف

د همه واړه ملکونو څښتن خداي دي که دروغ دي که حنّت دي که اعراف

شهيدان نه دي هغه خون فروشان دي چه خوني ته خون بهانه کا معاف

د کاذب ژبه په خوله کښې وچه ښه ده لکه توره د لرګي وي په غلاف

د ديوال په سر به څو زغلي تر کومه دروغژن چه په دروغو وهي لاف

آب و تاب د ناکره مهر وي همره څو نظر پرې شوي نه وي د صراف

د دنيا په دولت ناز مه کړه رحمانه دا يو موي دي په نظر د مو شګاف

مدح و هجو د حبيب و د رقيب کړم رحمان نه زده بله هجو نور اوصاف

(c) ketabton.com: The Digital Library

ق

چه پاي بند شه د ليلي په اشتياق   مجنون واچاوه و نورو ته طلاق
چه د می و د طرب په خوند خبر شه   فراموش کړه صوفي نفل د اشراق
جام د ميوو دي يا رقص د خوبانو   په هر ځاي چه بله جمع شي عشاق
پهٔ نسيه و نظر نه کاندي بې نقده   که څوك حوري ورته ستايي يا براق
چه حاصله د دلبر يگانگي شي   د دويۍ خبري نه کاندي مشتاق
حرکت له ځايه نه کا لکه شمع   که ئې اور په سر بليږي په تاراق
خوښ وي هسي د خپل يار په درد و غم کښي   ته به وايې چه بادشاه دي د آفاق
هسي محو وي د عشق په مي ناب کښي   چه خبر نه وي په وصل په فراق
که ظاهر په صورت وي په معني نه وي   لکه کښلي د لا لفظ وي په اوراق
څو ئې تن په کار و زار کښي فنا نه شي   نه جار باسي مخ آسونه د عراق
د عراق آسونه کار په اشارت کا   په وهل په کوتل کار وي د ايلاق
چه خداي پوه کړل د ښو په ښنبل پوه شو   چه پوه نه شو نه پوهيږي په شلاق
که ئې سر ځي که ئې مال ځي خداي دي نه کا   د طالب و مطلوب تر مينځ نفاق
د قسمت پارځي په لاس نيولي ناست يم   نه پوهيږم چه به جفت شي که به طاق
ته چه پند وايې ناصحه و رحمان ته   کاشکي نور کړې هغه کښلي د ميثاق

خدايه څه شه هغه ښکلي ښکلي خلق   په ظاهر په باطن سپين سپيځلي خلق
هيڅ خندا مي له دې خلقو سره نه شي   ژړوي مي هغه تللي تللي خلق
خبر نه يم چه و کومه خوا ته لاړ شه   ليدل نه شي هغه ما ليدلي خلق
لکه ځگ چه د اوبو په مخ کښي درومي   هسي درومي په دنيا راغلي خلق
دريغه يو ځله خو بيا په دنيا راغلي   له جهانه په ارمان وتلي خلق
هزار حيف دي چه په خاورو کښي لاړه شي   په چووا و په چندڼ لړلي خلق
رحمان هسي گوښه خوند له خلقو بيا موند   چه هر گز نه دي دا خوند موندلي خلق

(c) ketabton.com: The Digital Library

ك

زړه مي تراشي د بڼو په تيره نوك   ماتوي مي دو ديرش غاښ واړه په سوك
په غمزو د تورو سترګو يم وژلي   ژوبل ژوبل پړوكي پړوكي يم ټوك ټوك
كه نارې وهم كه خاوري په سر لونم   ناروا شه كه پروا لري يو څوك
لكه ګل چه څوك د طفل په لاس وركا   هسي رنګ دي ځما زړه كړ شوك په شوك
د آسمان په نيلي سور لكه آفتاب شي   د زربفتو دستار كيږدي په سر هوك
كه له ډيره درد و غمه مي زړه وچوي   ورته هيڅ دي ځما درد و ځما دوك
درست جهان ئې په غم ډوب كړ سر تر پايه   كه ګدا دي د دې دهر كه ملوك
كه انصاف لري په زړه كښي منصفانو   راشي ګورئ د دلبرو دا سلوك
زه به ولي د خپل يار ثنا نه وايم   چه سحر سحر نارې وهي تل غوك
چه مين د دلبرانو په جمال شوې   اي رحمانه ځان وژاړه كوك په كوك

په ښايست ځما ديار نه دي خبر څوك   كه خبر شي پرې به نه ږدي دغه در څوك
د دنيا چاري همه واړه فاني دي   بر ناحقه خاوري لوني په خپل سر څوك
چه قبول شي په درګاه د مهرويانو   د هغه په خير به نه وي بختور څوك
كه ځما د يار په مخ د چا نظر شي   و به نه كاندي بل خوا وته نظر څوك
د ديدن طاقت ئې هيچا څخه نشته   و آفتاب ته كتي نه شي برابر څوك
كه هر څو دلبران ډير دي په جهان كښي   بل به نه وي ځما يار غوندي دلبر څوك
عاشقي يوه پايه ده عجائبه   دغه كار كولي نه شي هم هر هر څوك
له هجرانه بله سخته بلا نشته   خداي دي نه كاندي زخمي په دا نشتر څوك
مخ به بل خوا ته هرګز و نه جار باسي   چه شي ستا په خمارو سترګو ابتر څوك
و به نه رسيږي تا ته په آسانه   ستا په غم چه خاوري نه كاندي په سر څوك
ارمانونه به كوي زار زار به ژاړي   چه حاصله ګونټه نه كا په شش در څوك
همره نوم د عاشقۍ ور باندي مه ږده   چه د يار په غم كښي نه شي قلندر څوك
هغه نه كاندي نظر و سيم و زر ته   چه په لور د خپل آشنا كاندي نظر څوك
په ګلونو د ګلزار به ميل نه كاندي   چه خوبونه كا د يار په خاكستر څوك

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې رهبره يون د عشق په لاري گران دي　　دلته بويه چه پيدا کاندي رهبر څوك
چه بيلتون په سترگوويني آشنائي کا　　د رحمان په څير به نه وي بې هنر څوك

چه مشغول نه وي د ترکو په جمال څوك　　نور به څه کا په دنيا کښې اشتغال څوك
چه ئې قيل و قال له ياره سره نه وي　　له نور چا سره به څه کا قيل و قال څوك
د بل خط په عبارت به نظر نه کا　　چه نظر وکاندي ستا په خط و خال څوك
چه په اصل کښې خداي نه دي پيدا کړي　　ترو به څه غواړي د ستا د مخ مثال څوك
نور خوبان دي ست تر مخه پوري هسي　　لکه بل کا د آفتاب په مخ مثال څوك
چه عنقا شو اهل دل په دا دنيا کښې　　ترو به څه وايي و چا وته احوال څوك
که عاشق په عشق کښې ژاړي هيڅ گرم نه دي　　په دا هسي درد کښې نه لري مجال څوك
سر خروئی د هر سړي په جگر خون ده　　نه هغه چه په سر واچوي سور شال څوك
مخ روښي دي د عاشق په خپلو اوښو　　په دانه شي چه ئې مړي په رويمال څوك
سړی بويه چه په نيك عمل نازيږي　　نه چه ناز کا د دنيا په ملك و مال څوك
د دنيا چاري فاني دي مرد هغه دي　　چه نظر کا په حرام و په حلال څوك
هر چه کر کا دا وربوشو غنم غواړي　　له خاطره دي بيرون کا دغه خيال څوك
که ئې شعر د رحمان مهمند تر غوږ شي　　غوږ به نه باسي په شعر د خوشحال څوك

چه علاج کولي نه شي د قسمت څوك　　ترو به څه وايي و چا ته نصيحت څوك
غم د چا په ځان پيرزو دي باري څه کا　　چه د خداي په کړه کښې نه لري قدرت څوك
هغه چاري چه موقوفي په تقدير دي　　کړي ئې نه شي په محنت په مشقت څوك
که نظر کا و قضا و هم رضا ته　　په هيچا باندي دي نه کا ملامت څوك
د مطلوب جفا واړه هنر دي　　څه پوهيږي د حکماو په حکمت څوك
د ابليس و رياضت ته دي نظر کا　　چه غرور کا په طاعت په رياضت څوك
علت لاړ شي عادت نه ځي له سړی نه　　خداي ديي نه کاندي په بده چار عادت څوك
زه رحمان د بيلتانه سيلاب يم وړي　　که لاس را کاندي د خداي په محبت څوك

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماتوي مي خوله په سوك — خراشي مي زړه په نوك
که ناري وهم که ژاړم — پروا نه لري يو چوك
راشي گوري منصفانو — د دلبرو دا سلوك
لکه گل په لاس د طفل — ځما زړه کړي شوك په شوك
د چشمانو په غمزه ئې — ژوبل ژوبل يم ټوك ټوك
د فلك په توسن سور شي — دستار کيږدي په سر هوك
هيڅ اثر ور باندي نه کا — د دردمندو درد و دوك
اې رحمانه چه عاشق شي — ځان دي ژاړي کوك په کوك

چه په زړه مي تور لحد شي د خپل خاك — بې مزه مي شي هم خوب هم مي خوراك
چه د خوب او د خوراك مزه شي ورکه — نور له مرگه برابر شي هغه ژواك
غلط وايي چه څوك عمر ورته وايي — هغه عمر چه تيريږي په پخساك
نن سپيره په خاورو ډکه خوله بهتر يم — چه آخر مي دا خوراك دي دا پوشاك
ځاي لري که ځان ژوندون په زمکه خښ کړم — چه مي پس له مرگه ځاي دي يو مغاك
گويا شوي دي هغه چه شدني دي — زه پخوا تر هلاکته يم هلاك
زړه چه روغ وي گريوان کله څيراوه شي — له گريوانه معلوميږي د زړه چاك
تن و ځاي و جامه هله پاك پکار دي — چه وړنبي شي د چا زړه له غيره پاك
سړي بويه چه درون بيرون ئې يو وي — نه هغه چه بيرون زر وي درون لاك
له سړيه غرض واړه سړي هوښ دي — نه چه سر کښي ئې طره وي يا مسواك
د دنيا چاري همه واړه فاني دي — څوك يو دوه ورځي خوشحال وي څوك غمناك
په ساعت کښي څوك خوشحال کا څوك غمناك کا — دا خويونه هميشه دي د افلاك
چه څه کاندي واړه خداي دي نور څه نشته — رحمان څه دي څه ئې واك څه ئې ادراك

(c) ketabton.com: The Digital Library

گ

زغره واغونده ملا وتړه په جنگ دغه پسه معرکه کوه د ننگ
و بې ننگ وته د ننگ خبري مه کړه يا ځان وگڼه په خپلو وينو رنگ
ننگيالي چه يو ځل مخ کا په يو لوري نور هيڅ نه ويني کوهي وي که گرنگ
هيڅ له ځايه له جهانه خبر نه وي چه څراغ په نظر کيوزي د پتنگ
د بلبلو و چمن وته پرواز وي سمندر کا مدام اور وته آهنگ
که جهان و بې هنرو ته فراخ وي يو لحد دي هنرمند و لره تنگ
هغه ښهر جوهري لره زندان وي چه يکسان وي په کښي لعل و مردار سنگ
آسمان زمکه دواړه ژامي د نهنگ دي څه به زيست کا څوك په خوله کښي د نهنگ
په ښادي ئې هيڅ ښاد مه شه که دانا ئې غم ښادي دي د دې دهر څنگ په څنگ
که رحمان د هغو تلليو وصال مومي تير به نه کا په دا دور کښي يو درنگ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ل

ایښي مي پر سر دي ستا د مخ د میني گل   بیا میتور لیمه دي ستا د زلفو تور سنبل
ته چه آئینه په لاس کښي واخلې حیرانیږي   زه له کومه راوړم صبوري او تحمل
گرزې په چمن کښي منگل ډکه وړې د گلو   خداي زده چه گلونه وړې که زړونه په منگل
هم مي مښك لیدلي هم عنبر دي په جهان کښي   شاباش شاباش شاباش ستا په زلفو په کاکل
نه به ستا د مخ په څیر گلشن وي چا لیدلي   نه به وي ځما په څیر آهونه د بلبل
هسي تغافل کا ستا په جور و په جفا کښي   خلق حیرانیږي د رحمان په تغافل

هیڅ مي نه کړه په دا عمر کښي حاصل   هسي پاتي شوم مردود و ناقابل
ما لا بوي هم د وصال موندلي نه دي   تش په توره مي خداي نوم کړ واصل
هسي ډوب یم د گناه په دریابونو   چه په سترگو مي و نه لیده ساحل
له وطنه مي په هر زمان وباسي   رقیبان ئې را پسې کړه محاصل
که بلا ده که جفا ده که وفا ده   دا همه واړه په ما کړه خداي نازل
د دنیا په پلیتۍ مي ځان پلیت کړ   حیف دي دا چه نه عالم شوم نه جاهل
توره بریره مي شوه سپینه زه حیران یم   چه رحمان لا نه بالغ شوم نه عاقل

مه غوړ باسه د نا اهلو قیل و قال   پکار نه دي قیل و قال د بد سگال
یا به فخر په خپل اهل په نسب کا   یا به فکر کا د مال و د منال
یا به هسي پوچ گویي کاندي آغازه   چه مضمون ئې نه مردار وي نه حلال
د دانا او د نادان صحبت دي هسي   لکه گڼ شي و بله لعل و کوتي لال
لکه لعل و کوتي لال چه و بله گڼ شي   یا صحبت شي د عیسي و د جلال
هغه عمر چه تیریږي بې هم جنسه   ترو به څه وي د هغه عمر احوال
د دنیا چاري فاني دي مرد هغه دي   چه خبر شي په ثواب و په وبال
آب د سیند لا څه محال لري په تله کښي   د دنیا د چارو هیڅ نه وي مجال
د دنیا چاري په مثل خواب و خیال دي   څوك به څه کا اعتماد په خواب و خیال
لکه مال و ملك په خوب کښي ور څرگند شي   خو چه ویښ شي نه ئې ملك وي نه ئې مال
لکه ځگ چه د اوبو په سر لیده شي   که ئې واخلي هیڅ ور نه شي په چنگال
لکه دود چه غرونه غرونه څرگندیږي   تار په تار شي په یوه نري شمال

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه یخ چه د سړو په زور شي جمع هیڅ ئې نه وي د آفتاب په مخ مجال
په یوه ساعت ئې ساز بیا ئې ویران کا خاوري ختي دي په لاس کښي د کلال
د مجاز په معشوقو کښي وفا نشته ما هزار ځله وکښلي دي دا فال
اعتماد ئې په ښادئ و په غم مه کړه نه ئې هجر په قرار دي نه وصال
گاه تور کودي په مخ باندي را کیښ شي گاه ئې را کیښ شي په مخ باندي رویمال
لکه مالگه چه څوک کیږدي په اوبو کښي زه هم هسي سر زده یم په مثال
چه د مرگ و تاخت و باخت وته نظر کړم صورت وینم د میږي په څیر یا مال
که وصال مي د یار بیا موند هاله سیال یم گنه نه یم زه رحمان د هیچا سیال

بیلتانه دي هسي خوار کړ ځما دل چه له ځانه ئې ویزار کړ ځما دل
عاشقئ همره داغونه دي پرې ایښي چه تمام ئې لاله زار کړ ځما دل
چه د زلفو په کمند سره دي را کیښ په بلا دي گرفتار کړ ځما دل
ستا چشمانو په کښي هسي مقام وینو چه له غیره ئې ویزار کړ ځما دل
لاس و پښې د خلقو نسي دعا غواړي میني هسي منت بار کړ ځما دل
بې سببه چا آزار موندلي نه دي تا په څه سبب آزار کړ ځما دل
زه رحمان خو منت بار د عاشقئ یم چه مین ئې په دلدار کړ ځما دل

چه له نازه پوشیده لري چشمان خپل څه به ویني مقتولان و مظلومان خپل
چه ښکنځل راته به قهر قهر کاندي دا لا وگڼي په ما باندي احسان خپل
گفتگو په اشارت کاندي له نازه کله اسم د چا اخلي په زبان خپل
په گریبان باندي چه ټک وهي غوټئ عاشق کښیباسي لاسونه په گریوان خپل
خریدار ئې له حیرته بې شعور شي چه د حسن رخت څرگند کا په دکان خپل
چه خپل مخ په آئینه کښي ور څرگند شي خود پخپله سرفرو کاندي په ځان خپل
چه هر څوک ئې عاشقئ وته هوس کا گویا لوبي کا په دین و په ایمان خپل
هیڅ صرفه د چا په سر و په مال نه کا ما لیدلي دي پخپله مطلوبان خپل
مجنون ملك د عاشقئ خو هاله خپل کړ چه په اور باندي ئې وسو خان و مان خپل
هیڅ د سترگو غړولو خوند ئې نه وي چه رحمان په سترگو نه ویني جانان خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

م

ژوبل ژوبل د خوبانو په نگاه یم — لا تر دا نه زیات غوځیږم چه پناه یم
چه یوسف غوندي هزار په کښي پراته دي — بندیوان د هغه سیب ذقن په چا یم
چه ئې قد و قامت وینم په سترگو — عندلیب په سهي سرود خپل آه یم
د سپین مخ د تورو څڼو له رغبته — منت بار د هر سفید د هر سیاه یم
د رقیب خبري وړم د یار دپاره — دعا گوي هم د نیك خواه هم د بد خواه یم
ښاخ د زلفو ئې پخپله خداي را ټیټ کړ — گنه زه د یار تر قد پوري کوتاه یم
بې له عشقه که مي عیب که مي هنر دي — نه خبر په عبادت نه په گناه یم
ځان هر گوره ناآکاه را څرگندیږي — له هغي ورځي را هسي چه آکاه یم
بې صبرۍ که یار په وصل کښي مهجور کړم — د پسرلي په مرغزار کښي وچ گیاه یم
له اوله تېر ووهم بیا آه کړم — په نارو نارو خروس د صبحگاه یم
په جذبو جذبو ئې را کښوم و ځان ته — هغه یار مي کاهربا دي زه ئې کاه یم
لکه بار دوني پوخ شي څني رژي — زه هم هسي بار تړلي سر براه یم
اوس مي ځاي په دا جهان کښي پاتي نه شه — خوزیدلي تر چهل و تر پنجاه یم
د رقیب علاج آسان دي بلا دا شوه — زه رحمان له خپله یاره ناویساه یم

که مي څوك په فقیري شمیري فقیر یم — که مي څوك په امیرۍ شمیري امیر یم
د دلبر و صدقې لره ئې غواړم — هسي نه چه په دنیا پسې زهیر یم
د خرقې خدمت مشکل دي او که نه وي — زه هر دم و دغه چاري وته خیر یم
هم پند اخلمه هم پند وایم هر چا ته — زه د ځینو یم مرید د ځینو پیر یم
په هجران کښي خیال د یار را سره مل دي — په زندان کښي د یوسف سره اسیر یم
په خندا کښي مي ژړا ده لکه شمع — له عالمه پټ پنهم د ځان په ویر یم
آزادي تر دا په هورته بله نشته — چه بندي د یار د زلفو په زنځیر یم
چه همیش په غوړ ناري د هجران اورم — رحمان ځکه د خپل یار و مخ ته ځیر یم
خوشحالا و دولتا مي غلامان دي — زه رحمان په پښتو ژبه عالمگیر یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه یو دم د ستا له غمه بې غم نه یم   بې غم ستا له ذکره فکره یو دم نه یم
هر زیارت لره چه ځمه مراد مي نه یې   زه زائر د میخانې د حرم نه یم
ستا د در په تورو خاورو باندي خوښ یم   بې تا خوښ په تماشا د ارم نه یم
چه د ستا په تماشا یم خبر شوي   نور خبر په تماشا د عالم نه یم
بې د ستا له زیبا مخه و بل مخ ته   منتظر د یوې ستني تر سپم نه یم
که د ستا د ښکلي مخ عاشقان ډېر دي   زه په واړو کښې اول یم دویم نه یم
که له غمه دي و نه مرم هاله وایه   چه یا دیو یم یا دواب یم آدم نه یم
زړه مي ستا په غمزه غوڅ دي غزا وشوه   که په لاسو په پښو روغ یمه گرم نه یم
سم قامت لکه الف یم په راستي کښې   لکه غشي زه فساد لره سم نه یم
خم د زلفو یم محراب د کږو وروځو   زه د مار و د لړم په څېر خم نه یم
کم و بیش که مي له لاسه واقع کیږي   یم سړي شکم لرم بې شکم نه یم
زه رحمان د بیلتانه له غمه ژاړم   واقعه ده ډېره گرانه هیڅ گرم نه یم

زه دا هسي دیوانه او مجنون چا کړم   له رواجه له رسومه بیرون چا کړم
نه پوهیږم چه دا چاري په ما څوك کا   لیوني د خپل نگاه په افسون چا کړم
کومي سترگې کوم باڼه کومه غمزه ده   ډوب شهید غوندي په خاك و په خون چا کړم
توان توفیق خو د فتنو را څخه نه وو   په فتنو د تورو سترگو مفتون چا کړم
رحمان هیڅ له خپله ځانه خبر نه یم   چه دا هسي رنگ زبون و محزون چا کړم

زه له دې دنیا له تلوني په شتاب یم   لکه پاڼه د خزان پښه په رکاب یم
که هزار آبادي کړمه په جهان کښې   غرض دا چه نهایت خانه خراب یم
که مي اصل د حیاتو له اوبو دي   بیا خو دا چه د اوبو په سر حباب یم
دا جهان قصاب خانه کړه خداي و ما ته   پابسته ولاړ به غولي د قصاب یم
چه د خداي له معرفته خبر نه شم   معلومیږي چه یا دیو یم یا دواب یم
که صورت مي د سړي دي زه ئې څه کړم   په معنیٰ کښې د چارپایو په حساب یم
لکه بت چه په رڼو سترگو اوده وي   هسي زه په بیداري کښې وړي خواب یم
په طاعت په عبادت مي زړه یخ نه کړ   همیشه د معصیت په اور کباب یم
سر د خداي و عبات ته ایښوي نشم   مدام ډوب د گناهونو په دریاب یم
چه و خپلو گناهونو ته نظر کړم   سزاوار د هر عذاب د هر عتاب یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه څوک چه په خره سور وي مخ ئې تور وي   زه هم هسي تر څښتن پوري بې آب يم
غزا وشوه که گفتار کوم په ژبه   زه رحمان چه کردار نه لرم کذاب يم

په يوه غمزه د سترگو ئې فنا شوم   سر تر پايه بې بنياده بې بقا شوم
ما د يار له غمه دم وهلي نه دي   که مي دم وهلي نه دي هم رسوا شوم
ښه چه تن مي توي تومنه شه په عشق کښي   هاله څاڅکي د شبنم وم اوس دريا شوم
زه د يار و مخ ته گورم يار و ما ته   چه داخل په تماشا شوم تماشا شوم
په هجران کښي که گدا وم کند په غاړه   په وصال کښې ئې بادشاه د امرا شوم
بادشاهي د گدايانو په دعا شي   زه رحمان ځکه بادشاه يم چه گدا شوم

تر هغه حده په هورته بد سړی شوم   چه د درست جهان په سترگو کښي اغزی شوم
دنيا واړه خپله زيست و روزگار کاندي   خو يو زه په دغه بار کښي کوړ لرگی شوم
تمامي جهان لمن را څخه نغاړي   سپين زړوکي مي اغوستي تور کودی شوم
هيڅ حاجت د هنر نشته و نصيب ته   غزا وشوه که مهمند يا داودزی شوم
د نوح زوي هم د نيك نيکه نمسی و   گڼه زه هم د يو نيك نيکه نمسی شوم
کل وسواس له احتياطه پيدا کيږي   زه له ډيري هوښياري نه ليونی شوم
اوس عطا د آدميت را باندي وشوه   چه رحمان د هغه يار د کوڅې سپی شوم

د هجران له ډيره غمه ولي نه مرم   له دې هسي رنگ ماتمه ولي نه مرم
چه يو يار له بله ياره جدا کيږي   د دې دهر له ستمه ولي نه مرم
چه په هر سحر ځما په ژړا خاندي   له دې هسي صبحدم ولي نه مرم
يار چه يار په سترگو نه ويني خو مرگ دي   ترو زه بې له خپل صنمه ولي نه مرم
چه په لړه گرمۍ شا کاندي و گل ته   له دې بې وفا شبنمه ولي نه مرم
چه د مرگ خواري په خوا لرې رحمانه   لا پخوا تر دغه دمه ولي نه مرم

که مي ونماځي ساقي په يوه جام   تر دا هور ته به نور څه وي احترام
ښه دي ما لره دا فيض د شرابو   چه پرې ووينځم دا د لق ازرق فام
مي خواري که په عالم کښي بد نامي ده   ما تر پښو دي لاندي کړي ننگ و نام

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ميزان کښي يو سر لعل بل سر کاڼي   مساوي ده عاشقي په خاص و عام
عاشقان د سپين رخسار د تورو زلفو   څه پروا لري د کفر د اسلام
په مجنون باندي قلم راغلي نه دي   که حلال ئې په مخ ورشي که حرام
حلال عشق دي په رحمان باندي راغلي   په حلالو کښي مدام وي احترام

و محمود وته نظر کوه مدام   چه غلام کړ خپلي ميني د غلام
د نيکانو مدعا خو نيک عمل وي   ساعت نه گوري که صبح وي که شام
چه د زړه حضور ئې نه وي په نمانځه کښي   پکار نه دي مقتدي وي که امام
چه مجنون غوندي په مينه کښي صادق وي   رحمان وايم په هغه باندي سلام
هم نغمې کاندي هم رقص کا هم خاندي   د رحمان په شعر ترکي د باگرام

زه د يار په درد و غم کښي شادمان يم   لکه گل د پريشانۍ په وقت خندان يم
ته څما و بې کسۍ ته نظر مه کړه   خداي ساتلي لکه گنج په بيابان يم
لکه ونه د ځنگل په ميوه پوره   په ويرانه ويرانۍ کښي آبادان يم
يو ويښته مي د صورت بې عشقه نه دي   څوکيدار په هر نفس د خپل کاروان يم
د وصال مرغه د اوښو دانو راکړ   لکه لعل و در په غاړه د خوبان يم
د کاملي عقيدې له برکته   د دونهي په غاړه ناست شاه جهان يم
روښنائي مي په طلب کښي شوه حاصله   شپه و ورځ لکه آفتاب په لار روان يم
چه صفت د تورو زلفو د آشنا کړم   پلي سر په لويه لار د هندوستان يم
بې مينه مي هيڅ حال د صورت نشته   لکه بې مال و متاعه تش دکان يم
د هوس بلبل ويسا را باندي نه کا   د افلاس په کبل ډکي د خزان يم
دلبرانو وته خاك تر تلي لاندي   د دې نور جهان په سر لکه آسمان يم
چه د يار په ديدن سر و مال ښندمه   خلقو واورئ زه هغه عبدالرحمن يم
په هر دم کښي نوې نوې تماشا کړم   زه رحمان د خداي وکړو وته حيران يم

په ښه خوي له بد خواهانو بې پروا يم   په نرمۍ لکه اوبه د اور سزا يم
و هر چا ته په خپل شکل ځرگنديږم   آئينه غوندي بې رويه بې ريا يم

(c) ketabton.com: The Digital Library

قناعت مي تر خرقې لاندي اطلس دي   پټ د درست جهان بادشاه ظاهر گدا يم
د غنچې په څير په سل ژبو خاموش يم   لکه بوي هسي په پټه خوله گويا يم
په ژړا مي د خپل يار ديدن حاصل کړ   د شبنم په څير له گل سره يکتا ينم
هم په دا سپينو جامو معلوميږم   لکه ابر هم گوهر يم هم دريا يم
دراز عمر مي حاصل شه له راستيه   لکه سرو مدام سبز و تازه پايم
که چا لار د عاشقي ده ورکه کړې   زه رحمان د گمرهانو رهنما يم

که هزار ځله نزدې د زړه په ياد يم   زه چه يار په سترگو وينم نا ښاد يم
که يار سل ځله وعدې د وصال وکا   زه له ډيري تلوسې بې اعتقاد يم
په جفا و په وفا ئې لارغه نه شي   پر حذر د ناز پرور په کړي داد يم
د بې نيازو په نياز څه اميد د کړو دي   زه پرون سلطان خسرو وم نن فرهاد يم
که د يار له لاسه اور را باندي بل وي   لکه شمع مستقيم په خپل استاد يم
بې مينه قراري را باندي زوك دي   شپه او ورځ په حرکت کښي لکه باد يم
که همه عمر مي يار په غير کښي ناست وي   زه له غمه به د هجر په فرياد يم
يو زمان مي د زړه مراد مونډلي نه دي   پيدا کړي خداي په اصل کښي نا مراد يم
د وصال په يوه کال مگر بر پاي شم   د هفتې په هجر هسي بې بنياد يم
چه ئې نوره نتيجه نشته بې غمه   حق حيران د عاشقۍ په دهه داد يم
په وصال کښي مي د هجر طمع نه وه   اوس حيران مستحير په دا فساد يم
بې له عشقه چه مي پړي شه د پوزي   گڼه نور له جملگي قيده آزاد يم
که مي پيري که مي پلوري چاره نشته   زه رحمان د ښايسته و خانه زار يم

زه د يار په درد و غم کښي غرقاب خوښ يم   په دا اورکښي يې طاقت و بې تاب خوښ يم
که ډوبيږم په اوبو که په اور سوزم   د سرو شونډو په آتش و په آب خوښ يم
چه د يار د خط و خال نښي په کښې وي   زوړند سر په مطالع د کتاب خوښ يم
تر دا پوچه گفتگو چه ئې زه اورم   په نغمه په ترانه د رباب خوښ يم
د ريا تر ناقبوله عبادته   د ساقي په ميو مست و خراب خوښ يم
چه نه علم نه تسبيح نه تلاوت وي   له دې هسي بيدارۍ زه په خواب خوښ يم
د طوبي د وني سوري مي خوښ نه دي   ستا د مخ په لنبو سوي کباب خوښ يم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاموشي که هر څو لويه مرتبه ده　　زه له يار سره په سوال و جواب خوښ يم
د يار ډيري غمخوارۍ يم عاجز کړي　　رحمان ځکه په خوردن د شراب خوښ يم

صبح و شام مي لاس نيولي دي دعا کړم　　خواست له خدايه ستا د مهر و د دفا کړم
هيڅ دروغ رښتيا مي نه زده که باور کړې　　ستا دپاره هم دروغ و هم رښتيا کړم
واړه نه يې خندول که ژړول کړې　　زه پخپله نه خندا کړم نه ژړا کړم
که ته نه يې باري وايه راته څوک دي　　زه دا هسي ليوني و مجنون چا کړم
خوب خندا دبيلتانه په زمکه نشته　　څه آرام به په دا دشت کربلا کړم
هره ورځ چه مي تيريږي ستا په غم کښي　　زه په هره ورځ پوهيږم چه غزا کړم
يو ويښته مي د صورت کوږ شوي نه دي　　هسي رنګ دي پټ پنهم په زړه ادا کړم
زړه که يو وي ما خو تا له دي درکړي　　مګر نورو لره نور زړونه پيدا کړم
چه مي واغوست سر و پاي د عاشقۍ　　زه رحمان دې سروپا بې سروپا کړم

دا ستا درد به په هزار درمان ور نه کړم　　دانسته به دغه سود په زيان ور نه کړم
که څوک را کاندي دنيا و عقبیٰ دواړه　　عاشقي به دي په اين و آن ور نه کړم
که مي چري لاس د ستا په وسه بر شي　　دا نعمت به د جنت په خوان ور نه کړم
څو مي تيغ په پهلو نه دي لګيدلي　　ستا پهلو به و رقيب آسان ور نه کړم
څو و نه وينمه ستا سترګي که خداي کا　　عزرائيل لره به همره ځان ور نه کړم
معشوقه د عاشقانو دين ايمان دي　　زه به چا لره خپل دين ايمان ور نه کړم
ستا تر زلفو پوري نوري زلفي څه دي　　په خاشاك به د چمن ريحان ور نه کړم
په رحمان د ستا د لبو مي حرام دي　　څو د خپلو وينو جام تاوان ور نه کړم

دا يو څه رنګه ژوندون دي نه پوهيږم　　خواب و خيال دي که افسون دي نه پوهيږم
جام د ميو چه د ځان په وينو مومم　　ترو زلال که جګر خون دي نه پوهيږم
د پتنګ او د بلبل تر ميان حيران يم　　مخ دي اور دي که ګلګون دي نه پوهيږم
په شانه سره دي تار د زلفو بيل شه　　که غوځ شوي مي نارون دي نه پوهيږم
عشق به هسي رنګ مقام باندي قائم کړم　　چه وصال دي که بيلتون دي نه پوهيږم
د خپل زړه و علامت وته حيران يم　　چه موسیٰ دي که قارون دي نه پوهيږم
د رحمان چهره ئې زيړه تر زعفران کړه　　خداي زده عشق دي که طاعون دي نه پوهيږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا دي نوي شراب څښلي دي پوهیږم — په رخسار دي ګل کرلي دي پوهیږم
که هزار ځله لاس سره کړې په نکریزو — تا ځما په وینو وللي دي پوهیږم
معرکه ځما د مراد نه ده نور څه ده — رقیبان چه تا بللي دي پوهیږم
څه حاجت دي چه دي خط په ملا لولم — چه ځما په باب دي کښلي دي پوهیږم
ته خپل جور و جفا څه وایې و ما ته — ما همه واړه لیدلي دي پوهیږم
چه رقیب او تا غوړونه و بله وروړه — ما هغه ساعت ژړلي دي پوهیږم
رقیبان ځکه تیري په رحمان کاندي — چه تا خوا پوري نیولي دي پوهیږم

په لیمه کښې مې مدام — عکس ګرزي د ګلفام
توري سترګې مې ګلګون شوې — په آرزو د ګل اندام
بې د سترګو له خونابه — نه باده لرم نه جام
په طلب د دلارام کښې — ما و نه لیده آرام
زنخدان ئې خداي کوهې کړ — وښوئیږم په هر ګام
که ئې خال د مخ غلام دي — زه غلام یم د غلام
که په عشق کښې ناکام ډیر وي — دا ناکام دي ځما کام
خوښ یم زه په عاشقۍ کښې — که نیک نام یم که بد نام
په یارۍ کښې مې قبول دي — ملامت د خاص و عام
د دعا په عوض غواړم — د خپل یار د خولې دشنام
تر ښکنځلو به ئې ځار کړم — دغه خپل دعا سلام
تلخ ګفتار ئې راته خوښ دي — تر کشمش و تر بادام
هم هغه مې مسیحا دي — چه ئې را کاندي سلام
مخ د یار ماه تمام دي — رحمان ولیده تمام

څو په صبر په جفا د یار کوم — څو به موم د نمر و مخ ته ګرزوم
عاشقي او صبوري سره دروغ دي — زه دا لافي په دروغ څه رنګ وهم
ته و ما ته نصیحت مه کړه ناصحه — زه دا خپل تخم خپل ځان لره کرم
ما خو زده چه مینه اور ده خداي مین کړم — دانسته خپسر وا ورته اچوم
سررشته مي خداي د یار په لاس کښې ورکړم — په هر لور چه مي را کاږي پسي ځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د آشنا د میني لاس ځما گریوان دي — زه په دا کار کښي هیڅ عذر نلرم
عاشقانو باندي حق د معشوقو دي — حق به ولي په باطله بدلوم
ما چه فرض په خپل ځان کړه د یار مینه — ترو له فرضو غاړه څه رنگ غړوم
دا څه ژوند دي چه یار نه وینم په سترگو — زه رحمان په جهان سترگي غړوم

چه له مرگه بې پروا یې په هر دم — دغه هسي غم دي هیر دي په کوم غم
نور همه واړه غمونه به دي هیر شي — که یو ځل در باندي راشي دا ماتم
چه زخمي ئې سبا نه مومې په بیعه — مفت مونده شي نن ساعت هغه مرهم
د مرهمو تیاري در لره بویه — چه لا نه یې د اجل په تیغ کړم
چه د تن له سرایه درومې توښه واخله — تر دا سراي په هورته سراي نشته محکم
د دې لاري تله څه هسي آسان نه دي — مشکلات دي په هر دم په هر قدم
که دي ویره شي له ظلمه له ستمه — ته هم مه کړه په هیچا باندي ستم
که امید لرې له رحمه له کرمه — ستا هم بویه په هر چا باندي کرم
له هر چا سره چه کړې هغه نه مومې — د هیڅ تخم میوه نه دروي برهم
اجر واړه د عمل په اندازه وي — دغه دواړه سره یو دي هم درهم
اوس د ستا رضا نیکي کړې که بدي کړې — نیك و بد دي دواړه کښوي شي په قلم
خداي د رزق په زیرمه مه هیروه کلك شه — تر سرې د سرې رزق دي مقدم
که گڼې چه په حرص سره څه زیات شي — زیات به نه شي د یوې ستني تر سپم
که هزار رنگه تالاش و تردد کړې — د قسمت شوي به نه کړې زیات و کم
ډیر هوا و حرص مه کوه خداي یاد کړه — دي کافي دي د عرب و د عجم
په تا فرض عبادت د خپل څښتن دي — نه لښکري خزانې نې ملک و حشم
ټوك روټۍ یوه شړۍ در لره بس ده — نور همه واړه اسراف دي مسلم
له خوراکه غرض قوت لا یموت دي — نه چه غوښي غوړي وریجي یا غنم
له پوشاکه غرض خپسر پټول دي — نه اطلس و سقلات تاج و علم
که حرص در باندي زور شي مرگ ور یاد کړه — دا علاج دي دغه رنځ لرم محکم
د لحد د تاریکۍ علاج به څه کړې — چه ته دلته کښي ویریږي په تورتم
غفلت هیڅ مناسب نه دي د سپین ږیریو — خوب روانه دي په وقت د صبحدم
مار چه سوړي لره ورشي گوره سم شي — ته د گور په غاړه راغلې نه شوې سم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خم قامت د دنیا کار کړې عمر واړه — او په دوه رکعته نفلو نه شوې خم
ځان په خوا تر هغه وژاړه که مرد یې — چه په تا باندي ژړا کا نور عالم
نور عالم چه په تا ژاړي انصاف وکړه — بې انصافه ته په څه یې خوښ خورم
که زه نه وایم ته خود سترګي رونې کړه — کور دي خور شه ته چارپا یې که آدم
اې رحمانه لکه ته چه په خداي ګرم یې — بل به نه وي په جهان کښي هسي ګرم

که په سر د هغه یار له لاسه سنګ خورم — خداي دي نه کا چه به بله خوا ته څنګ خورم
عاشقي او ننګ و نام دي سره لري — څو به عمر واړه غم د نام و ننګ خورم
خداي و ما وته شیرین کړه تر شکرو — که د یار له لاسه غشي د خدنګ خورم
د آشنا د بیلتانه په کار و بار کښي — همیشه په تندي توره د فرنګ خورم
نوکري د معشوقو کوم په عشق کښي — مهینه د بهلول نه د اورنګ خورم
شین لوګي مي په سر چتر دونهه تخت دي — ګرد غبار د خپل دولت لکه ملنګ خورم
هم په دا چه له خودۍ شمه بې خوري — د هجران په غم کښي لپي لپي بنګ خورم
لکه څوك چه نعمتونه د دنیا خوري — زه د یار د کوڅې خاوري په دا رنګ خورم
واړه زهر شي څما تر ستوني درومي — بې له یاره که همه لا چي لونګ خورم
زه رحمان به څو ژوندی په دنیا پایم — چه په بلو لنبو څرخ لکه پتنګ خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ن

هسي تيز درومي دوران   گويا برق دي درخشان
د آسيا په څير گردش كا   په زمين باندي آسمان
ككرۍ دي د سړيو   چه ووړيږي تر دا ميان
پيدا كيږي فنا كيږي   نه ئې حد شته نه پايان
نه ئې حد و نه پايان شته   نه ئې سر شته په سامان
ځني ډول وهي ښادي كا   ځني ويركا د خپل ځان
ځني شمع غوندي ژاړي   ځني گل غوندي خندان
كه يې گورې يو گلزار دي   كه ئې گورې يو بيابان
يوه هسي تماشا ده   چه ئې هيڅ نشته بيان
كيفيت ئې مونده نه شي   په دليل و په برهان
چه ئې كومه خوا رفتن دي   يا ئې چرته دي مكان
خداي خبر دي په دا علم   هيڅ خبر نه دي رحمان

ډير ياران وو د گل خان و جمال خان   پكار نه شه يو په وقت د زارستان
د همه واړو يارنو مخ دي تور شي   كه به ثوك و بله ياري كا په دا شان
چه يو يار په سوري پروت وي بل په اوركښي   و هغو ته به ثوك څه وائي ياران
هيڅ تعريف مي په دا ژبه وايه نه شي   صد رحمت شه په يارۍ د گل خان
تر دا پورته د يارۍ شرطونه څه وي   چه په اور كښي دواړه وسوزي يكسان
چه له آله له اولاده سره وسول   خداي دي نه كا ثوك دا هسي مظلومان
چه په اور كښي يو د بل دپاره سوزي   ما ليدلي نه وو هسي مخلصان
څه رنگ شوخ و هغه اور و هغه خلق   چه ئې مړ نه كړ د اوښو په باران
الغياث دي الغياث دي الغياث دي   چه انسان كا هسي ظلم په انسان
د نمرود چاري مي وليدې په سترگو   چه ئې اچول و اور ته نبيان
هم دې زمكي هم آسمان ته تعجب كړم   چه نه زمكه په نارو شوه نه آسمان
هم دې لويو لويو غرونو ته حيران يم   چه ونه لوښته له ويخه سر غلطان
له دې خپله سپيه نفسه مي زړه بد شه   چه اوبه څكي يا خواړه خوري په جهان
عالم وايي چه قيامت به په جمعه وي   وليد ما په يكشنبه په دا دوران

(c) ketabton.com: The Digital Library

هزار حیف دي چه دا هسي رنګه چاري　　واقع کیږي د دنیا په سود و زیان
په عیسیٰ و په دجال کښي ګناه نشته　　دا مکرونه دي د نفس و د شیطان
عزیزان ئې ځپله ووژل پخپله　　دا همه واړه تقدیر دي د سجان
هسي نه چه دا ئې وکړه نور به نه کړي　　چه ئې زړه شي هغه کاندي بادشاهان
شاه عالم اعظم وګوره چه ئې سخا کړ　　په خونونو واړه ملك د هندوستان
و دارا و اورنګ زیب وته حیران شم　　چه ئې څه چاري واقع شولې تر میان
د حسن حسین غزا دي څوك په زړه کا　　چه همه واړه په تیغ شو شهیدان
د دوي غوښي اوښو وینو رغړولې　　بې حسابه هسي خلق شه طوفان
هر چه اهل د دنیا دي حال ئې دا دي　　که سړی دي که پیری دي که حیوان
آدم زاد په زمکه یو بل سره وژني　　په دریاب کښي وبله غوښي خوري ماهیان
لکه غوښي چه ماهیان خوري په دریاب کښي　　په هوا کښي هم دغه کاندي مرغان
خزنده و پرنده دي د دې دهر　　همه واړه یو تر بل مشت و ګریبان
مرداري د دې دنیا خو هم دغه ده　　څکه بیرته ځني ګرزي درویشان
مکاري د زمانې څه همره نه ده　　چه رحمان ئې چا ته وکاندي بیان

دنیا دار د دنیا کار کا زه د دین　　خوانین ځما په ملك دي خوشه چین
هیڅ کم نه دي تر سپین مخ د دلبرانو　　نلکه ښه دي ځما شعر نمکین
مراد له تورو سپیونو واړه دلبري ده　　موقوف نه دي دغه کار په تور و سپین
مرتبه د سلیمان چه چا له ورشي　　هیڅ پوره نیمګړي نه دي پر نګین
چه رنګین رنګین مضمون پرې ښکلي نه وي　　څه پکار دي د بیاض ورق رنګین
خوند په خوله دي نه په څکه نه په خواړه دي　　آب و خور که د چا تلخ وي که شیرین
غرض خوب دي که په خس وي که په خاوره　　څه حاجت دي په بستر و په بالین
مصرئ توره هم په بد غلاف کښي زنګ شي　　خداي څوك مه کړه د بدانو همنشین
څه عجب که په ورځ مهر په شپه ماه شي　　د رحمان آشنا چنان دي هم چنین

چرته د یار شونډي چرته غم د دل و جان　　چرته کتي لال و چرته لعل د بدخشان
پاك ومنزه دي عشق د نفس له خاصیه　　چرته چاه د ګیډې چرته چاه د زنخدان
لږ تفاوت نه دي د رندئ د زاهدئ　　چرته زلمي جونه چرته کونډې یتیمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

واړه بې وقوف دي چه څوك دين په دنيا پلوري چرته پنځه ورځي چرته عمر جاودان
ځار شه د هوا و حرص خيال تر قناعت چرته ملك د مصر چرته ده د غلامان
نه شي د خانانو د ملنگو سره كلي چرته عزيز خان چرته ملنگ عبدالرحمن

كه پخوا تر آشنايۍ وي بيلتون ما به نه وُ له چا كړي پيوستون
چه مي يار په سترگو وليد ما گمان كړ چه هم دا ساعت مي بيا مودنده ژوندون
په نيمگړي داد خبر د فلك نه وم چه به بيا شي په ستنه را څخه ستون
نن ساعت چه له دې حاله خبردار شوم سكه تر نن ورځي بهتره وه پرون
هر زحمت چه په ما راشي شكرانه كړم عاشقۍ تر هسي حده كړم زبون
اوس كه لاس زه و بله مړم هيڅ سود نه كا هغه چاره چه له لاسه شوه بيرون
لكه نمر په څلورم آسمان ځليږي محبت ئې له حجابه كړم بيرون
چا چه ننبه له ښه مخه را كوله اوس دي سور په نيلي گرزي د گردون
په دا هسي حال كښې څه رنگ صبوري شي چه دښمن دي كامراني كا ته محزون
كه په صبر سره تور كاڼي لعل كيږي لعل ئې مه كړه په دا هسي جگر خون
د دنيا هوس په ما باندي حرام شه د هوسۍ هسي كړم شپه په ميړتون
دريغه يو ځله هغه ځما په حال شوي چه و ما ته لولوي صبر و سكون
و رحمان ته ځان هغه گړۍ آسمان شي چه د ستا په غم كښې ناست وي سر نگون

كه ترې ولوښته شاهان و سلطانان هيڅ نيمگړي په چا نه شه دا جهان
كه هزار هزار فنا شي په يو دم كښې بيا پيدا شي په يو دم كښې هزاران
د رفتن د آمدن حساب ئې نشته لكه بحر چه بهيږي بې پايان
يو د بل په غم نه نرم وي نه گرم هم د هغه زده چه ور ئې شي په ځان
پيغمبر غوندي صاحب تر دنيا تير شه دا دنيا ويرانه نه شوه په هجران
چه دا هسي عالم لاندي شه تر خاورو د چا ياد دي ما و تا غوندي سگان
كه غلبيل كړم د تمامي دنيا خاوري بيا به نه مومم دارا و شاه جهان
بوي د نام و نشان ئې پاتي نه شه چه دعوی ئې كړه د نام و د نشان
كه دروغ وايم ته ورشه نظر وكړه د خپل پلار و د نيكه په گورستان
چه ئې ته په دواړو سترگو ښكلولې گوره څه شوې هغه خولې هغه لبان

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه مدام ئې په قربان قربان بللې   اوس دي غبړ در باندي وکا چه قربان
د رحمان و سوزان شعر ته حیران یم   چه ئې اور بل شوي نه دي په دیوان

فراموش مي کړ د ستا په مینه ځان   ځان لا څه دي بلکه عمر جاودان
لکه زه چه ستا د در په خاورو خوښ یم   همره عیش و طرب نه لري شاهان
لکه زه چه ستا د غم پنډونه اخلم   همره پنډ اخیستي نه شي پهلوان
هسي بې سر و سامان یم ستا په عشق کښي   چه آګاه نه یم په سر و په سامان
هسي بې شرابو مست یم ستا په مینه   چه خبر نه یم له زمکي له آسمان
دا به څه رنګ شي چه ته د کال وعده کړې   په ما نه تیریږي بې تا یو زمان
تمامي عمر د ستا په طلب ورک یم   لټوم دي په هر ښهر په بیابان
که له دره ئې شړې که ئې پریږدې ته   ډیر مین دي ستا په مخ عبدالرحمٰن

ته چه هسي ګاه یې ترش ګاه یې خندان   له عاشق سره کینه کړې که احسان
له احواله دي چا نه زده چه به څکړي   کله جور کله لطف کړې عیان
رنځ راحت د عاشقانو واړه ته یې   دا دروغ دي چه وصال دي یا هجران
هغه شونډې چه خوږې دي تر شکرو   له ښکنځلو ئې عار نه کا عاشقان
رجوعات د ښایسته و چا ته نه وي   هر ګز نه وي سرکوزي د سروشان
دغه هسي رنګ ښایست لکه چه ستا دي   نشته دا رنګه ښایست د هیڅ انسان
کست تر هسي حده ولي کړې ګل رخه   چه له ډیره نازه وژنې عاشقان
و هر چا وته چه ستا قوت رسیږي   هلته نه رسي قوت د درست جهان
ستا له جوره زهره نه لري چه آه کا   که کشور د عاشقانو شي ویران
خوار حیران لکه عاشق دي ستا له دره   خدای دي هیڅوک هسي نه کا خوار حیران
لکه ډیر وایي د وصل راحتونه   دغه هسي د فرقت دي سخت زندان
د رخسار نښي دي واړه د خورشید دي   چه ئې درست جهان له نوره دي روښان
له هوسه دي هر ګل کره خندا شوه   چه ئې ولید ستا د حسن ګلستان
کله وي چه نصیحت کاندي عاشق ته   که له حسنه دي آګاه شي زاهدان
رنګ روي دي لري رنګ د سرو ګلونو   توري څښي دي ښاخونه د ریحان
سیاهي د نوي خط دي هسي زیب کا   لکه ښکلي واړه توري د قرآن
و کوهي ته چه لغزش کاکل خطر وي   کل خیرت دي کوهي ستا د زنخدان

(c) ketabton.com: The Digital Library

که د درو تجلي ده ډېره ډېره — در تاریك شي چه ظاهر شي ستا دندان
ته سلطان د ښایسته و یې دلبره — دا نور واړه ښایسته دي نوکران
که دا نور ښایسته ستوري ویل کیږي — ته خو رشید غوندي صورت لرې روښان
له هر چا چه اوریده شي دغه وایي — چه ښایست دي زړه نه لري نقصان
در و لعل شو ویل د رحمان ځکه — چه د ستا د لعلو شونډو شه ګویان

ځو به شمیرم زه غمونه د هجران — همره ډېر دي لکه ریګ د بیابان
د سړي د دښمنۍ طاقت مي نه وه — خداي را پیښه دښمني کړه د اسمان
لکه څوك چه د اوښ بار په میږي کیږدي — هسي زه یم په خپل غم پوري ناتوان
لکه اور د بیلتانه چه په ما اوري — چا لیدلي کښه اور دي په دا شان
د یار غم به مي هغه سړي په شمار کړي — چه شمیرلي ئې ویښته وي د خپل ځان
که څوك وایي حال دي څه دي په هجران کښي — په خاطر دي تصور کړي دوزخیان
نا قرار روح مي د یار په هوا والوت — تش صورت مي په ځاي پاتي شه حیران
د یار دم مي زړه په غټو سترګو یووړ — لکه بت چه په دیوال کښي شي حیران
ما وې زړه د مومن عرش دي خبر نه وم — چه به عشق ځما دا عرش کاندي ویران
عاشقۍ ئې تر هغه حده بې هوښ کړم — چه نه هوښ لرم نه سر و نه سامان
لور په لور ئې د تهمت په غونډو ویشت شم — ملامت را باندي وایي درست جهان
چه دا حال ورباندي نه وي ورغلي — په ویل به څه ګروهیږي د رحمان

ورکه عاشقي شه هم ئې نوم هم ئې نشان — زه ئې هسي خوار کړم لکه خاك د بیابان
زه د عشق په کار کښي تیر تر سره هم له مال یم — دریغه که په سر مي دا مشکل کا خداي آسان
کښیوتم د عشق په آدم خورو ګردابونه — نه په وړاندي تلي شم نه په بیرته ګریزان
رنځ د عاشقۍ چه زه ظاهر کړم و طبیب ته — هیڅ ویلي نه شي طبیبان و حکیمان
راشه عاشقي مه کړه رحمانه او که نه وي — تل په اور به ناست ئې که پادشاه ئې د جهان

خان سلطان د دې جهان — آخر درومي خوار حیران
د قضا په خیل تړلي — په مثال د بندیوان
شیرین ځان ور څخه درومي — نه ئې زور شي نه ئې توان
که ښندي مال و ملك واړه — هیڅ رنګ نه مومي امان

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ئې مل نه ئې حامي وي — درد ئې ورشي په خپل ځان
در مانده وته ولاړ وي — وزیران و وکیلان
هیڅ دارو کولي نشي — کوزکوزګوري حکیمان
بادشاهي ئې پاتې کیږي — زړه ئې چوي په ډیر ارمان
چه ئې روح له تنه بیل شي — نور پرې ژاړی فرزندان
یو ساعت وربانديژاړي — آخر صبر کړي خواران
بیا ئې غسل لره واخلي — په تخته باندي عریان
په جامو ئې خوشحالیږي — مرده شو او غاسلان
چه له قبره ئې بازګشت شي — مال ئې یوسي وارثان
په مسند ئې دعوي کاندي — هم دوستان هم دښمنان
سهیلي ئې تالا کاندي — هغه خپل مصاحیان
نام نشان ئې هسي ورك شي — لکه عین بې نشان
نه ئې نقش پاتې کیږي — نه ئې اسم په جهان
دا دنیا آب روان ده — نه شي نقش په آب روان
که هزار رنګ آبادي کا — نهایت خانه ویران
لکه باد هسي به تیر شي — هغه دور هغه دوران
دا بیان دور و دراز دي — کوته قطع کړ رحمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

و

که نظر کا څوک په کار د درویشانو خود به ویني وقار د درویشانو
په دغه لاري به ورشي خداي رسول ته که څوک یون کاندي په لار د درویشانو
هر گفتار به ئې د خداي په در قبول وي چه قبول ئې کړ گفتار د درویشانو
هسي گرم بازار بل په جهان نشته لکه گرم دي بازار د درویشانو
په یوه قدم تر عرشه پوري رسي ما لیدلي دي رفتار د درویشانو
همره خلق ئې زیارت کا پس له مرگه چه بازار وي په مزار د درویشانو
پادشاهان د دې دنیا واړه پراته دي لکه خاوري په دربار د درویشانو
هر بهار لره خزان په جهان شته دي خزان نه لري بهار د درویشانو
د جنت د باغ گلونه به ئې هیر شي که څوک ویني گلزار د درویشانو
چه دنیا ئې کړه د خداي د پاره ترکه صد رحمت شه په روزگار د درویشانو
د قارون و حال ته گوره حال ئې څه شه راشه مه کوه انکار د درویشانو
په هر چا چه د عضب لنده کا ښخه خطا نه درومی گذار د درویشانو
درست دیوان د رحمان ځار تر دا غزل شه چه بیان ئې کړ کردار د درویشانو

اوښي نه لري حساب ځما د سترگو بې حسابه شه سیلاب ځما د سترگو
سیاهي مي همه واړه سفیدي شوه هسي پریولی شي کتاب ځما د سترگو
که مي سره دي که مي سپین دي که مي تور دي اوښو یووړ هر اسباب ځما د سترگو
چه رخسار د هغه یار را څخه پټ شي حبطه شي آب و تاب ځما د سترگو
چه گداز ئې په دا گرمو اوښو نه شه مگر گاڼي دي حباب ځما د سترگو
چه مي نقش په زړه سرې شونډې د یار شوې کان د لعلو شه گرداب ځما د سترگو
که نور خلق د آفتاب په رونړا زیست کا مخ د ترکو دي آفتاب ځما د سترگو
ما ئې خیال لره ابلق د سترگو زین کړ قدم نه ږدي په رکاب ځما د سترگو
لکه تښتي وحشیان له مردمانو هسي وتښتیده خواب ځما د سترگو
ما رحمان چه سترگي روڼي په خپل یار کړې اوس محال دي اجتناب ځما د سترگو

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیڅوک مه شه گرفتار د تورو زلفو   مه اسیر شه په کفار د تور زلفو
هم په شان د تورو زلفو به پریشان وي   هر چه کاندی انتظار د تورو زلفو
د محشر عالم به کله په قرار وي   څوک به څه غواړي قرار د تورو زلفو
څو ئې صبح د قیامت دمیده نه شي   ورځ به نه شي شب تار د تورو زلفو
مگر شمع د سپین مخ شي باندی بله   گڼه نشته نور انوار د تورو زلفو
تار په تار کا د عاشق د خاطر خونه   چه حلقه شي تار په تار د تورو زلفو
چه تمام جهان ئې نښتي دي په دم کښي   څوک به څه کاندي انکار د تورو زلفو
زه له کوم یوه کمنده سر وکاږم   کمندونه دي هزار د تورو زلفو
په تندی د محتسب کا درّه ما ته   چه پرې راشی درّه دار د تورو زلفو
همره زړونه ئې پیلي په هر تار دي   چه تسبیح کړ خداي زنار د تورو زلفو
ملك د هند و د حبش ئې واړه زیر کړ   چه پیدا شه شهریار د تورو زلفو
ښامارانو غوندي گرزي په گنجونو   نشي هیڅ په زړه کښي ډار د تورو زلفو
که به بل مار چیچل په لاسو یا په پښو کا   په زړه خوله لگوي مار د تورو زلفو
د رحمان تر قلم مښك و عنبر اوري   چه آغاز ئې کړ اشعار د تورو زلفو

که هر څو په صحرا سر شوم هم په کلیو   بیا مي نه موند هیڅ خبر د هغه تللیو
خداي زده کومه خوا ته لاړل حال ئې څه شه   خبر نه یم د گړنگ له پریوتلیو
له دې غمه مي زړه چوي که څوك خبر وي   لږ په ما هم خبر وکړئ خداي ساتلیو
پس له دې به چرته درومي ځاي مو کوم دي   راته وائي د دنیا په سرای راغلیو
گوندی ستاسو په مخ زه پسندیده شم   لاس د خداي ورته ونسی پسندلیو
خبر نه یم چه په باب مي کښلی څه دي   زه رحمان په اندیشه یم له دې ښکلیو

تور لیمه مي د فراق په ژړا سپین شو   دوباره د زړه په وینو کښي رنگین شو
ما وې زه به لا دیدن کړم د یارانو   خبر نه وم چه یاران په کوچ تعیین شو
چا پتنگ غوندي ځان واچاوه و اور ته   څوك ژوندي لکه بلبل په آتشین شو
د مرده ؤ ته د مرگ خوارۍ شوې پیښي   او ژوندی په زندگۍ کښي اندوهگین شو
د قضا سپاهیانو هسي لاس په تاخت کړ   چه پایمال هزار خسرو هزار شیرین شو
چه قدم ئې په آسمان اېښود له نازه   هغه هسی ناز پرور زیر زمین شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه مدام ئې د سنجاب د پاسه خوب کړ اوس په زمکه بې بستر و بې بالین شو
د رحمان خاطر به ولي پریشان نه وي چه پریشان ور څخه جمع همنشین شو

تا چه رنګ و میو ورکړ د لبانو اور دي پوري کړ په کور د مي خورانو
چه دي جوړه کړه لنده د کږو وروځو خو به ښکار کړې په حرم د غزالانو
چه دي اسم د زنځیر په زلفو کښیښود معطر دي کړ دماغ د دیوانګانو
په رخسار چه دي د خط غبار څرګند شه سر بلنده شوه فرقه د خاکسارانو
کاږه غشي واړه بیرته ځي له ښي زه آزار کړم ستا ګږو ګږو مژګانو
چه ځما د یار تر مینځه جدایي کا کاڼي پریوتي په خونه د بدانو
که مي چرې خواست د خداي په در قبلیږي سوال به زه د عمر کړم د مهوشانو
سور پیزوان دي په سرو شونډو هسي زیب کا لکه جیم په قلم ښکلي کاتبانو
د سرو ټیك دي شهزاده په جبین پروت دي شینکی خال دي محاصل په بندیوانو
دواړه لیچي دي وکښلی مصرۍ توري در پوهیږم سر به پریکړي د خوارانو
ستا له غمه په ځان زړه د رحمان سوزي لکه شمع په زیارت د شهیدانو

چه کوټلي دي په تیغ ستا د چشمانو سر حلقه دي د جمله ؤ شهیدانو
ستا وصال د سر پریکړیو دي دلبره ژوندی نه مومي جنت بې مردګانو
د پیری سوری عاقل لره ضرر دي دا مقام دي د سر تور د دیوانګانو
په سرپوښ محل کښي نور د آفتاب نه وي دا دولت دي نازل شوي په ډاګیانو
هم په دا ځما له سترګو ویني څاڅي چه دي نقش په کښي رنګ دي د لبانو
مشکین خال دي په سرو لبو هسي زیب کا لکه مهر په مخزن د در مرجانو
ما سوی له یاره هر چه دي رحمانه واړه کفر دي په دین د عاشقانو

هر ساعت ځما د غوږ په تاوولو د فلك لاسونه شنه شو تر څنګلو
همره غم د بیلتانه را باندي راغي چه حساب ئې نه په خوله شي نه په کښلو
هغه سترګي چه نرګس و هم بادام دي تیرې توري دي ځما په قتلولو
هغه شونډې چه شیریني دي تر قندو ما هیڅ فیض ځني بیا نه موند بې ښکنځلو
دا کاږه کاږه باڼه او کږې وروځې نور څه نه کا بې کږو کږو وهلو
په شپه نوکی د عاشق په وینو سرې کا سبا پوري کا نکریزي په منګلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ځما د قاتل لاس دي نه پوهیږم که تر باغ وتلي ښاخ دي د سرو گلو
دریغه مرگ ئې په دنیا کښي نیمه خوا شوي ښایسته عنچې ئې پرې یستې د گلو
هسي بند شه په کمند د تورو زلفو چه حیران یم د رحمان په خلاصولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

٥

د دلبرو په درگاه   نه حرمت لرم نه جاه
غوڅوي مي د زړه ولي   د چشمانو په نگاه
همره قدر مي هم نشته   لکه قدر دگیاه
هیڅ خبر له ځانه نه یم   چه ئې څه لرم گناه
یو نظر را باندې نه کا   از برای عندالله
که له غمه ئې سر پټ کړم   بل سر نه لرم پناه
د رحمان په څیر دی نه شي   حال احوال د چا تباه

چه ئې ولیده ستا حسن بې حسابه   له دې قصده تاو پیدا شه له آفتابه
په آرزو دي د نرکس سترگي څلور شوې   غنچه سره د زړه په وینو شوه غرقابه
ستا په غم مي سترغلي سرې سرې ناغې شوې   یا خیمې دي سیاه پوشی سره طنابه
که دي زلفي په مخ پیچ و تاب شوې ښائي   ویښته څه طاقت لري د اور له تابه
زه چه خداي د ستا د غم سره آشنا کړم   خوشحالي مي نور نایابه شوه نایابه
سترغلي مي د فراق په ژړا سره شول   د سبزې اثر ئې پاڅیده له آبه
ماه خورشید دي په ښایست پوري شرمیږي   ځکه مخ فنا کوي تر کوه قابه
زه دي پیژنم په اصل کښې خاکي يې   ځان به څو څنډې په گوته له ترابه
څو دي خیال د آشنا گرزي په لیمه کښې   خبر زده کړه ته د اوښو له سیلابه
د رحمان به بخت هاله له خوبه ویښ شي   که ته سترگي ورته پورته کړې له خوابه

ته شها يې شکر لبه   گل رخساره سیم غبغبه
په نادرو کښې نادره   په عجبو کښې عجبه
په جمله ؤ معشوقو کښې   بوالعجب يې منتخبه
بې زیوره ښایسته يې   بې ترتیبه مرتبه
دغه داد د الهي دي   بې تالاشه بې طلبه
آب حیات چه حیات موند بیا   ستا د شونډو له سببه
مخ دي سپین تر سپین سبا دي   زلفي توري تر تور شبه
ستا د مخ عرق دانه ؤ   زینت رانیوله کوکبه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښايست مخي دي نشته   تر مشرقه تر مغربه
د وصال مونده دي ګران دي   مګر فضل شي له ربه
چې د رب فضل پرې وشي   هغه خلاص شي له غضبه
دا دولت د خداي په داد دي   مونده نه شي له نسبه
عشق څه هسي علم نه دي   چه حاصل شي له مكتبه
مكتب حال د مذهب وايي   عشق سوی دي له مذهبه
د عاشق مذهب هم دا دي   چه دم نه وي بې مطلبه
ستا د حسن په صفت كښې   رحمان ګنګ شه له ادبه

په هر زړه چه د يار مينه شي غالبه   بله مينه ئې هيڅ نه وي مناسبه
نوری واړه مرتبې به روته هيڅ شي   كه خبر شي څوك له هسو مراتبه
لياقت ئې هر وګړي څخه نشته   عاشقي يوه پايه ده عجائبه
د طلب له كوتاهئ نه ويره وكړه   كه هر څو دي لار كوتاهه ده طالبه
عشق څرګند خزانه ده خوار هغه شه   چه څرګنده خزانه شوه ترې غائبه
غوره خط د مهرويانو تر خط نشته   كه هزار رنګ كتابونه كړې كاتبه
هيڅ ئې مه پوښته له فرضو له واجبو   په هغو چه عاشقي كړه خداي واجبه
عاشقان تر سرو و ماله يار ته تير دي   خداي دي دا طايفه نه كاندي كاذبه
زه رحمان د خپل صاحب په رضا زيست كړم   څه پكار دي دا بنده بې خپل صاحبه

ورځ دي تيره په شومي كړه شپه له خوابه   خداي به كله يادوې خانه خرابه
په شتاب شتاب دي تله دي كه پوهيږې   غافل مه شه د دې عمر له شتابه
دلته دم و قدم دواړه په حساب دي   پل غلط د لاري مه ږده بې حسابه
راستولي خداي حساب دي په كتاب كښې   خبر زده كړه له حسابه له كتابه
ته و خپلو نيكو بد وته نظر كړه   چه بدي دي څو تيري كړي له ثوابه
په هغه جهان به څنګه ځواب وكړې   چه پدې جهان عاجز يې له ځوابه
عاقبت به تورو خاورو لره درومې   ځان به څو ښندې په ګوتو له ترابه
د كاغذ په كښتئ سيل به كړې تر كومه   دا كښتئ به دي مرګي كاندي غرقابه
چه آفتاب يوه نيزه شي بيا به څه كړې   اوس چه سوري له ور تښتې له آفتابه
په آزار د چا راضي مه شه رحمانه   كه خلاصي په قيامت غواړې له عذابه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ورځ ناست ئې بې مطلبه — په شپه خوب کړې بې ادبه
لاس دي وخاته له دواړو — هم له روزه هم له شبه
نه دلې شوې نه هروې شوې — تر مينځ ډوب شوې مذبذبه
عبادت دي په ريا شه — په مذهب کښي بد مذهبه
مدام بند يې په سبب کښي — بې خبر له مسببه
واړه تشي شلونبې شازې — خبر نه شوې له مطلبه
ته اوده وربانددي سور يې — آس دي يون کا بې جلبه
تن دي تش په وره وسه — آس دي داغ کړ بې منصبه
د راکب چه واك پردی شي — سود ئې څه وي له مرکبه
له ژونديو سره ناست يې — له مرده ؤ مرکبه
هلک لوي شوې په اوبو کښي — اوبه نه پيژنې کبه
لکه کاڼي يا کودري — په درياب کښي تشنه لبه
نا آگاه ځان آگاه بولې — دا خبره ده عجبه
مراد له زهده معرفت دي — نه تش ځان وژل اقربه
د رحمان شراب له عشقه — نه انگور نه له عنبه

تا چه په دا تورو سترگو وکاته و ما ته — زړه دي ځما تور کړ له دې نوره مخلوقاته
ما خو چه ته وليدې هغه ساعت مي ووې — نوره به مي مينه د زړه نه شي له تا ماته
شيخ و زاهدان چه نصيحت وايي و ما ته — نه دي خبر شوی ستا د مخ له محسنا ته
څه شوه که زه انگشت نما شوم ستا په مينه — لا تر ما نه خوښ يې و قاضی ته هم ملا ته
مرم په دا چه ما له تا جار باسي هغه خلق — بيا دي په ديدن تر ما وړنبي در زغلي خوا ته
زه رحمان چه يار ووينم وايم خدايه خير کړې — گڼه ښاپيرۍ ده د بنی آدم له ذاته

که د عقل څه اثر لرې و سر ته — لاس په سر مه شه د هر گيدي و در ته
په نظر د هغو خاوري سره زر کيږي — هر چه نه لري نظر و سيم و زر ته
بې منته جام د زهرو ښخبلي ښه دي — نه هغه چه منت بار شي و کوثر ته
د يوسف له جاله زده کړه دغه پسه — وايه حال د زمانې و برادر ته
دې فلك و چا ته هيڅ بخښلي نه دي — چه ئې نه دي راپيرو دي ځيني بيرته
د خروار دعوه ئې وگڼه ممکنه — که رتۍ يا جو دانه به ئې وي درته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که له خدایه دي خلقو وته مخ شي　　له فردوسه به دي مخ شي و سقر ته
همیشه به در په در ګرزي رټلي　　د استوګنې ځاي به بیا مومي چرته
د دې سست بدن منت په رحمان باندي　　چه له خپله دره تلي نه شي بل درته

چه نظر کړم د خوبانو و رخسار ته　　آئینه غوندي حیران شم و دې کار ته
له دهشته ئې ریبار پوښتیدی نه شم　　خداي زده څه به ئې ویلي وي ریبار ته
خلوتیان لکه برده په کښې خرڅیږي　　غبږ ئې نه خیژي د حسن و بازار ته
ته چه ما پوښتې د یار له حقیقته　　څوک د یار خبري کاندي و اغیار ته
درد و غم د عاشقۍ څه همره نه دي　　چه ئې عقل د چا رسي و مقدار ته
زه و یار چه خپل غمونه سره شمار کړو　　یار و ما ته حیرانیږي زه و یار ته
رحمان هسي وزګار چري دي له عشقه　　چه غوږ ونیسي ناصح غوندي وزګار ته

ما د دهر غم وهلي دي په لته　　د پیالې د صراحی له برکته
که اوبه دي د حیاتو په تور تم کښې　　ساده رویو و ما راکړې بې ظلمته
هغه یار چه و ما جام د میو راکړ　　د دښنو ویني مي وڅښې بې شدته
بې خودۍ ئې د دنیا له غمه خلاص کړم　　لا مي بیا مونده بیرون له شش جهته
د دښمن په دښمنۍ مې خندا کیږي　　لکه شمع د مقراض له خصومته
بې خیري مي کل په خیر ده شمیرلې　　د زمری په خوله کښې ناست یم فراغته
مړ بهتر دي تر هغه چه څوک بې پت وي　　په یارۍ کښې دي خداي نه کا بې پته
داستۍ چه په اور سوزي مراد یې دا دي　　زه په اور کښې سوې ښه یم نه بې پته
خداي هاله د سړي یاد شي چه درد مند شي　　کمه نه ده دردمندي تر عبادته
زه رحمان په سل حلقو د زلفو بند یم　　لا د پاسه سور پیزوان شه بله نته

ستا په مخ کښې چه حساب د جمال نشته　　ځکه ما څخه د صبر مجال نشته
ته د سر و د مال ویره په ما مه کړه　　ویره ما څخه د سر و د مال نشته
زه په دا سبب له ویري سره ریږدم　　چه ستا ویره کښې ثواب دي وبال نشته
که وعده د یوې چاري یو ساعت کړې　　د هغې چاري امید مي په کال نشته
د شهید و حال ته ګوره حال ئې څه دي　　بې تا هسي ځما حال دي بل حال نشته
روشنائي مي د چشمانو ستا دیدن دي　　په دا کور کښې بل څراغ و مشال نشته

(c) ketabton.com: The Digital Library

په جويبار ځما د سترګو سرو ته يې   په دا نهر باندی بل څه نهال نشته
مخ دي بې خط و بې خاله هسي زيب كا   چه ئې هيڅ حاجت په خط و په حال نشته
مخامخ كه راته وګورې دلبره   په كاته كښي دي ثواب دي وبال نشته
د آفتاب په مخ كښي هره ورځ زوال دي   ستا د حسن په آفتاب كښي زوال نشته
ستا په يادو كښي رحمان هسي مشغول دي   چه په زړه كښي ئې هيڅ غم د وصال نشته

مخ ته دي نمر وايم زلفي تار تار نشته   سرو كه ستا قد بولم د سرو يون رفتار نشته
هر څوك چه د ستا و آتشين رخسار ته ګل وايی   پوچ وايی د اور په مخ كښي وقر د ګلزار نشته
زلفي دي ناحقه خلق بولي په سنبل ضمه   ولي چه له مښكو سره هيڅ د ګياه كار نشته
ما چه غبږ په غوږ و ستا د در د سپيو واوريد   هسي رنګ بلبله په چمن كښي په ګفتار نشته
ستا ديدن هغه كا چه ئې سر په تنه پاس نه وي   ولي چه د سر د څښتن جور وته لار نشته
يار به د رقيب په لوري خداي نه كا رحمانه سم   ولي چه د سپيو فرشتو سره څه كار نشته

تا خو زده ځما د زړه له احتياجه   نور مى څه پوښتې چه څه غواړې محتاجه
د طالب د مطلوب راز به ما در وښود   كه ته نه وې خبر دار له دې رواجه
يار كه يار ته حال په خوله نه وايي څه شو   و حكيم ته پټ څرګند وي له مزاجه
كه ځما له حاله ما پوښتې حال دا دي   چه بې تا مي ورځ تياره ده شب داجه
آشنائي به ما په كوم قوت كوله   كه خبر وي ستا د هجر له تاراجه
كه په سولو كښي يو خواست د چا قبليږی   خداي دي هيڅوك رنځور نه كا بې علاجه
په رحمان بلا پسې كه زهريږي   ته مشغول اوسې له خپله تخت و تاجه

چه خبر شوم د ساقی د جام له راحه   لكه مړي ملاقي شوم له ارواحه
زه چه زلفي د يار ووينم په خوب كښي   په شپه مښك راباندي تر صباحه
سبا زيري د وصال په مهجور كاندی   د هيواد خبر موندي شي له سياحه
كه روا كا خون خوردن د عاشقانو   څوك وتی شي د خوبانو له صلاحه
هر ساقي چه جام د عشق لري په لاس كښي   دا پياله ئې په مستانو ده مباحه
مخ كه بې ميني څوك ستايي ستايه نشي   د ممدوح له قدره چا زده بې مداحه
د دنيا ناوې په عقد كښي دين غواړي   اى رحمانه ځان ئې ژغوره له نكاحه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولي تللي يې له ما مدامم په څه؟ ترهيدلی يې هر صبح و شام په څه؟
زه هر صبح و شام دعا کوم و تا ته ته و ما ته کوې دشنام په څه؟
هميشه لکه وحشي په وحشت گرزې يو ساعت را سره نه يې رام په څه؟
هميشه را څخه درومې په وړاندې لکه عمر بيرته نه ږدې گام په څه؟
راته وايه زه به هم هغه کومه غمازانو ته بخښې انعام په څه؟
لږ پرهيز کړه له رقيبه خداي د پاره گڼوې سره حلال حرام په څه؟
رحمان ستا په مخ بې څڼو هم مين دي بيهوده دي ورته کيښود دام په څه؟

ولي نه گورې و ما ته سم په څه؟ زياتوې د غمزده ؤ غم په څه؟
ستا په غم کښې چه ما ويني عالم ژاړي ژړوې را سره نور عالم په څه؟
په مطلب دي د سرو شونډو نه پوهيږم چه مې ويني د زړه څښې هر دم په څه؟
ستمگار چه ستم کا بهانه کاندې ته په ما باندي کوې ستم په څه؟
مه کړه خداي چه څوك بې ياره خوښ خورم وي زه به اوسم بې تا خوښ خورم په څه؟
و دې خپلو برندو سترگو ته دي وايه چه ورژني مي قلم قلم په څه؟
لږ ئې وپوښته چه حال دي د زړه څه دي د رحمان له سترگو څاڅي نم په څه؟
رحمان خود پخپله گرم يم چه مين شوم ولي نور عالم مي بولي گرم په څه؟

که څه وايم له هجرانه وايم څه؟ له دې درده بې درامنه وايم څه؟
توان د دم وهلو نه لرم و يار ته چه توان نه لرم بې توانه وايم څه؟
چه ئې ووينم له ځانه خبر نه يم چه خبر نه يم له ځانه وايم څه؟
د خپل زړه له حاله هيڅ را ويل نه شي له بې نامه بې نشانه وايم څه؟
د عشق راز چه هيچا نه دي بيان کړي ترو به زه له بې بيانه وايم څه؟
د خپل يار له غمه درست په وينو ډوب يم له دې هسي رنگ طوفانه وايم څه؟
زه چه پروت يم د هجران په تناره کښې د وصال له گلستانه وايم څه؟
سر و مال د سړي لوټ کړي زړه ئې يوسي له دې هسي دل ستانه وايم څه؟
زاغان بولي بلبلان شړي له باغه د دې دهر له باغبانه وايم څه؟
هر چه وايم تر همه واړو بهتر دي زه رحمان به له جانانه وايم څه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه شوکه خاموش یم ستا د عشق له آه سرده ستا څما له مینی خلقه واړه خبر ده
هیڅوك دي په خوله د عاشقۍ لافه و نه کا کله هم پټیږي وچي شونډي گونه درده
اهل د دنیا واړه نامرد دي رنگ ئې ورك شه خداي دي ملامت د هیچا نه کا له مامرده
کله بې دردانو لره زړه د چا ور درومی زه به صدقه کړم سل بې درد تر اهل درده
بې د ستا د عشق د شهیدانو له خاکدانه کله زرغونیږي سره لاله له هره گرده
یو خوشحال یوکم سل خټك نور په طبیعت کښي ځار شه د رحمان سره بني له یوه فرده

که څما مینه په تا ده خطا نه ده که بې تا ده ناروا ده روا نه ده
څوك چه بې د ستا له مخه بل ته گوري آئینه ئې نا صفا ده صفا نه ده
هر عاشق چه پخپل یار پسي ژړا کا دا ژړا واړه خندا ده ژړا نه ده
د دنیا په تماشا چه څوك نازیږي خو هم نن ئې تماشا ده سبا نه ده
که ته سل ځله له ما سره جفا کړې ستا جفا واړه وفا ده جفا نه ده
هغه تیر شو چه مي مینه په غلا غلا کړه اوس په درست جهان رسوا ده په غلا نه ده
معشقوقه که د خپل سر په بها مومی و رحمان وته ویړیا ده بها نه ده

له اغیار سره خندا څه پکار نه ده له اغیار سره سودا څه پکار نه ده
سل یارۍ د یوه یار د پاره کیږي آشنائې د هر آشنا څه پکار نه ده
هر بلبل به دي ثنا کا که ته گل شې په خپل ځان خپله ثنا څه پکار نه ده
عشق د بوي په څیر په پټه خوله څرگندوی په دا چارو کښي غوغا څه پکار نه ده
د عشق درد واړه عاشق لره راحت دي د دې هسي رنځ دوا څه پکار نه ده
بد له بدو سره بویه نیك له نیکو د جفا په ځاي وفا څه پکار نه ده
عاشقي حرص و هوا دي سره لري د بیمار په ځان هوا څه پکار نه ده
عاشقي یو نادر کار دي په جهان کښي ولې بې خدانه سودا څه پکار نه ده
که ئې کړم هم ئې هیڅ نه گڼم سوگند دي وابستگي د دې دنیا څه پکار نه ده
د دنیا مینه بې کاره اوریدي شي چه مي ولیده ربښتایا څه پکار نه ده
که رحمان په جهان ډیر پایم دلبره زندگي څما بې تا څه پکار نه ده

گوره بیا به څوك ادا کا په زړه غونډه چه دا هسي مسته درومي مخ بر بنډه
ته چه گل د آشنائی له باغه غواړې خبر زده کړه د هجران له خارو خنډه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما رستم د زمانې ولید په سترګو   چه د یار له جوره ژاړي لکه کونډه
طالبان که مرور دي هم پخلا دي   بې مطلوبه به د چا نه رسي دا هنډه
د عاشق د لاغرۍ سبب هم دا دي   چه فرقه د معشوقو شوه په زړه تڼډه
زه به حوري د جنت بې یاره څه کړم   خداي دي سرو د چا نه کاندي ارهنډه
سخت ساعت د بیلتانه به مي هیر نه شي   که را ډکه شي د تور لحد ګور هنډه
زه رحمان د هغه حسن ثنا خوان یم   چه جرګه د عاشقانو وي پرې پنډه

ستا په عشق کښې هسي خلاص یم له شعوره   چه یوه خبره نه لرم منظوره
طبیبان وایی چه صبر دي دارو دي   خداي څمونږ فرقه پیدا کړه نا صبوره
توري هر چري ترلي په دښمن شي   یاره ستا سترګي دوستان وژني په توره
معشوقې د زمانې شوې سره ټولي   د زړه خونه مي ئې ولوټله چوره
زه تنها په ضرور نه یم ستا له غمه   پیدا شوې عاشقي ده له ضروره
هري شپې لره ورځ شته ده په دنیا کښې   څما عمر جدایي کړ بې له نوره
مهرویان وفا له هیچا سره نه کا   دا خبره په عالم کښې ده مشهوره
له حیرته واړه ګوتي په غاښ نسي   په هجران کښې چه خبر شي له مهجوره
د رقیب له ندو سترګو دي څان ژغوري   هر عاشق چه بهره مند شي له حضوره
همره توان و توفیق نه ګنم په بخت کښې   چه تایب کا ما له فسق و فجوره
په نظر د مدعیانو تور کودی وي   که ئې کښېنوم د کټ د پاسه حوره
د رحمان د سترګو نم به هاله وچ شي   که وچ شوي د چا نم وي له ناسوره

زه عار نه لرم په عشق کښې له پیغوره   بې پروا یم د ستۍ په څیر له اوره
ړدی په خوله د سمندر مهر د مومو   چه څوک ما منع کوي د عشق له شوره
بې هجرانه څما بله خواري نشته   ولي نشته تر دا بله خواري نوره
لکه ته چه خداي هر ګوره ښائسته کړې   زه ئې هم هسي بې صبره کړم هر ګوره
چه په تور و سپین مي اړوي دا څوک دي   که ته نه یې په مخ سپینه په زړه توره
د رقیب له بده خویه به څه وایم   لا چه یار ور سره مل شي هاله ګوره
چه ئې پور د مرګ تر پوره پوري هیڅ دي   هئ توبه د بیلتانه له بده پوره
عاشقي سړی مجنون کاندي رحمانه   کنه څوک په هوښیارۍ ور وزي له کوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما چه جور و جفا بيا مونده له ياره   د وفا طمع به څه کړم له اغياره
له دښنو به د ښادۍ طمع څوك کا   چه د دوست له لاسه غم شي ورد و ښاره
دا گله هم ډيره ډيره له هغو شي   هر چه طمع ترې د ښو کيږي بسياره
دل آزار که دل آزار کا مانه نه شي   حيف خو دا دي چه دلدار شي دل آزاره
طالبان خو تر مطلوبه پوري پره دي   خداي دي تا بې وفا نه کا وفاداره
که له ډيري حيا نه گورې و چا ته   څو خو مخ کړه د رحمان د زړه دپاره

نه رسيږي ستا و حسن وته حوره   څه به رسي و ميرمن وته مزدوره
ستا تر قده تر قامته نه رسيږي   که نښتر که سپاري وي که کجوره
تر قامت پوري دي سرو ده سر کوزې   تر رخسار پوري دي شمعه ده بې نوره
هر سړي چه دي و حسن ته نظر کا   ښاپيرۍ ئې په نظر وي نا منظوره
چه تا مي د خپلو شونډو ور په خوله کړه   طايفه دي د صوفيانو کړه مخموره
اوس ته وايه چه په څه رنگ دي وستايم   زه خو ستا په مينه لاړم له شعوره
دا جذبه د عاشقۍ نه ده نور څه ده   گڼه کله څوك وتي شي له دستوره
اوس به زه د شب خيزۍ څه منت وکړم   چه چهره دي کړه په خوب کښي را حضوره
چه په ننگ و په ناموس تر لوره کم وي   صدقه شه نا قابله زوی تر لوره
ننگيالي تربرونه ښه وي او که نه وي   ننگيالۍ ترله هم ښه ده له تربوره
خوب روئي بې دلبرۍ څه په کار نه ده   لکه ونه بې ميوې په پاڼو گوره
که د غلوزي لباس وکا غزا وشوه   شهد نه دي چا مونډلي له زنبوره
په رحمان د ښايسته ؤ قدر ډير دي   د طبيب له قدره چا زده بې رنځوره

چه په وقت د ځکندن وکاږې ږيره   ترو نن ولي هسي رنگ يې بې تدبيره
هر سړي چه کانده غم په مخ کښي ويني   له هغه غمه لا نن گرزي دلگيره
چه سبا ارمانوې پند د پيرانو   ولي نن د پير طلب نه کړې بې پيره
د يار ياد نه دي ځاي څه رنگ په زړه نسي   ياد د غير چه لري نه کړې له ضميره
چه د ټوك په طلب گرزې خداي دي هير دي   فقيري دا هسي چري وي فقيره
دغه غم دي خداي بدل کا په شادۍ   زهير مه شې په آشنا پسي زهيره
هر سړي د هغه مخ په روڼا گرزي   چه ئې خونه د خاطر وي پرې منيره
هميشه پراته په اور و په اوبو وی   عاشقان د لعللو لبو له تاثيره

(c) ketabton.com: The Digital Library

که هر څو ښایسته ډیر دي په جهان کښې   و هر چا ته خپل آشانا دي بې نظیره
زه رحمان د آزادۍ په طلب ګرزم   باري نه د تورو زلفو له زنځیره

وقت د نو بهار دي زه جدا له خپله یاره   دریغه دریغه چه بې یاره ځې بهاره
اور د خوړو زړونو چه د غره په سر بلیږي   شنې لوخړي خیژي له ښښترو له چناره
دا څه عاجزي ده چه زه کښم په کاغذ باندي   راشه وویریږه د عاشقو له آزاره
دا څه اوښي نه دي چه بهیږي له چشمانو   ویني دي بهیږي د زړګوټي له پرهاره
رنځ مي هسي سخت دي هر زمان په ما زیاتیږي   راشه اې طبیبه ګوندي مرم د رب دپاره
غرونه دي نړیږي چه په حال څما خبریږي   سیند د اوښو درومي چه راغلي له کهساره
نور څه نه دي واړه دا نارې د بیلتانه دي   راشه که ئې اوري د رباب له هره تاره
زه یو خوار و زار یمه رحمان په عاشقي کښې   خپل دي که پردي دي راته نه ګوري له عاره

خود به وران شې د دنیا بازاره تاړه   هر ساعت د بیلتانه په تاخت لتاړه
لا غنچې په باغ کښې سترګې سپړ دي نه وي   باد خزان ئې د زړه مینه کړه ویجاړه
هسي باد پرې د فنا لوري والوت   د لاله قوله ئې پریسته له ناړه
څه بزرګي به ئې د باز و د هماي وي   زباني ذکر که سل رنګ کا خړاړه
که سل زر کاله پرې تیر شي په اوبو کښې   په نرمۍ به نرمه نه شي وچه تراړه
تر دا هسي عمره نه عمر بهتر دي   هر چه حال ئې ځانکندن شي عمر واړه
تروله خلاصه بندي ښه یې اې رحمانه   چه د یار د زلفو ځیل دي شي په غاړه

کله په نمر سوزې کله ریږدې په ساړه   کله مرې له لوړي کله مرې په ډیر خواړه
واړه په غوغا دي چه راغلي په دنیا دي   نه ئې هغه وړې په قرار دي نه ماړه
کله لاس په سر و بل ته کیږدي توضع کړي   کله وبله کیږدي لاس په توره په چاړه
خاوري د آدم چه کړې خمیر فرشتګانو   درست ئې په غمونو په دردونو ولاړه
څه شو که څوک نن ساعت وهل کا یا تړل کا   پیښ به په هغه شي چه واهه شي هم تاړه
ښائي که څوک پس له مرګه خاندي په لحد کښې   هر چا چه په دا ژوندون کښې خپسر وژاړه
ویني واړه تلوني هیڅوک نه دي پاتي شوي   یون دي په دا لاري هم د ځوان هم د زاړه
زلفي د دلدار دي چه هر څوک ئې طلبګار دي   لوي دي که هلك دي که عټان دي که واړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سخ د هغه چا دي چه په درکښي ئې قبول شي　　زار د هغه چا چه ئې له دره وشاړه
ما عبدالرحمن غوندي سلام کړ ورته سلو　　خداي خبر چه کوم يو هغي ترکي ولاړه

چه غرقاب شي تور مژګان په غم د زړه　　نور خراب شي خان و مان په غم د زړه
عبث وايې غم د زړه و بلهوس ته　　څه پوهيږي هلکان په غم د زړه
په بل مخ باندي سوا د يار له مخه　　ما تړلي دي چشمان محکم د زړه
چه ئې عرش و کرسي لاندي تر قدم دي　　بالا تر دي هسي شان قدم د زړه
د خليل تر کعبې دا کعبه ده لويه　　که آباد کا څوك ويران حرم د زړه
که نور خلق قدمونه ږدي په زمکه　　ما دي ايښي په آسمان قدم د زړه
دا مکان چه د اسمان زمکي تر ميان دي　　يو خلوت دي د امکان سلم د زړه
زه مرهم د زړه له چا غواړم بې ربه　　چه کړي نه شي طبيبان مرهم د زړه
صورتي همدمان ډير دي په دنيا کښي　　ولي نه مومي رحمان همدم د زړه

ساقي پورته شه د ميو جام تيار کړه　　عمر هيڅ معطلي نه کاندي تلوار کړه
هر دم تيغ د ستا ځما په ګلو ګرزي　　هر نفس د خپل نفس له تيغه ډار کړه
تر خودئ په هورته بله بلا نشته　　خاد مي د بيخودانو په دلبار کړه
دا پنځه ورځي ژوندون چه غنيمت دي　　شکرانه په دا نعمت د کردګار کړه
که غمخوار غواړې په غم و په اندوه کښي　　ښيښه ډکه د شرابو اختيار کړه
څو دي دوه سترګي غړيږي په جهان کښي　　ننداره په هر ساعت د خپل نګار کړه
هغه څوك دي چه تهمت پرې وايه نشي　　غوږ په هيڅا باندي مه باسه خپل کار کړه
مدعي چه په خوله ورشي هغه وايي　　ګوش و هوش د محبانو په ګفتار کړه
بې وفا دي د دې دهر ياران واړه　　چه دي پس له مرګه يار شي هغه يار کړه
رحمان وايي د دنيا چاري فاني دي　　البته په نا خبرو اعتبار کړه

باړه وتړه هاله کښت و زراعت کړه　　تقوئ دار شه هاله طمع د جنت کړه
عاقلان په وړاندي ځي په ورستو ګوري　　په دنيا کښي سر انجام د آخرت کړه
سم د لاسه کار هر ګوره ډير مشکل دي　　څو لا نه يې غريب زيرمه د غربت کړه
چه نور خلق ملامت در باندي وايي　　لا پخوا تر خلقو خپل ځان ملامت کړه
چه عقبئ ته د دنيا په اجر مومې　　خو هم دا عمارت هلته عمارت کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځو به ګورې د قیامت و ورځو شپو ته
خو هم دا جهان په ځان باندي قیامت کړه
چه نیکي بدي په تله کښي تلل شي
خود پخپله تله واخله عدالت کړه
که لښکر د حرص هوا درباندي زور شي
سر دننه په قلعه د قناعت کړه
دا به نشي چه ستا څټ او د حق مخ وی
که حق غواړې ته هم مخ په حقیقت کړه
هغه زړه چه عرش الله دي ګوره کوم دي
ځو دي توان شي د جمله زړونو خدمت کړه
وړاندني هم واړه ستا په څیر سړي وو
ته هم پاځه د هغو په څیر همت کړه
د دنیا چاري همه واړه فاني دي
باري پورته شه یو بل رنګه حکمت کړه
په طبیعت د عاشقانو دارو نه شي
درومه بله خوا دارو د خپل زحمت کړه
ځو دي حق موندلي نه دي مه جار ووزه
په دا مرسته دا جهان واړه لت پت کړه
اې رحمانه اول ته نصیحت واخله
دغه پسه بیا و بل ته نصیحت کړه

چه می مینه خداي په تا باندي پیدا کړه
ترکه ما په هغه ورځ خپله رضا کړه
اوس د ستا رضا جفا کړې که وفا کړې
ما د ستا جفا قبوله په وفا کړه
ګل په لعلو و په ګوهر کله څوك پیري
بې له ما چه تا خندا کړه ما ژړا کړه
بې له ما چه د ستا غم په هوس پیرم
کوم وګړی په هوس د غم سودا کړه
دوه یاران به دا رنګ نه وي چا لیدلي
چه یوه ورته ښکنځل کړه بل دعا کړه
ما و درست جهان ته شا و تا ته مخ کړ
تا و درست جهان ته مخ و ما ته شا کړه
ډیر هندکی په جهان ګرزی د چا یاد دي
عشق عالی پایه د هیر او د رانجا کړه
هم په دا ئې تر همه ؤ نام بلند شه
چه قبوله غندلیب د ګل جفا کړه
نا آشنا د بیلتانه له غمه څه زده
خداي دغه خواري په بحره د آشنا کړه
عاشقان د یار تر سپیو هم ځاریږي
ګنه ما د رقیبانو څه پروا کړه
زه رحمان چه ستا د حسن ثنا خوان یم
ستا له رویه درست جهان ځما ثنا کړه

نه یم خوښ د سرو ګلونو په سایا زه
خوښ یم ستا د مخ په اور باندی جلیا زه
په اور سوي ښهر وران وي څه حکمت دي
سوي ستا د مخ په اور یمه بسیا زه
خپلوم به دي په هر رنګ چه خپلیږې
که دي مومم په دروغ که په رښتیا زه
نن راغلي په جهان یې که دیدن کړې
نه به ته په دنیا راشې نه به بیا زه
دا اوږدې وعدې چه ته کوې صنمه
کاشکی بیا مومم فرصت په دا دنیا زه
چه له ډیري حیا نه ګورې و چا ته
غوڅ کړم غوڅ کړم د ستا ډیري حیا زه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه له غمه له اندوه دي مړ نه یم   سنګ آهن یم آدم نه یمه ګویا زه
که جوړه تلي څوك و قبرو ته دریغه   ژاړم دا چه یا به ته نه یې او یا زه
همیهشه د خپلو اوښو له سیلابه   سرګردان یم تر فلك و تر آسیا زه
که څوك قیاس ځما د ډیرو اوښو وکا   هسي ګرزم لکه خس پاس په دریا زه
زه رحمان د یار ثنا کولی نه شم   کاشکي مه وي په جهان کښي څه ګویا زه

اي ځما د زړه آرامه راشه راشه   سر و قده ګل اندامه راشه راشه
چه همه واړه خوبان دي مقتدیان دي   د همه واړو امامه راشه راشه
بې تا نشته هیڅ حرمت د عاشقانو   د مشتاقو احترامه راشه راشه
خداي زده بیا به هسی وقت وي او که نه وي   زه ویریږم له ایامه راشه راشه
نن هنګام دي که وفا کړې که جفا کړې   چاري نه شي بې هنګامه راشه راشه
دا جهان د مسافرو رباط دي   تله دي تله دي له دې ګرامه راشه راشه
پري رویه سنبل مویه ملك خویه   عنبر بویه لاله فامه راشه راشه
شپه لا پریږده روڼا ورځ را باندي شپه شوه   د رحمان ماه تمامه راشه راشه

بیا می زړه د تورو زلفو مسخر شه   چپ و راست می د حبشو تور لښکر شه
هر طرف مي د دعا غشی ګذار کړل   ولي یو هم هسي نه وُ چه کارګر شه
و هر لور ته چه غوږ باسمه غوغا ده   یا ناري د بیلتانه دي یا محشر شه
واعظان خو وعظ کاندي باري څه کا   چه د عشق په لیونیو ئې ګذر شه
چه پدر غوندي ئې ما ته نصیحت کړ   په دیدن د ستا هغه ځما پسر شه
ستا په درکښي چه پراته دي نیکبختان دي   چه د ستا له دره ووت در بدر شه
د عشق زخم به څوك څه ګنډېي رحمانه   چه ګنډون ئې په پرهر باندي پرهر شه

په دوران می هسي رنګ دلبر پیدا شه   ګویا بل د نمر د پاسه نمر پیدا شه
یا طالع د زمانې یا ځما بخت دي   چه دا هسي رنګ شیرین بشر پیدا شه
چه قاصد د ورك یوسف زیري پرې وکړ   د یعقوب د سترګو بیا نظر پیدا شه
عشق دي دا که یو فساد دي نه پوهیږم   په جهان کښي چه دا شور و شر پیدا شه
دریغه نخل د عشق مه وي زرغون شوي   چه له ښاخه ئې د غم ثمر پیدا شه
ملائك د عشق له غمه خبر نه دي   خو هم ما لره دا سخت سفر پیدا شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو د ترکو بې نیازي بل عاشقی شوه   په پرهر باندي مي بل پرهر پیدا شه
بیا به روغ د عاشقۍ له رنځه نه شي   په هر تن کښي چه دغه اثر پیدا شه
د نا اهل زوي په پلار په څه ښادي کا   چه له پشته ئې لئیم پسر پیدا شه
چه هنر عیب کوي عیب هنر کا   د رحمان په دور دا هنر پیدا شه

هیڅ می نه زده نه پوهیږم دا څه پیر شه   چه دلدار مي د اغیار په شکل څیر شه
زمانه مي د رقیب له لاسه وژني   چه مي سپی ګاڼه هغه را باندي شیر شه
د هجران غمونو هسي په عذاب کړم   هغه عیب چه مي لږ ګاڼه اوس ډیر شه
چه په تیغ مي لوبي کړې سزا مي دا وه   ښه چه غوښ مي زړه د ترکو په شمشیر شه
تیر ساعت به د هیچا په لاس کښیوزي   اوس به څه وایم و چا وته چه تیر شه
چه مي نوشه د هجران پیاله کړه تلخه   د وصال دولت مي کل زهر و ګنډ هیر شه
چه ئې نه په وفا یادنه په جفا وي   سکه رحمان د هغه یار له دله هیر شه

چه نصیب ئې سینه چاکه زړه افګار شه   جرس څکه په فریاد و په چغار شه
چه ندا د عاشقۍ په عاشق وشوه   د غفلت له خوبه پاڅیده بیدار شه
عبادت د ریا کار څه پکار نه دي   لکه غوك هسي په بحر کښي مردار شه
د جاهل زهد په زهد حساب نه دي   لکه مال په خمرو خرڅ د خمر خوار شه
مشقت د نادانانو واړه پوچ دي   لکه بې بارانه ابر تش غبار شه
علمیت د بې عملو عالمانو   لکه ګنج د کتابونو په خره بار شه
چه ئې کاندي و نا اهل و نا قابل ته   نصیحت د ناصحانو څه په کار شه
د رحمان کلام په غوږ د بې هنرو   لکه در په لاس د طفل هسي خوار شه

که په عقل پسې لاړم پکار نه شه   که له بخته مي یاري غوښته یار نه شه
غرونه غرونه خوب په څاڅکي اوبو درومي   یار په سیند څما د اوښو بیدار نه شه
معلومیږي چه کم بخت د درست جهان یم   چه د درست جهان دلدار مي دلدار شه
ما غندي او رقیب ستائي طالع ګوره   چه سړي ورته د سپی په مقدار نه شه
که ئې سل ځله اقرار را سره وکړ   دا څما نا قرار زړه په قرار نه شه
ډیر غمونه دي چه ئې وخورمه پخپله   په دنیا کښي مي بل هیڅوك غمخوار نه شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

که مي سل نصيحتونه ورته وکړه   هغه خداي بې لاري کړي په لار نه شه
سهل کار دي که رحمان په زړه آزار شم   چه خاطر د هغې مستي آزار نه شه

چه له سترگو مي خوناب د زړه عيان شه   له نظره مي هر سنگ در و مرجان شه
خراب زړه مي ژړل د يار له غمه   بيا په اجر د هغې ژړا خندان شه
کمينۍ له جمله آفتو خلاص کړم   لکه خاوري د دښمنو په چشمان شه
د غصې زهر ئې شهد شول په صبر   د خليل په څير آتش پرې گلسان شه
عشق يو داد دي په عاشق باندي له خدايه   هسی نه چه و هر چا وته عيان شه
چه د يار زلفي رخسار شو په زړه نقش   خپل خلوة مي خراسان و هندوستان شه
د رنځور علاج ترخه ترخه دارو وي   دغه درد دي چه هم درد وهم درمان شه
چه د ستا د خولو بوي ور باندي راغي   د عطار په مخ د اوښو رود روان شه
علامت د استغنا به ئې څرگند وي   هغه څوك چه تير تر ځان و تر جهان شه
د گريبان په چاكول ئې څه لارغه وي   چه ځگر ئې ورښي چاك د گريبان شه
نادانان به د دنيا غمونه کاندي   مرد هغه دي چه په زيرمه د خپل ځان شه
نشانه د نادانۍ به نوره څه وي   چه سرې په خپل کردار باندي پښيمان شه
آدميت څه په دولت نه دي رحمانه   بت که جوړ شه د سرو زرو نه انسان شه

په دنيا کښي له دنيا کوښه کنار شه   سمندر غوندي په اور کښي گلعذار شه
پس له مرگه که ژوند غواړې سر گياه کړه   په پريکړې سر بيا نوي مرغزار شه
دا ترخې اوبه به څه کوې د بحر   خود پخپله د گوهر په څير آبدار شه
بې له خدايه نور د هيچا منت مه کړه   په وچ کاڼي باندي ونه د کهسار شه
که د ونې په څير گل و ميوه غواړې   ځان په نمر کړه سايبان د هر خاکسار شه
دست په دست که د خپل کار په درستول يې   لا پخوا تر ځان وړنبي د بل په کار شه
که دي ويره شي له خپلي در ماندگۍ   د درماندو دستگيري کړه خبر دار شه
که هوا دي د جنت په خاطر گرزي   خاك نشين په آستانه د هغه يار شه
که په توره تاريکۍ کښي رڼا غواړې   ننداره‌چي د يار د زلفو د رخسار شه
که پکار دي د سرو شونډو شيريني وي   د خپل ځان په وينو سور لکه انار شه
که راضي يې چه دي باغ شي د زړه سبز   په ژړا لکه باران د نوبهار شه
د رحمان په عاشقۍ کښي سترگي وشوې   چه څوك وايې عاشق ړوند دي هغه خوار شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاڅه یو ځله سیراب د عشق په جام شه   په ساغر د ماه و مهر می آشام شه
له اوله بندګي بیا آزادي وي   که مقصود د آزادۍ لرې غلام شه
د صیاد له وحشتونو خپسر خلاص کړه   لکه مرغ خانګی پخپله رام شه
ژوندی ځان په زمکه خښ کړه لکه تخم   که لویي غواړې د خاورو په مقام شه
درست جهان د کمینۍ په خوي وخوره   لکه زمکه هسي لاندي تر اقدام شه
په نیستۍ کښي د هستۍ مرتبه ګوره   نندارچي په ویرانه کښي د خپل بام شه
و دښمن وته خپل حال پخپله وایه   ځان پخوا تر مرګه ووژنه مدام شه
په مستانو کښي د عقل ښښتن غل دي   که په نورو خلقو خاص یې دلته عام شه
اې رحمانه د بلبلو ژبه زده کړه   دغه پسه په صفت د ګل اندام شه

د دنیا د سود دپاره غمګین مه شه   غم د دین و د ایمان خوره بې دین مه شه
هر ګره ګره کشای لري کم بخته   نا امید له خدایه غوټه جبین مه شه
ډیر خفت دي دارنده چه دانه چین شي   خو دي آب و دانه شته دانه چین مه شه
هر مرغه چه د بل غوښي خوري مردار وي   ځان حلال کړه لکه زاڼه شاهین مه شه
د ذرې په څیر آفتاب په طلب خپل کړه   لکه تیره هسي پروت په زمین مه شه
کار په تش لستوني نه کیږي بې لاسه   لاس په ډیره کړه بې لاسه آستین مه شه
عاشقي او خود بیني دي سره لري   که مطلب دي عاشقي وي خودبین مه شه
په خپل کور کښي دي سفر دي که پوهیږې   مسافر د هندوستان و د چین مه شه
خپل تابوت درته ولاړ زین کړي آس دي   ته په زیرمه د بل آس و د زین مه شه
چه تقویٰ دیانت نه لري رحمانه   د دې هسي همنشینو نشین مه شه

په امید د آینده ؤ زړه ور مه شه   نسیه نقد ځبله بیل کړه اوتر مه شه
په امید امید ئې خلق نا امید کړه   د فلك له رهزنۍ بې خبر مه شه
د دنیا بادشاهان خواست کړی له فقره   ته بادشاه د هسي ملك شه خواستګر مه شه
د همای په څیر طعمه کړه وچ هډوکی   لکه مچ طالب د شهد و شکر مه شه
ځان صدف غوندي و خاورو ته کړه څیرمه   لکه ځګ هسي د بجر په سر مه شه
ډیر عزیز دي موم دلان تر سنګدلانو   ته یو څاڅکي شه د اوښو ګورهر مه شه
حیوان هم په تسبیح د خداي مشغول دي   ته انسان یې له حیوانه بتر مه شه
نفس شیطان سړی و کفر ته وباسي   رحم فهم په ځان وکړه کافر مه شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته ټپ ړوند د هغه یار له عیبه ټپ ړانده دي عاشقان د یار په هنر مه شه
دغه ځاي د بیدلانو دي رحمانه د دلبرو په کوڅه دلاور مه شه

ته ناحق نه ما کینه کړې کینه ناکه په کینه به آئینه نه کړې ته پاکه
څوک بې وجهې چا ته توره تیره اخلي خپل عمل دي چه دنیا ئې کړه هلاکه
چه خندا ئې د بلبل په آه سرد کړه خداي د ګل ګریوان پاره کړ سینه چاکه
ځکه سپینی شوې اول د حباب سترګي چه له بعضه په دریاب کښې چوی تڼاکه
که تن زمکه کړې زړه تخم باران اوښي لکه نخل به سرو وکاږې له خاکه
بلا دست به شې هاله په نورو ونو که تعلیم د زیر دستۍ واخلې له تاکه
بیا به مومې د ترکو واك و حکم څو ونه ووزې د درست جهان له واکه
د هغه جهان ژوندون به هاله مومې چه لاس وکاږې د دې جهان له ژواکه
ته چه ژغورې سر و مال په عاشقي کښې عاشقي دا هسې چرې ده کاواکه
چه دا هسې لوي میلمه ته کور ته بیایې اول غولي پاکیزه کړه له خاشاکه
په دویئ کښې به ور نه شي تر توحیده څو ضمیر دي خالي شي له اشراکه
دا همه واړه حجاب دي چه لیده شي نور دي حسن بالا تر دي له ادراکه
په ظاهر لباس غلط د سړي مه شه مینځ ئې ګوره له چغزی اوله متاکه
اولیأ په جهان ځکه څرګند نه دي چه پاك ژوی خپسر نغاړي له ناپاکه
هیڅ وفا ئې له هیچا سره و نه کړه ترو رحمان به څه مانه کړي له افلاکه

ګیدړه وتړه په پړي سره کلکه د روټۍ طمع و مه کړه له فلکه
هر سائل چه سوال د نان کړي له فلکه ګویا غواړي په کچکول کښې اوړمکه
له آسمانه چه څوك طمع د وفا کا دغه طمع ئې طاعون ګڼه بې شکه
له بارانه سره هسي بړلۍ ووري چه هر زخم ئې بد تر وي تر ټوپکه
که په چا ئې شفقت و مرحمت وي ظلم خور به ئې تیر وي تر اوزبکه
موړ به نه شي هیڅ سړی بې قناعته که ئې خونه وي په سیم و په زر ډکه
بیا به نه مومې کمال بې کمینۍ که خیمه دي وي د عرش د پاسه لکه
که جهان په نور عالم باندي فراخ دي په تنک چشم باندي تنګ شي له چشمکه
د دې دهر په یارانو کښې آب نشته که ئې غواړې تر سما و تر سمکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترخې اوښي د عاشق آب و نمك دي خداي دی نه کا څوك بې آب و بې نمکه
داد زاری اندیښنې مه کړه رحمانه د دنیا چاري په تله دي تر دمکه

چه خیمه ئې د سیلاب په مخ شوه لکه د حباب تماشا گوره تر دمکه
هیڅ پکار نه ده ویسا د پاڼ په سیوري لا ترې لاندي وي د څو لرگو کوډلکه
دا د لاندی به هم واړه چیت پیت شي مگر سر وي چا وکښلي تر فلکه
چه په اصل خداي نسکور وي پیدا کړي څوك به څه خوري د دې دهر له ښانکه
چه دښمن ئې وي له دوسته اړولي د هغه احتیاط بویه له کومکه
راشه واچوه د نفس و خوله ته خاوره څو دي نه ده خوله د گور په خاورو ډکه
هر چه ډکه ئې د گور په خاورو خوله شي په هغه به وي حرامه نوره څکه
که نور څوك تبارکي کا ځبله نوره و رحمان وته خپل یار دي تبارکه

که په هجر کښې څوك ما پوښتي له حاله حال خو دا دي چه ناتوان یم بې مجاله
زه د یار په دیدن ځکه شتابی کړم چه د عمر بقا نه وینم تر کاله
چه تر حسنه تر جماله ئې ځار نه شم شرمنده یم د خوبانو تر جماله
ته و ما ته نصیحت مه کړه ناصحه عشق بې نیاز دي له ثوابه له وباله
بې د خپل آشنا د حسن له تعریفه هیڅ مي مه پوښته له نوره قیل و قاله
ما د عشق په درس کښې نور څه لوستي نه دي بې له زلفو بې له خطه بې له خاله
په دنیا په آخرت مي دي خداي نه کا بې نصیب د مهرویانو له وصاله
که یار سر په دویدن غواړي مه جار ووزه دغه حکم رحمان کړي دي دلاله

څو تر مینځه ورانه نه کړې د تن پوله و به نه رسې تر خدانه تر رسوله
خداي و تا ته دین دنیا په غوره کښیښود تا دنیا کړه په دا دواړو کښې قبوله
تر حرص په هورته بله بلا نشته دا بلا د ستا په خونه شوه نزوله
یو ساعت د خداي په ذکر مشغول نه شوې تمام عمر د خپل ځان په غم مشغوله
چه باقي زندکاني په فنا پلورې ځان په کوم دانش دانا بولې مجهوله
له خالقه روگردان شوې و مخلوق ته بیا و ځان ته عاقل وایې نا معقوله
نصیحت لکه هلك در باندي تریخ دي د دنیا په شیرینۍ پسې ملوله
چه رحمان غوندي خورسند نه شې په نول کښې خلاص به نه شې په هیڅ رنگ د زړه له نوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبر نه یم چه ئې راوستم له کومه   بیا مي کومي خوا ته استوي چه درومه
لکه ړوند چه لاس د بل په اوږه کیږدي   هیڅ ژوره لوړه نه وي ور معلومه
خداي را پیښه نرۍ لار کړه نالیدلې   لکه ورانه ما شوړه چه وي سر گومه
خراب زړه مي تورو زلفو ته هوس کړ   بارې کوت د مرغه په څیر په لومه
هسي کوډي د عاشقۍ را باندي وکړې   چه سنگین خاطر مي نرم شه تر مومه
چه ئې هیڅ له خدایه ترس و ویره نه شي   الغیاث د دلبرانو له رسومه
کله را کاندي شراب د لعلو لبو   کله جام د زهرو را کاندي چه شومه
د مطلوب له طالبانو چه ځان شمیرې   اي رحمانه اول سیال شه بیا ئې مومه

اعتماد به په دنیا کوې تر کومه   دا رفتار به په پس شا کوې تر کومه
څو به پټ له مرگه گرزې سپینه ږیره   په روښانه ورځ به غلا کوې تر کومه
چه د دهر له یارانو وفا غواړې   صیادي به د عنقا کوې تر کومه
د پیرۍ علاج په ډانگ په لوړ نه شي   دغه کار به په عصا کوې تر کومه
ته چه پند وایې ناصحه و رحمان ته   شکایت به د قضا کوې تر کومه

ډیر عمر می تیر کړ بیهوده په زمانه   نور دي ځما سر وي او د ترکو آستانه
هیڅ مي حاصل نه کړه په شیخۍ و په تقویٰ کښي   پس له دې مي وار دي هر چه شي په میخانه
شیخ و شیخي ورد و وظیفه و ذکر فکر   زه و ساقی جام و باده چنگ و ترانه
زه و زاهدانو ته حیران یم دوي و ما ته   دیوانه بده خندد و ده به دیوانه
گنج د عقل جار شه د عاشق تر څاڅکي اوښو   نه خروار د عقل نه د عشق یوه دانه
تیغ د یار له لاسه په مرۍ د عاشقانو   هسي لذت کا لکه د میو پیمانه
خداي لره به ور شم په سودا د یار له مخه   بل مقصود مي نشته په کعبه په بتختانه
زه له ډیري میني په تش بوي د یار شیدا یم   تل د لوندو ختو اوبه لږ وي بهانه
ځکه زاهد زهد کا د یو جنت دپاره   سر ښندلي نشي په اوربل د جانانه
گوره د منصور هسي په دار نه شې رحمانه   مه کړه دا د عشق خبري مستی رندانه
بل نام و نشان د عاشقۍ نشته رحمانه   بې نام و نشان شه که ئې غواړې نشانه

که ستا خپله سیه وریې نه وي دښمنه   آئینه ځما د زړه نه ده خچنه
ته چه ما وته د عیب په نظر گورې   دغه واړه عیب ستا دي اې عیب ژنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل صورت په آئینه کښې هر څوك ګوري   که څهره د چا صفا ده که ریمنه
چوهاړي د حلال خور په نامه بولي   له ښو خلقو بد ګوئي نه ده ممکنه
ته چه بد له بله وایې زه ویریږم   چري خپله بدي نه کړې معینه
تر هغو به وړنبي ستا عیب څرګند شي   چه هر چا وته دي کړې ده خندنه
هر څه تخم چه کرې هغه به یوسې   خپله خپله میوه نیسي هر ونه
که له خپله عیبه ځان ژغورې رحمانه   د هیچا له عیبه مه کوه پوښتنه

که له مخه یوه خوا کا حجابونه   خداي به ورکا و خوبانو توابونه
کله وي چه یو په رنك د هغه یار شي   که هزار شي په آسمان کښې آفتابونه
په ګرداب د زنخدان ئې هسي غرق یم   هیڅوك مه شه غرق په هسي ګردابونه
لکه زه چه ئې له غمه په عذاب یم   خداي دي نه بردي په چا هسي عذابونه
ګفتګو مي هیڅ اثر ور باندي نه کا   که له غمه ئې تصنیف کړم کتابونه
په یوه ځواب مي رد کا هزار سواله   هسي کاندي د سوالونو جوابونه
هیڅ پایاب د فن قریب ئې مونده نه شي   څوك به څه غواړي د بحر پایابونه
که لبږ سترګي و بله کیږدم راته وایي   په یاري کښې عالم کله کا خوابونه
مال و ملك ئې همه واړه اوبه یوسي   د هغو چه ځي له سترګو سیلابونه
د کړ ورځو محراب ته ئې حیران یم   څه نسبت لري بتان و محرابونه
ما هاله له پارسائۍ نه وُو لاس وللي   چه په لاس کړه مطربانو ربابونه
ارغواني جامې چه آغوندي رحمانه   بیا ئې جوړ کړه ستا د قتل اسبابونه

را کوي د بیدردۍ پیغورونه   بلوي مي په تندي باندي اورونه
نور څه نشته واړه غوښې دي د زړونو   چه ورژلي شي د ترکو په تیغونه
هر نګاه ئې په وکښه د زړونو شیر دي   همیشه را باندي ازمائي زورونه
خداي دي تور چا ته د تورو سترګو نه کا   عالمونه ئې ورکیږي په تورونه
یو د حسن اور دي بل کړ په جهان کښې   په دا اور باندي دي وسوه ډیر کورونه
زه د یار په مینه غل کړم رقیبانو   ګنه نور ئې کوم راپوري دي پورونه
د رحمان د عاشقۍ هسي غبږ وشه   چه بر پاي شو په هر ښهر کښې ښورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خاطر مي غلبه شوه ستا غمونه   لړ د خداي دپاره كيږده قدمونه
څه خو قياس ځما د ډيرو اوښو وكړه   چه په تن كښي مي وُو چري دا رودونه
هر چه ستا په دم ژوندي دي نه رغيږي   كه بې تا په ځان پوكي هزار دمونه
كه هزار هزار دمونه په ځان پو كا   نور به نه كا په دمونو قسمتونه
له قسمته خلاصيده د هيچا نشته   كه داخل شي د مكې به حرمونه
سر ئې كله په كوشش تر ځايه رسي   څو د خداي له لوري نه وي كرمونه
چه توانگر د قناعت په خزانه شي   نور به څه كاندي دينار و درمونه
قسم وخوري له خوبانو بيا ئې مات كا   څه باور دي د رحمان په قسمونه

ژوندي كاندي د دنيا كار و بارونه   په مړو پريواته د خاورو انبارونه
څوك سر تور پښې ابلي خاورو لره درومي   چا كاږه دي په سر ايښي دستارونه
ښه استوگنه د دوه ورونو سره نه شي   بلكه اخلي يو تر بله آزارونه
د يوې وني له ښاخه پيدا كيږي   په چمن كښي هم گلونه هم خارونه
همره خلق هره ورځ له دنيا درومي   چه ئې نه په چا حساب شي نه شمارونه
يو يووار دي په هر چا باندي تيريږي   هميشه به په چا نه وي دا وارونه
ډير له سره مي تودگي بازارگي تير دي   څوك دي نه كا په ما قنج و بازارونه
جدايي د آشنايانو هر دم كاندي   په رحمان باندي د تورو گذارونه

دريغه وليدي يو ځل هغه مخونه   چه دراز لري مژگان دراز قدمونه
دراز قد دراز مژگان درازی زلفي   وړې شونډې وړه خوله واړه غاښونه
د آسمان شمس و قمر به ترې قربان كړم   هم د زمكې په سر واړه سره گلونه
چه ئې ووينم په مخ مي اوښي درومي   د پسرلي له مخه ووري بارانونه
كه يو ځله ئې مخ ووينم په سترگو   ما په زړه كښي قبول كړيدي تدرونه
د هجران په شپه سور كټ راته سور اور شي   يو زمان مي بادی نه لگي اړخونه
توري زلفي دي په سپينو ليچو زانگي   ښاماران دي د چنډنو په ښاخونه
كه خداي غم د جدائي ورته آسان كړ   و رحمان وته آسان دي نور غمونه

ما وې زه به نه كړم په خوبانو باندي مينه   مينه د خوبانو وچوي د صورت وينه
خداي ځما په بخره عاشقي ک ړه له ازله   خوښ يم په دا بخره كه ترخه ده كه شيرينه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زهر دي که قند دي هم پخپله خوله څرګند دي   نه مومي څوك خوند د بل د خولې له انګبينه
زمکه هغه سوزی هر چه اور ور باندي بل وي   روغه خلقه شوه د رنځورو تماش بينه
ښه توښه مي نسي په تش ډاړ د کور و کلی   مرد بويۀ چه واخلي د غم پيتې له غمګينه
نور عالم به څه کړم زه مريد د هغه کس يم   هر چه و ما راکا يو پيغام له نازنينه
څو به سوك په سترګو غړوم له هسي غمه   څو به مي تل څاڅي د غم اوښي له آستينه
سر د رحمان درومی د هجران په تيره توره   ته ئې نګهبان شې يا الهَ اِلعٰلَمينَه

يادوې په خوله مکه او مدينه   نسکور پروت ئې د عورتي په سينه
زوړند سر لکه غنچه مراقبه کړې   پټ دي نقش د زړه رخت وي رنګينه
د اطلسو قبا غواړې نه ئې مومې   له ناکامه دي خرقه کړه پشمينه
عبادت دي څو تيري تر معصيت کړي   څه خو ونيسه و ځان ته آئينه
کينه بده ده بې شکه جنګ حرام دي   نه له نفس وله شيطان سره کينه
د مردانو کار له نفسه سره جنګ وي   نه ښځو غوندي له نقشه نګينه
تر ناپاکو نارينه ؤ ده بهتره   پاك دامنه پرهيز ګاره ارتينه
د ديندارې ارتينې له يوې ګوښې   صدقه شه شل بې دينه نارينه
نيکو کار سړي بهتر دي که خورد سال وي   تر سپين ږيري بد کرداره ديرينه
بد کردار که صد ساله وي و رحمان ته   څرګنديږي لکه طفل شبينه

بيا دي مخ دي جار وتلي څه بلا شوه   دا بلا له کومه لوري را پيدا شوه
دا ځما په يار کښې مهر وفا نشته   که دنيا واړه بې مهره بې وفا شوه
چه ئې هيڅ له خدايه ترس و ويره نه شي   په نصيب می يوه هسي دلربا شوه
چه ئې حسن وته ګورم حيرانيږم   را څرګنده يوه هسي تماشا شوه
څه د حد و د حساب خبره نه ده   بې صبري مي تر حسانه زياته لا شوه
قراري مي په طلب کښې ئې حرام شه   بې نمی مي په مذهب کښې ناروا شوه
چه راکښلي مي پرې غشي د دعا وه   هغه نښه می و نه ويشته خطا شوه
لکه پوچ بادام بې مغزه بې حاصله   هسي پوچه بې حاصله مي دعا شوه
عاشقي چه مي له خلقو په غلا غلا کړه   هغه غلا مي په تمام جهان رسوا شوه
څه بهره به له نسيه معاملی مومم   چه مي نقده په ورغوي کښې نسيا شوه
درد بيرته جار و توشه راته پوري   په نصيب مي بله نه وه دا وه دا شوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه بخره هر سړي لره خداي ورکړه   ځما بخره آشنائي د خپل آشنا شوه
د تدبير په دام په څشكله كښيوزی   معشوقه چه مي په مثل د عنقا شوه
چه ئې زر كړ زيړ رخسار ځما د خاورو   عاشقي نه وه په باب ځما كيميا شوه
څه حكمت د يار په مينه كښي خداي كښيښود   چه عاشق لره هم درد شوه هم دوا شوه
دا باران نه دي چه ووري له آسمانه   د مرغانو په رحمان باندي ژړا شوه

چه په نور څه پوري زړه تړې بې خدانه   څه پوهيږې چه په ځاي كړې كه بې ځايه
دا خو نشته چه به تل تر تله پايې   كه بيا پايې خو تر سلو كالو پايه
كه دي سل كاله شي عمر خو به تير شي   دغه پسه بيا به څه كړې راته وايه
سم له لاسه چاري نه شي مرد هغه دي   چه بيدار وي و غليم وته له ورايه
ته په اصل كښي سړي يې څاروي نه يې   د چارپايو چاري مه كوه دو پايه
مرتبه به دي د مچ و د ميږي شي   زړه په غوړو غوښو مه تړه همايه
موړ به نه شې ته په حرص بې قناعته   اي په تخت د اورنگ زيب ناسته گدايه
وړاندي سراى لره توښه تړه رحمانه   څو سفر دي كړي نه دله دې سرايه

په حالت د عاشقانو نظر بويه   په زيارت د شهيدانو گذر بويه
بې مرشده څوك خبر د مريد اخلي   غوڅ په غم د فرزندانو پدر بويه
بې ريباره رسيده و يار ته گران دي   په كوڅه د مهرويانو رهبر بويه
بې هنره چا دولت موندلي نه دي   په خدمت د صاحبانو هنر بويه
ستا له سترگو مي هر گور ملاحظه شي   له دې هسي سياه دلانو حذر بويه
ښه چه سترگي خداي ملالي كړې د تركو   لږ په زړه د ظالمانو اثر بويه
ستا په داغ به هر يو زړه مشرف نه شي   دغه تاج د بزرگانو په سر بويه
چه خبر د رحمان نه اخلي يار بد كا   بادشاهان له گدايانو خبر بويه

كه څوك لاس له سوده وكاږي زيان نشته   په ملنگ باندي قلنگ و تاوان نشته
جدائي له اشنائي نه پيدا كيږي   نا آشنا لره هيڅ غم د هجران نشته
د وفا خريدار بل خوا ته دي درومي   دا متاع د زمانې په دكان نشته
مگر ځان و خداي ته پاسلي په امان شي   گنه بل خوا ته د هيچا امان نشته
هغه يار به زه و كومه خوا ته غواړم   چه ئې هيچرته منزل و مكان نشته

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلبران که هر ځو ډیر دي په جهان کښي — ځما یار غوندی دلبر په جهان نشته
چه هم قد لري هم زلفي هم سرې شونډې — دغه هسي رنك آفتاب په جهان نشته
عشق عاشق لره یو هسي گلستان دي — چه باغ وته ئې لار د خزان نشته
عاشقان په عشق کښي واړه سلطانان دي — په دا ښهر کښي نیستکار و ناتوان نشته
که مجنون غوندی په عشق کښي ځوك صادق شي — د لیلي په دروازه کښي دربان نشته
دانایان به د رحمان په قال پوهیږي — دلته کار د هر نا اهل نادان نشته

هسي زه یم یاره ستا په غم تازه — لکه وي هره گیاه په نم تازه
سترگی وخورم که ئې وچی کړم له نمه — که مي شي په دا ژړا صنم تازه
زه به څه کړم د چا چاری بې له یاره — هر سړي دي په خپل ساه په دم تازه
د یار نوي نوي غم زیروي وصل — رغوي سوي پرهر مرهم تازه
که دي زړه له غمه وچوې دلگیر مه شه — کاتبان کا په چول قلم تازه
ښایسته یاران گلونه نه دي رحمانه — بیلتانه کړه اکثر مړاوي کم تازه

ستا په عشق کښي دروغژن یم سر تر سره — چه له غمه دي ژوندوي گرزم دلبره
زه به ستا له غمه کله شو لا مړ وم — باري دم د خداي په لاس دي ناز پروره
شام سحر مي دغه ستا زلفی رخسار دي — نور مي مه پوښته له شامه له سحره
چه خبر ئې په وصال و په هجران شم — خبر نه یم له فردوسه له سقره
هسي بې سر و سامان دي هیڅوك نه شي — لکه زه چه بې سامانه یم بې سره
یو هنر مي منظور ستا په هنر نه شته — که زه وکړم ستا په عشق کښي سل هنره
هیڅ اثر د رحمان اوښي په یار نه کا — خداي دي اوښي د چا نه کا بې اثره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ی

زړه مې ورکړ و خودرای
هر چه شوه تکیه په خدای

په سودا د عاشقۍ کښې
یا به شاه شم یا گدای

یا به کښېنم و دونهې ته
یا په سیوري د همای

چه خدای کا هغه به وشي
نه بل خدای لرم نه ځای

بې دلبره به ور نه کړم
بل و هیچا د زړه رای

پای بوسې به ئې پرې نه بږدم
څو مې رسي دست و پای

یا خندا ده په دنیا کښې
یا ژړا ده په واي واي

تر دا دوه چارو په هور ته
نور څه نشته به دا سرای

عاشق بویه چه صادق وي
نه خودکام و نه خود رای

خدای دي نه کا څوك په عشق کښې
جو فروش گندم نمای

زه رحمان پکار پوهیږم
که مې مل شي کار فرمای

دا چه مست په میو راغي یار د چا دي
بیا به تاخت کا په کوم غولي وار د چا دي

چه زړه سوي ئې د حرم په صید هم نه شي
دا بې درد و بې صرفې گذار د چا دي

ما خو نه دي څوك بې وجهې آزار کړي
دا چه ما آزاروي آزار د چا دي

چه ئې درست جهان د مخ په رونا زیست کا
دا آفتاب غوندي روښان رخسار د چا دي

چه بلبل ئې رسیدي تر گلو نه شي
دا دننه په حرم گلزار د چا دي

چه هیڅ ترس په زړه کښې نه لري رحمانه
دا نا ترس و بې پروا نگار د چا دي

غواصان که گوهر غواړي گوهر دا دي
بیدلان که دلبر غواړي دلبر دا دي

ځما یار غوندي به بل یو دلبر نه دي
د جمله ؤ دلبرانو سرور دا دي

خوند د لبو او د چاه زنخدان ئې
راشه گوره زمزم دا دي کوثر دا دي

چه دي وصل او هجران وته نظر کړم
زه گمان کړم جنت دا دي سقر دا دي

ته خطبه په منبر څه بولې خطیبه
د قدم کیږده په ځان باندي منبر دا دي

د مکې سفر آسان دي مرد هغه دي
چه له ځانه سفر کاندي سفر دا دي

هر منعم چه دل جویی د قلندر کا
هغه نه دي قلندر قلندر دا دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه توانگر د قناعت په خزانه شي
بل توانگر په جهان نشته توانگر دا دي
دا هنر نه دي چه خاوري ځوک سره زر کا
چه زر خاوري کا رحمانه هنر دا دي

هسي رنگ نعمت را کړي خداي و ما دي
چه هيڅ ځير بها ئې نشته بې بها دي
يو خو دا چه ئې په شکل د آدم کړم
دويم دا چه محمّد مي رهنما دي
لاس و پښې و غوږ و سترگي خوله و ژبه
يو صورت مي په ځو اسمه مسما دي
آسمان زمکه نمر سپوږمۍ و روښان ستوري
درست جهان مي و نظر ته تماشا دي
شپه و روځ د ماه و مهر له پرتوه
مخ د زمکی راته درست نقره طلا دي
په شپه مښك په ورځ کافور را باندي ووري
درست صورت می په کښي غرق سر تر پا دي
چه هر دم زندگاني نخښي و ماته
هر نسيم د يار له لوري مسيحا دي
د چمن و سرو گلونو ته چه گورم
هرهر گل راته له ورايه په خندا دي
د گلگونو ميو ناوې راته ناسته
زنگاري قميص آغوستی د مينا دي
خپلي ويني په ورغوي کښي نيولي
هر ساغر د مي فروشو جان فدا دي
د ښه رود په غاړه ناست سرود په لاس کښي
هر مطرب لکه بلبل هسي گويا دي
چه دا هسي معرفت ئې پرې پيرزو کړ
په رحمان باندي منت د پاک مولا دي

يو يو داغ په ټټر ايښي د هر چا دي
که پادشاه د ولايت دي که گدا دي
شرابي په سر چشمه د دنيا نشته
تشنه لب ئې گوښي گوښي په غوغا دي
لږ راحت په ډير زحمت سره مونده شي
د دې دهر خس حرام دي که ويړيا دي
د دنيا ښادي بې غمه مونده نه شي
لږ خيرات د شوم له کوره په بلا دي
فراغت پرې باندي ولي حرام نه وي
چه داخل په سراچه د دې دنيا دي
د مجنون د حال پوښتنه به ځوک څه کا
جهان واړه کوراکور مجنون ليلا دي
عشق يو هسي رنگ افسون په عالم پو کړ
چه عاشق په تورو سترگو نا بينا دي
د هر چا ئې بخري ورکړې گوښي گوښي
خپل قسمت د هر سړي جدا جدا دي
ورکړه را پيروده ټول د بل په لاس دي
هلته دخل نه ستا دي نه ځما دي
په هر څه چه د صاحب د زړه رضا شي
په بنده که ناروا دي هم روا دي
خواه نا خواه که ئې رضا وي او که نه وي
د قسمت رسد رضا و نا رضا دي
ځان جهان سپارلي بويه و هغه ته
چه ئې حکم جاري شوي په هر چا دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هر چا په لاس چه حکم حاکم ور کړي جهان واړه د هغو په مدعا دي
چه مولٰ''''يٰ ور سره مل نه وي رحمانه که لښکر ور سره وي يك تنها دي

د ساقي په لاس کښي جام د مي ناب دي مطرب ايښي په زانو باندي رباب دي
ته چه ما وته توبه وائې نا صحه په دا وقت کښي چا څخه د توبې تاب دي
زه چه ځان منع کوم د عشق له کاره په دا هسي کار کښي کوم سود و ثواب دي
دا آسمان چه لوي په عقل کښي باله شي په محيط د عاشقي کښي يو حباب دي
هر چه ژغوري سر و مال په عاشقۍ کښي هغه کړي کور په مخ کښي د سيلاب دي
ته چه خوب غواړې په عشق کښي راته وايه کوم چا کړي د زمري په خوله کښي خواب دي
بې عمل که کتاب کيږدي په سر څه شو گويا ايښي ئې تر پښو لاندي کتاب دي
چه د شر د عملونو ته خير غواړي تشنه لب غوندي سر شوي په شراب دي
د دښمن له مکارۍ وويريږه په نرمۍ ئې غلط مه شه سنگ در آب دي
عبادت په شتاب هسي کړه رحمانه لکه عمر چه دي تلونی په شتاب دي

هغه زړه چه ستا د عشق په اور کباب دي که مرهم ور باندي کيږدې ډير ثواب دي
حجابونه له اغيارو مناسب دي د يارانو په يارۍ کښي څه حجاب دي
بې تا چه ښايسته وي بې حسابه په هغو کښي هم ستا حسن انتخاب دي
لکه گل چه تر آفتاب پوري خجل وي دغه هسي ستا تر مخ پورې آفتاب دي
دا د ميو څه مستي او سرخي نه ده تيغ د سترگو ئې په وينو کښي عرقاب دي
زه رحمان به څه ځواب کوم و يار ته و ژونديو ته د مړيو څه ځواب دي

چتر سنگ و تر آهنه ئې زړه سخت دي زړه هغه لره ورکړي ما کم بخت دي
خدايه کله به هغه غل راته ايل کړې چه لوټلي ئې څما د خاطر رخت دي
همره غم به نور په هيچا باندي نه وي لکه غم چه د خپل يار په ما يک لخت دي
مگر بيل په تيره تيغ شي يار له ياره گڼه ښاخ له خپله ښاخ سره درخت دي
د پهلنگ او د پيرۍ حاجت ئې نشته د يارانو نشستن د زړه په تخت دي
چه له ډيره درده وخت پيژاندي نشي په رحمان باندي بې ياره هسي وخت دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که ئې مهر و محبت که ئې عناد دي / ما د یار په یارۍ کړي اعتماد دي
زه و یار که په تن دوه په معنیٰ یو یو / هزار خوني واړه ښهر یو بغداد دي
هیڅ بیلتون ځما د یار و بله نشته / کار همه واړه موقوف په خپل معیار دي
هیڅ موقوف د معشوقې په حسن نه دي / د عاشق خاطره په خپلي میني ښاد دي
زه خپل آه آتشین له خدایه غواړم / د آشنا خاطره که موم دي که فولاد دي
چه پریشان د یار د زلفو په څیر نه وي / جمعیت د هغو زړونو لوی فساد دي
چه د آه و د فریاد طاقت ئې نه وي / هر سکوت د بې طاقتو آه فریاد دي
سل په دا رنگه نومونه د عشق نور دي / لکه نوم چه د مجنون و د فرهاد دي
چه ئې زړه شي هلته کښیني هلته پاڅي / عشق د عقل و د هنر کره داماد دي
بادشاهان په عاشقۍ کښي ملنگان شي / ما و تا غوندي وگړي د چا یاد دي
که رښتیا د خرابۍ سره گنج وي / فوقیت د شاگردانو په استاد دي
چه په یار پسي تر ځان تر جهان تیر شي / په رحمان ځمونږه هسي اعتقاد دي
چه دا نور شاعران کاندي هغه نه کا / رحمان کړي نوي نوي اجتهاد دي

ستا له لاسه په ما جور دي که داد دي / ځما مراد خو واړه ستا د زړه مراد دي
ستا په مینه کښي ځما له مخه تښتي / که آفتاب دي که آسیب دي که فساد دي
هر اهداد چه را کاوه شي ستا په مینه / په لیمه ځما قبول هغه اهداد دي
که تمام جهان مي پریوزي په لیمه کښي / بې تا نه را څرگندیږي نه مي یاد دي
ما چه غوږ د ستا د عشق په ترانه کړ / نصیحت مي نور د زړه په غوږو یاد دي
اوس ځما له ننگ و نامه سره څه دي / چه دي نوم د عاشقۍ را باندي زیاد دي
هر گلشن چه له گل رخه بې بهره وي / د عاشق په نظر غولی د صیاد دي
د رحمان و توان ته گوره همره ناز کړه / څه د اوسپنو روغ نه دي آدم زاد دي

په خاطر باندي مي ستا د غم غبار دي / همیشه مي په زړه پروت انبار انبار دي
رهبري که گمرهانو ته کړي خضر / عاشقانو لره خضر ستا ریبار دي
گوندي چري څوك د خداي په در قبول وي / ستا له لاسه مي فریاد په هر دیار دي
د شهید و پرهارونو ته نظر کړه / هسي رنگ له دواړو سترگو مي خونبار دي
چه د غم په بار ئې زړه دي ځما کښلي / هم هغه مي په زړه کښلي په بار بار دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه هر دم مي د غمزو په تورو وژنی   لا مي زړه په هغو سترګو منت بار دي
دا آسمان دي د هغه په مدعا وی   چه په ما باندي ئې کړي ستا اخبار دي
که یار سل ځله جفا ور سره کاندي   د رحمان دا هسي کله اعتبار دي

کمیني یو نادرکار دي   چه کمال ځني اظهار دي
چه اختیار ئې کميني کړه   په دانه کښي پټ خروار دي
چرګ په دوه پیسې حلال شي   باز په سل روپۍ مردار دي
چه آسمان شه سرګردان شه   چه زمین شه بر قرار دي
نښتر ګوره سرکښي کا   انګور ګوره نګونسار دي
ذره خواره شوه آفتاب شوه   ابر څورب دي غبار دي
کوه بلند شه سیه سنګ شه   لعل ووړ شه بزرګوار دي
لوي آسمان توره تبۍ شه   هلك نمر سره انوار دي
ووړ سړی ګوره رحمانه   چه لوي فیل ئې بار بردار دي

دنیا دار که مستغني په سیم و زر دي   هنرمند و څخه ګنج د خپل هنر دي
بیهوده به زور آور و ځان ته وایي   د دنیا سړي که هر څو زوراور دي
هسي مه وایه چه زه یم په جهان کښي   پیدا کړي خداي د سر د پاسه سر دي
ځني ځني ئې ولیان پیغمبران کړل   نه چه هر سړي ولي او پیغمبر دي
جو دانه قدر یو لعل په کښي پیدا شي   نور جهان واړه د تورو کاڼو غر دي
یو بادشاه وي چه لښکر ور پسې درومي   نه په هر یوه سړي پسې لښکر دي
پیدا کړي خداي سړی په تفاوت دي   هسي نه چه جهان واړه برابر دي
که د عمر و رفتن ته څوك نظر کا   دا به وایي چه آفتاب د نماز دیګر دي
چه ئې سر په زمکه ایښی وي و یار ته   په آسمان باندي ختلی لکه نمر دي
تعجب ځما د ډیرو اوښو مه کړه   ما موندلي په دا بحر کښي ګوهر دي
د یار خرقه ئې خداي مه کړه په غاړه   رحمان کوږ دستار تړلي قلندر دي

زلفي دي له ډیري درازۍ پاي تر سر دي   یا د بنفشي لښتي خورې په صنوبر دي
لب دي آب حیات دي یا شکر یا نبات دي   یا خو زه غلط شوم تر همه واړه بهتر دي
قد ته دي څوك نه شي رسیدي له بلندۍ   ولي چه معراج وته خاته د پیغمبر دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما چه ستا ښایست او نمر سپوږمۍ سره په تول کړه   تللي په میزان کښې تر آسمانه سپوږمۍ نمر دي
ځاځکي له آسمانه په هر چا ووري یکسانه   پرخه په واښه شي په صدفو کښې گوهر دي
بخت دي چه ئې ځوک متمکن کړه په تخت باندي   ځوک د غم په خار سره پاره پاره جگر دي
باد چه دي په زلفو باندي قصد د پریشانۍ کړ   ځکه ئې گردونه د جهان واړه په سر دي
هله به سړی شي چه دي نوم عبدالرحمن شي   اوس سړي په څه ئې که دي لوستي زیر و زبر دي
سپیني اوښي زیړ رخسار د میني له دولته   اې رحمانه دا د عاشقانو سیم و زر دي

دواړه سترگي مي کړې د ستا په لور دي   مدام ډوبې د فراق په آب شور دي
کنډولي د دواړو سترگو ستا په طمع   و هر لور ته مي نیولي کور په کور دي
چه مي خیال د ترکو ولیده په زړه کښې   دواړه کسي مي و زړه وته نسکور دي
ما قبول د رقیب ناز کړ ستا دپاره   سود و زیان په دا جهان کښې خور او ورور دي
په رحمان باندي دا هسي گمان مه کړه   چه بې تا په نور څه غلیږي هغه نور دي

ستا له غمه مي په سر کښې هسي شور دي   گویا میشت مي په سر ښهر د لاهور دي
په افسون او په جادو د تورو سترگو   خراب زړه مي له جمله عالمه تور دي
که مي زړه له غمه وچوي راته وایي   غم د هجر دغه مه گڼه لا نور دي
د هجران په بیمارۍ کښې را معلوم شه   چه اخیستي مي آزار د پلار و مور دي
دا دنیا په مثال کور شوه د غمونو   چه په هسي کور نازیږی هغه کور دي
دا جهان نه د چا خپل دي نه به خپل شي   چا په خپله رضا پریښود چا په زور دي
چه د مرگ په پورووړیو کښې ځوک ومري   دي دواړو پورووړیو زوي او ورور دي
که رحمان په عاشقۍ ملامت کیږم   ما په سترگو قبول کړي دا پیغور دي

که دلدار په دلدارۍ ځما قدم ږدي   گویا هر قدم په لاري د حرم ږدي
ځاي لري که بې منته بوسه راکړي   کوم کریم په چا منت د خپل کرم ږدي
معشوقه شفیقه بویه مهربانه   نه قارون چه په ځان اسم د حاتم ږدي
هسي پټ لرم دا زیړ رخسار له خلقو   لکه زر چه ځوک له خلقو پټ پنهم ږدي
خداي و ما وته گلونه د جنت کړل   که داغونه مي په زړه باندي د غم ږدي
هیڅ ماڼه دي ځوک له مستو سترگو نه کا   کوم یو مست دي چه قدم په لاري سم ږدي
راحت نه دي بې زحمته چا موندلي   کوم طبیب دي چه په روغ صورت مرهم ږدي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه هر گور تر خپل صنم پوري شرمیږم — برهمن چه سر په پښو د خپل صنم ږدي
و آسمان ته لاس د عقل نه رسیږي — دا خو عشق دي چه په عرش کرسي قدم ږدي
زه رحمان ئې تاج گڼم د یار له لاسه — که مي پنډ په سر د جور و د ستم ږدي

د دنیا کارونه واړه غلول دي — دا گمان په هیچا مه کړه چه مي خپل دي
هیڅ مزه په دا جهان کښي پاتي نه شوه — د یخ سوري په اوبو پوري کول دي
پوزه غوړ د غوښو شته په هر چا پوري — که د شرم پوزه غوړ غواړې باطل دي
که دي دوه کاسې دانې وي په کندو کښي — پس له شامه هسي وایه چه د بل دي
که ته یو یا دوه عیبونه د چا شمار کړې — بل به هسي تا ته وایي چه ستا سل دي
نصیحت د ناصحانو اثر نه کا — د سړې او میني خوشي ټکول دي
دا نا اهل همدمان دي نه پوهیږم — که موچې د رحمان پنډې په گوگل دي

چه د څنگه مي دلبر په لاس کښي جام دي — نن اورنگ د زمانې څما غلام دي
مدام کله وي دنیا د دنیا دارو — بې له عشقه چه دولت ئې مستدام دي
د هارون څرخ پاې نیلي دي د سپهر — څو به دوکا چه ئې دو په سر د بام دي
د دنیا چاري په مثل دي د سوري — د آفتاب په مخ د سوري څه مقام دي
که ئې صبح ښایسته ده خنده رویه — بیا ئې هسي په هر صبح پسي شام دي
نه په مهر کښي آرام شته نه په ماه کښي — په دنیا راغلي هر یو بې آرام دي
بې غمي په دنیا چري ده رحمانه — یو بې غم دي څوك را وښیي کدام دي

سپین رخسار و مشکین خال و بله صنم دي — یا محمود و ایاز ناست سره همدم دي
که دي مخ په زلفو پټ شه باک ئې نشته — د حیات اوبه هم پټي په تور تم دي
ستا له زلفو له رخساره له سرو شنډو — پیدا شوي شام شفق و صحبدم دي
په دهن کښي دي غاښونه تجلي کا — یا غوټي په غنچه کښي د شبنم دي
نه چه اوس څما زړه غوښ ستا په غمزه دي — چاړه غوښي له قدیمه سره په غم دي
بې ژړا چا ته نه گوري سیه چشم — د نرگسو غوړیده د جوي په نم دي
راحت نه دي چا موندلي بې رحمته — ستا جفا و وفا دواړه منقسم دي
ستا د حسن د تعریف له برکته — د رحمان د شعر کوکي په عالم دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم دي هسي غلبه شه په ما باندي ‌ ‌ ‌ چه مي ځاي نه شي دننه نه دباندي
له زګيروو نه مي نور خلق په عذاب شه ‌ ‌ ‌ تل د وچو له کبله سوزي تاندي
زه د ستا په غم کښي شمعه غوندي ژاړم ‌ ‌ ‌ ته ځما په غم کښي صبح غوندي خاندې
زړه مي ستا په لوري هسي آويزان دي ‌ ‌ ‌ لکه زلفي دي په مخ دي آويزاندي
ما دي ستا د انديښنو په اور کښي سوي ‌ ‌ ‌ د دنيا انديښنې واړه لکه سپاندي
دا دستور دي چه لوي غم په سړي ور شي ‌ ‌ ‌ نور غمونه ئې همه شي تر پښو لاندي
هر چه ما په نصيحت له تا جار باسي ‌ ‌ ‌ بيا د ستا په لوري درومي له ما وړاندي
سره لنبه ګوره چه څه کا په وچ ډکي ‌ ‌ ‌ مخ د يار په رحمان هسي چاري کاندي

ما د ستا لمن ته اچولي دا خپل ځان دي ‌ ‌ ‌ ستا دي ځم نه دي که دانا دي که نادان دي
خپل سرکښي لويي مي همه واړه فراموش شوه ‌ ‌ ‌ هسي مي زړه ستا دې لوي قامت وته حيران دي
بې له تا که سير د ګلستان کړم که د ګلو ‌ ‌ ‌ نه پوهيږم هيڅ چه ګلاستان دي که زندان دي
چا پيراندم زه چه عاشق نه وم په جهان کښي ‌ ‌ ‌ اوس مي ستا له رويه نوم رسوا په درست جهان دي
ډير همزولي تير شوه د مجنون بې نام و نقشه ‌ ‌ ‌ عشق دي چه عاشق لره هم نام دي هم نشان دي
لوي ترکوم چنجي دي پروا نه چه افسانه شه ‌ ‌ ‌ واړه په سبب د عاشقۍ نمايان دي
واړه د خپل ځان په نظر ګوره که دانا يې ‌ ‌ ‌ اي عبدالرحمٰنه درست جهان عبدالرّحمٰن دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه مي ستا په فکر ذکر ګلستان دي
تن مي ستا له غمه پاڼه د خزان دي
ستا د هجر په غم هسي بهره مند يم
چه په سترګو کښي مي جوړ رود روان دي
ستا کتو مي عجب زخم په زړه وکړ
چه هم ويني ترې بهيږي هم خندان دي
هسي رنګ مي د خپل زړه له وينو واخيست
چه ځان درست راته په شکل د جانان دي
که د ستا د زلفو مار کاندي خونونه
ما مونډلي ځني عمر جاودان دي
ځکندن که هر څو تلخ و تريخ وايه شي
ستا د لبو په مدد آبحيوان دي
آشنائي تر جدائی کم زورې نده
معطر په بوي د مصر درست کنعان دي
لکه نمر په څلورم آسمان ليده شي
محبت به سل حجابه کښي عيان دي
نور د شمع په فانوس کله پټيږي
عشق د عقل په پرده کښي نمايان دي
که د ستا په مخ کښي بوي د حجاب نشته
زه له ډيري ځلي وايم چه نهان دي
طاؤس رنګ زلفي دي چا هسي کړه کړي
چه هر موي ئې په څو رنګه په څو شان دي
بې پردې به حسن نه وي چا ليدلي
که څوک وايي چه ليده شي تش ګمان دي
ښادي غم غوندي آسانه مونده نه شي
سور په خپلو وينو لعل د بدخشان دي
کوه وصال په هر زمان وي هسي دريغه
لکه غم چه د هجران په هر زمان دي
بې د ستا له ملاقاته چه مشکل شه
نور مشکل واړه په ما باندي آسان دي
هم په دا راته آسان شو نور غمونه
چه ستا غم راته د حد په هورته ګران دي
يو نفس به دي له دره بيرته نه شم
څو مي يو نفس باقي په دا جهان دي
قافله د صبر هيڅ ويسا پرې نه کا
ستا له غمه مي منزل د زړه ويران دي
که سروسامان ستا د زلفو نشته
هسي زړه ځما بې سر و بې سامان دي
لکه تا چه تور ګيسو په مخ پريشان کړ
ځما هسوي خراب زړه پسې پريشان دي
خوار خاطر به د رحمان سلامت څو وي
چه ګذر ئې ستا په چاه زنخندان دي

په نامه د هغه خداي مي دا بيان دي
چه يو نوم ئې په نومونو کښي سجان دي
هم بادشاه دي د جمله ؤ بادشاهانو
هم د هر يوه سلطان په سر سلطان دي
هغه کار چه و هر چا وته مشکل وي
هغه کار واړه و ده وته آسان دي
څوک آفتاب شي په آسمان را خيژولي
ده آفتاب را خيژولي په آسمان دي
څوک د نمر په مخ حجاب شي غوړولي
ده پټ کړي نمر په ابر کښي پنهان دي
څوک په شپه کښي شي مهتاب پيدا کولي
ده په شپه کښي پيدا کړي ماه تابان دي
څوک يو څاڅکي پرې يستي شي له اسمانه
نزول کړي ده په مونږ باندي باران دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوك شي روح نيستي په يوه ماشي ژوندي كړي ده په روح تمام جهان دي
څوك و سنگ شي رنگ د گلو ور كولي ده و سنگ وركړي رنگ د ارغوان دي
څوك له خاورو شي يو گل پيدا كولي ده له خاورو پيدا كړي گلستان دي
څوك له سنگه شي گوهر پيدا كولي ده له سنگه پيدا كړي در مرجان دي
څوك شي رزق و هر مخلوق ته رسولي دی د هر يوه مخلوق روزي رسان دي
څوك بنده لره ايمان شي ور كولي ده وركړي هر مؤمن لره ايمان دي
څوك له زمكي و آسمان ته شي ختلي ده عيسیٰ لره وركړي دا مكان دي
څوك له خداي سره خبري شي كولي ده موسیٰ مشرف كړي په دا شان دي
څوك اينبو دي په توسن د آسمان زين شي اينبي ده په هوا تخت د سليمان دي
څوك په سپينه ږيره پايي تر قيامته ده په خضر باندي كړي دا احسان دي
چه په ده شي هغه كار په هيچا نه شي هر توانا د ده تر توان پوري ناتوان دي
په اوبو كښي ئې د كاڼو گوټ پيدا كړ ده وركړي په كښ اور لره مكان دي
په سجود ئې زمكي سر دي لگولي هم ئې زوړند په ركوع سره آسمان دي
هر ونه په قيام ورته ولاړه هر گياه ئې په تسبيح سره زبان دي
همه واړه په تسبيح د ده مشغول دي كه ملك دي كه پيري دي كه انسان دي
هر ماهی ئې په درياب كښي حمد وايي هر مرغه ئې په چمن كښي ثنا خوان دي
حق په حق ئې هيچا نه ده ثنا كړې نه له هيچا واقع شوي دا بيان دي
مخلوقاتو هسي نه دي پيژاندلي لكه ده څخه چه قدر د خپل ځان دي
حد پايان ئې هيڅ سړي موندلي نه دي معرفت ئې هسي بحر بې پايان دي
نه ئې زيان نه ئې زوال نه ئې نقصان شته دي بې زيانه بې زواله بې نقصان دي
نه ئې مثل نه مثال نه ئې مكان شته دي بې مثله بې مثاله بې مكان دي
پاك ئې وگڼه بې شكه بې گمانه له هغه چه د چا شك د چا گمان دي
نه ئې څوك په سترگو ويني نه ليده شي او بې چونه بې چگونه نمايان دي
كه څوك وايي ليده نه شي ليده نه شي او كه وايي و هر چا وته عيان دي
منزه دي له جمله ؤ جهتونو او بيا هر جهت په ده باندي ودان دي
له زرگونو صفتونو راشه گوره چه ئې كړي نيم صفت عبدالرحمٰن دي

ستا د عشق حرفونه تور نه دي گلگون دي هغه په دا چه نوشته په جگر خون دي
تش به نه شي هغه خم د عشق له ميو چه ئې خاوري د فرهاد و د مجنون دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دنیا چاري همه واړه فاني دي   دا د ستا جور و جفا ولي افزون دي
مقتولان ستا د غمزو دي لاله نه دي   چه په سره کفن له زمکي را بیرون دي
چه ئې هیڅ بها زلمیو څخه نشته   جونه نه دي سکه ګنجونه د قارون دي
بادشاهان په یوه دم کښي ګدایان کا   ما لیدلي فسادونه د ګردون دي
د رحمان د زړه خوناب مګر قبول شه   چه مخونه د دلبرو پرې ګلګون دي

مخ د یار شمس و قمر درې واړه یو دي   قد و سر و صنوبر درې واړه یو دي
حاجت نه لرم په شهد و په شکرو   لب د یار شهد و شکر درې واړه یو دي
که بې یاره په بستر د پاسه پروت یم   نار و خاوري دا بستر درې واړه یو دي
چه ئې در و هم دیوار وته نظر کړم   با غ بوستان و دغه در درې واړه یو دي
خداي د یار له هجره هیڅوك خبر مه کړه   تاخت و قتل دا خبر درې واړه یو دي
چه غبار ئې د کوڅې را باندي راشي   دا غبار مښك و عنبر درې واړه یو دي
هغه دم چه سړي درومي له جهانه   توري خاوري سیم و زر درې واړه یو دي
قلندر چه په رښتیا قلندري کا   خان سلطان و قلندر درې واړه یو دي
ور دي نه شي په پردۍ زمکه هیڅوك   کور و کر و مبصر درې واړه یو دي
چه دي نه په کښي یو یار نه دي آشنا وي   هغه ښهر بحر و بر درې واړه یو دي
په دکان د نابیناؤ جوهریانو   خر مهرې لعل و ګوهر درې واړه یو دي
په سبب د ظالمانو حاکمانو   ګوواور و پښاور درې واړه یو دي
غزا وشوه که ځان ستائې و رحمان ته   بې هنر و ګاؤ و خر درې واړه یو دي

په دنیا کښي که څه کار دي خو د دین دي   د دې کار په کننده ؤ آفرین دي
چه تقویٰ او دیانت ئې شي په بحره   د هغو د سعادت ستوري قرین دي
قناعت مي هسي خوند په خوله کښي کیښود   چه وچ ټوك مي په دهن کښي انګبین دي
بې هاتیانو بې اوښانو بادشاهي کا   د زاړه پوزي ټوکر کي ئې قالین دي
چه په خواست د حاجت پورته کا لاسونه   د آسمان د مالائکو پرې آمین دي
چه قبوله کهتري کا په دنیا کښي   د هغو په بهترۍ باندي یقین دي
تلل د لوړي اوبه درومي و ژور ته   حق تعالیٰ کمال ورکړي و کمین دي
خاکساري د خاکسارانو مرتبه ده   که زړوکي ئې خیرن وي زړه ئې سپین دي
د سرکښو سر که ورشي تر آسمانه   په دوه ورځي پس ئې ځای زیر زمین دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که ښیوه ئې وي په سر کښې او لوئې کا   د رحمت لیاقت نه لري لعین دي
که صورت ئې د سړي سړی باله شي   په معنی کښې سړی نه دي شیاطین دي
که رحمان څخه متاع د دنیا نشته   شکر دا چه نه خودرای و نه خودبین دي

چه دا هسي لاس په لاس دنیا پریښودي   څه چواچندڼ په ځان پوري مښو دي
دا دنیا په مثال پل مرگ ئې سیلاب دي   د سیلاب په مخ کښې څه پوله ایښو دي
جل زلمي لا واده نه وي سره گونده شي   دا رنگ چاري د مرگي په خرخرښو دي
قافلې چه په دنیا کښې شوې داخلي   بیا هم هسي معلومیږي چه د لښو دي
دا سفر به په هغو باندي آسان وي   چه تر کوچ پخوا په زیرمه د توښو دي
چه بې وقته ارمان کا په وقت اوده وي   د هغو عالمو ږیري د وکښو دي
په هر شان چه یار خوښیږی زه هغه کړم   خپلول د صاحبانو په پیښو دي
د یار غم مي لکه تاج دي په سر ایښي   نور غمونه مي همه لاندي تر پښو دي
معشوقې په عاشقانو خود پوهیږي   دلته څه د عاشقۍ نښې د ښو دي
میخواران که ئې خبر شي له مستۍ نه   د رحمان د میخانې شراب د څښو دي

دا ژوندي چه معلومیږي واړه مړه دي   که څه دي هم هسي وایه چه څه نه دي
یا د باد په مخ کښې خاوري دي دا توري   یا د اور په مخ کښې واړه وچ واښه دي
د خپل عمر شپې او ورځي چه په زړه کړم   هسي درومي چه د سیند گویا اوبه دي
غافلان کهویني، اوري به ئې څه کړې   دا ئې خوب دي نه لیده نه اوریده دي
چه د خداي له معرفته خبر نه وي   هغه واړه که بیدار دي هم اوده دي
د رحمان د زړه له حاله خداي خبر دي   چه په زړه کښې ئې د یار له غمه څه دي

زه بلبل ستا د وصال یم بوستان څه دي   ستا د وصل په نسبت گلستان څه دي
چه آشنا شي ستا له دره له دیواره   انتظار ئې په روضه د رضوان څه دي
چه روزي ئې شهادت شي ستا له تیغه   احتیاج ئې په چشمه د حیوان څه دي
چه مسکن ئې د زړه ستا د زلفو خم شي   و هغو ته د عطارو دکان څه دي
بلهوس که بوسه غواړي له تا څه شو   هر رنگ هر رنگ ویل کاندي نادان څه دي
هر چه لاندي خپل وجود تر خپل قدم کا   عرش ئې لاندي تر قدم شي آسمان څه دي
زه چه ستا له غمه ژاړم آه فریاد کړم   برق و رعد چکاره دي باران څه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان جهان هسي ستا په مينه هير دي ‌ ‌ ‌ ‌ نه پوهيږم چه ځان څه دي جهان څه دي
ته چه نه ګورې و ما ته لږ مي پوه کړه ‌ ‌ ‌ ‌ په دا کار کښي دي ضرر و نقصان څه دي
زه بې صبره يم که مهر د ستا نشته ‌ ‌ ‌ ‌ له دې دواړو دي په زړه کښي ګمان څه دي
که ستا سترګي دي قاتلي زه مقتول يم ‌ ‌ ‌ ‌ وايه نور دي په خاطر کښي ارمان څه دي
چه مي وينې ترو مي څه پښتې له حاله ‌ ‌ ‌ ‌ له عيانه احتياج د بيان څه دي
هر چه وايې ستا رسئ د رحمان غاړه ‌ ‌ ‌ ‌ و تواناؤ ته حجت د ناتوان څه دي

د عاشق نظر په خورد و په خواب نه دي ‌ ‌ ‌ ‌ مراد ئې بې د يار له دره بل باب نه دي
ته نظر په خپل هنر په عقل مه کړه ‌ ‌ ‌ ‌ دا اسباب په عاشقئ کښي اسباب نه دي
چه د يار سره حساب د دنيا کاندي ‌ ‌ ‌ ‌ دغه هيڅ په عاشقانو حساب نه دي
چه عاشق په عاشقئ کښي ارباب نه شي ‌ ‌ ‌ ‌ که د درست جهان ارباب وي ارباب نه دي
هر چه يار منع کوي له خپله ياره ‌ ‌ ‌ ‌ دا کتاب د عاشقانو کتاب نه دي
دا حجاب چه نور عالم ئې حجاب بويي ‌ ‌ ‌ ‌ دا ځما د يار تر ميانه حجاب نه دي
که ثواب دي هم سوئ د يار له مخه ‌ ‌ ‌ ‌ ما ګڼلي دغه کار په ثواب نه دي
که ليدلي زليخا يوسف په خوب و ‌ ‌ ‌ ‌ ما په ويښه دي ليدلي په خواب نه دي
صبر ونيسه په مخ کښي که مراد غواړې ‌ ‌ ‌ ‌ هيچا کړي دغه کار په شتاب نه دي
رحمان سوال د بوسې کړي دي له ياره ‌ ‌ ‌ ‌ لا ئې هيڅ ځني موندلي ځواب نه دي

هغه يار چه بې وفا دي څه يار نه دي ‌ ‌ ‌ ‌ هغه کار چه بې بقا دي څه کار نه دي
که د سر ښيندل دشوار په ما و تا دي ‌ ‌ ‌ ‌ دا په عشق کښي سهل کار دي دشوار نه دي
انديښنه سړی بيدار کاندي له خوبه ‌ ‌ ‌ ‌ کم انديشه که بيدار دي بيدار نه دي
که څه عمر دي عاشق لره وصال دي ‌ ‌ ‌ ‌ د هجران عمر د عمر په شمار نه دي
د چشمانو په ځنبل کښي تير و بير شي ‌ ‌ ‌ ‌ اعتبار د زمانې اعتبار نه دي
که د سلو زويو پلار شي به ئې څه کا ‌ ‌ ‌ ‌ بې وقوفه زوي د پلار څه په کار نه دي
معشوقې هميشه ناز په عاشق کاندي ‌ ‌ ‌ ‌ رحمان هيڅ له خپله ياره آزار نه دي

هر نګار چه بې وفا دي نګار نه دي ‌ ‌ ‌ ‌ په ګلزار کښي چه ګل نه وي ګلزار نه دي
په تلخئ د ميو مست خلق مي خوښ دي ‌ ‌ ‌ ‌ هغه خار چه بوي د ګل لري خار نه دي
ديندارې دنيا دارې دي ځبله لري ‌ ‌ ‌ ‌ ما ليدلي هيڅ دیندار دنيادار نه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که زوزگار دي په جهان کښې عاشقي ده د دې نور عالم روزگار څه روزگار نه دي
چه تصديق ئې په خپل زړه کښې محکم نه وي دا په خوله ظاهر اقرار څه اقرار نه دي
په هر زړه چه د خپل يار د غم غبار وي دغه ابر د رحمت دي غبار نه دي
چا به کسب بې له عشقه نور څه نه کړ باري گنج دي چه هر يو ته آظهار نه دي
معشوقه وفا له هيچا سره نه کا گڼه کوم يو د دې رخت خريدار نه دي
د خپل يار وصال د خداي په داد مونده شي دغه کار مي د هيچا په اختيار نه دي
په رحمان باندي منت د معشوقو دي د بې حسنو معشوقو منت بار نه دي

د عشق زخم څه د زخم په شان نه دي د بل زخم په څير سهل و آسان نه دي
عاشقان او معشوقې سره پوهيږي دغه راز و نور عالم ته عيان نه دي
عاشقي نه ده که گورې حيراني ده کوم سړی په دغه کار کښې حيران نه دي
يو عاشق دي څوك را وښيي په عشق کښې چه ئې رود په مخ د اوښو روان نه دي
همره اوښي د عاشق په گريوان ووري ته به وايې چه يو سيند دي گريوان نه دي
دا هجران دي چه ئې مرگ په عاشق گران کړ که هم ځان ور څخه درومي هيڅ گران نه دي
نور غمونه که په ځان د سړي بد دي غم د ترکو بد د هيچا په ځان نه دي
د دوزخ د اور که تا وله حده تير دي برابر د بيلتانه د نيران نه دي
چه باله شي څوك په عشق کښې کم عقل دا کم عقل ډير هوښيار دي نادان نه دي
چه بې ياره زه جهان وته نظر کړم رحمان وايم چه ويران دي ودان نه دی

عاشقان دي په اور سوي دي که نه دي ستا د عشق په اور الوي دي که نه دي
زحمتونه د هجران واړه په عشق کښې تا و ما وته ښولي دي که نه دي
په دنيا کښې خو يو سر و مال ويل شي دواړه ما په تا بايلوي دي که نه دي
تل د ورځو په لينده د ښو غشي تا په ما باندي را کښلي دي که نه دي
چه مدام ئې ځما زړه له غمه چوي توري زلفي دي پيچوي دي که نه دي
راشه وگوره احوال د عاشقانو مړه د عشق په تيغ کوټلي دي که نه دي
ناصحان چه نصيحت و يار ته کاندي چري دوي هم مين شوي دي که نه دي
ښائسته که په ښائست ملايکه وي په وکښود زړونو روي دي که نه دي
بلبلان پسي نارې وهي رحمانه د بهار گلونه شوي دي که نه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبښ مي ستا د ښو غشي په سينه دي	پور راپوري مي وتلي تر اينه دي
تل ئې مخ د يار په مخ باندي وي اينښي	هغه زړونه چه بې زنگه آئينه دي
هسي نه چه زه نن ورځ په تا شيدا يم	ستا غمونه مي په زړه کښي ديرينه دي
لکه ستوري چه بريښنا کا په آسمان کښي	په ټټر مي ستا داغونه نگينه دي
درته وايم چه له آهه ئې پرهيز کا	د هغو چه پوشاکونه پشمينه دي
که دا ستا رخسار سوزاني لنبې نه وي	ولي کسي څما تور سوي نينه دي
څه به سم په صبحدم گورې و چا ته	چه دي سترگی په مي مستي شبينه دي
هغه سترگي چه پيدا کړې خداي خونريزي	بې غضبه په غضب او په کينه دي
شرابيان چه شراب مومي خو ئې شومي	کله منع په اختر په ادينه دي
چه تمام د خپل ځگر په وينو رنگ شه	د رحمان خبري ځکه رنگينه دي

که مطلب و مدعیٰ د سړي خداي دي	هر هر مړي د ژونديو رهنماي دي
مسافر که په رحلت کښي و بله غبړ کا	هر آواز ئې خواب آلود لره دراي دي
که سړي و حقيقت وته نظر کا	ژوندی خلق واړه ناست د مړو په ځاي دي
دا خو بخت دي څوک ئې سپين و څوک ئې تورکړه	گڼه عين لکه زاغ هسي هماي دي
لکه فرق چه د هماي و د زاغ نشته	هم دغه دليل د شاه و د گداي دي
ته نظر د کاري گرو په کار مه کړه	کار همه واړه موقوف په کار فرماي دي
سالکان چه د جهان تماشا کاندي	له جهانه ئې مطلب جهان آراي دي
که څوک خپل دست و پاي وباسي له ميانه	خداي پخپله د بې دستو دست و پاي دي
په هغه جهان نيکي و بدي نشته	هر مطلب د طالبانو په دا سراي دي
زه رحمان يوازي نه يم په دا کار کښي	هميشه د يار په يار پسې واي واي دي

په ظاهر صورت چه ستا د در گداي دي	په معنیٰ کښي د جمله ؤ کد خداي دي
مجنون بيد غوندي رونق د گلستان شي	چه ئې ستا له غمه سريه پشت پاي دي
چه له غمه دي حرس غوندي نالان دي	د جمله ؤ گمرهانو رهنماي دي
چه څوک زړه د ستا و تورو سترگو ورکا	ستا د ورځو تور محراب د لاندي ځاي دي
چه مسکن ئې د زړه ستا د زلفو خم شي	د هغو ناستي په سوري د هماي دي
چه تا ووينې و ما ته نصيحت کا	شك پرې مه کوه بې شکه چه خود راي دي
که زر دار دي اشنايان د زر دارانو	د رحمان د آشنايانو تکيه خداي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که د خلقو و نظر ته آدمي دي — خوار عاشق د معشوقې د کوڅې سپی دي
هر چه ځان یار په سپیو کښې داخل کا — ترو هاله به ورته وایم چه سړی دي
ما دي خداي د یار له غمه بې غم نه کا — دا په ملك د عاشقۍ کښې لوي ورانی دي
زه د یار په غم کښې زیړه څهره خوښ یم — دا ځما خزان خزان نه دي پسرلی دي
زه ژوندون د یار و وصل وته وایم — ګڼه هر یو دوزخي په ژوند ژوندی دي
ته چه ما منع کوې د یار له دره — کوم یو در د یار له دره بریالی دي
زه د یار میني په یار باندي شیدا کړم — که څوك ما ګڼي زه نه یم واړه دی دي
چه وحشي مجنون ئې ښهر لره راووست — د لیلې د زلفو هسي غړوندی دي
زر داران که اوبه څښي په جام د زرو — ځما خوښ دا خپل د خاورو کنډولی دي
اورنګ زیب که د ډهلی په تخت نازیږي — خپله خونه هر ګداي لره ډهلی دي
چه له خپله کوره ووزي مسافر شي — څوك ئې پیژني ساهو دي که مریی دي
چه ئې خاوري شي له خاورو سره ګډې — ترو د چا زده چه کوم نیکه نمسی دي
توره شپه په آشنایانو روڼا ورځ ده — روڼا ورځ په نا اشناؤ تور وږمی دي
نه دي سترګي پوزه غوږ د کم شناختو — په معنیٰ کښې یو دیوال سوری سوری دي
عاشقان ئې د دنیا له غمه خلاص کړه — عاشقي د سلیمان بادشاه غمی دي
هر چه حب د عاشقي لره په زړه کښې — که په قطع صد ساله وي هم زلمی دي
دا هلال دي چه لیده شي په شفق کښې — که په لاس د ګل اندامي سپین وښی دي
نا آشنا به بهره څه رنګ ځني مومي — چه مدام ئې په آشنا پسې غورزی دي
څربوې مي قربانۍ لره پوهیږم — دا چه کړي دي په ما باندي زړه سوی دي
چه په نوم باندي باله شي لیده نه شي — معلومیږي چه نر حوریا ښاپیری دي
چه د خط په دود ئې خلق په کښې پریوزي — زنخدان ئې تر سبزي لاندي کوهی دي
زه رحمان له یاره خوښ یم که جفا کا — که جفا نه کا وفا کا څو تیری دي

عاشقۍ را باندي سوري کړې مرۍ — هیڅ مي نه درومي بې یاره تر مرمۍ
څه اثر به ئې د عق وي په ر کښې — د هغو په سر چه کښیني ښاپیرۍ
د مژګانو په پنجه مي زړه وکاږي — خداي د ترکو مستي سترګي کړې زمرۍ
غلوفه به ئې بې غمه نور څه نه وي — هر چه کاندي د خوبانو چاکرۍ
لږ د صبر سبق ما لره هم راکړي — که په عشق کښې څوك دغه طاقت لرۍ
خدانه څه دي د کوتوال په لاس کښې ورکړم — چه شپه ورځ مي غږوي لکه تورۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

په صورت مي نرۍ تبه شوه ولاړه   تا چه دواړه سترگي توري کړي نرۍ
د وصال دلالان کوم طرف ته غواړم   چه بندي شوم د هجران په کچرۍ
نور د شمع په فانوس کله پټيږي   تا چه واغوستې د خيال جامې نرۍ
زه رحمان په زړه نري کړم هغو جونو   چه ئې ملا وي د ويښته په دود نرۍ

چا چه کړي و دنيا وته اسرې دي   د هغو په سر همه خاوري ايرې دي
نادان که د دنيا په کار نازيږي   و دانا وته دا وشتي مسخرې دي
چه بې خدايه محبت کا هغه خلق   نارينه ئې واړه خره او ښځې خرې دي
و سپين ږيريو وته مه وايه سپين ږيري   همگي واړه طفلان د گوارې دي
هسي وايه چه څړۍ دي د زنانو   که ئې ايښي په دستار کښي قرقرې دي
چه نه فيض نه څه بهره ځني مونده شي   همگي واړه بې فيض و بې بهرې دي
زخيره د دنيا مه کوه رحمانه   دا همه واړه د خاورو ذخيرې دي

ستا له غمه مي په مخ باندي ولې دي   لږ مي ويوښته له حاله چه ولې دي
زه په تا پسي موسی يم قارون نه يم   چه مطلب مي غواوغيلي يا گلې دي
هغه کوډي لکه تا دي په ما کړي   کله کړي په مجنون باندي ليلې دي
لکه ما چه مصلې در پسي لنگ کړې   کوم ملنگ هسي لنگ کړي مصلې دي
بوي هم ستا د وفا نه دي را الوتي   ما پخپله خپلي کړي تسلې دي
نصيحت اثر په زړه د عاشق نه کا   گوندي يادي ځما ډيري مسئلې دي
که رحمان د عاشقۍ په تيغ شهيد شي   د جنت حوري همه واړه دلې دي

ته په هره گړۍ غم د سيم و زر خورې   زه دي هره گړۍ وينم چه خپل سر خورې
عاقبت به دي يو خنډ له سينې ووزي   ته چه تل په هر يو ښاخ باندي نمر خورې
په عوض ئې کوم طاعت کړې راته وايه   دا نعمت چه په هر شام و هر سحر خورې
روژتي په څلورم پهر افطار کا   ته څلور ځله طعام په هر پهر خورې
که يو ځله تر کماله ورسيږې   نور به غوښې د خپل ځان لکه قمر خورې
که ښيښه د نام و ننگ دي شي تر څنگه   د هر چا په کجروۍ به خپل ځگر خورې
بې هنر وله قند هم زهر قاتل دي   قند ئې وگڼه که زهر په هنر خورې
نهال په زړه د صبر نخل کړه رحمانه   چه مدام د بر خوردار و په څير بر خورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

که له تا ئې شرم نه کيدي مهرۍ　　مخ به پټ نه و د حوري د پرۍ
چۀ آفتاب دي تر رخسار پوري خجل شه　　له دې ويري زيست په شپه کا قمرۍ
ستا تر حسنه پوري حسن واړه هيڅ دي　　نيست په څه له هسنو کا برابرۍ
بې د ستا د تورو سترگو جادوگر و　　کوم آهو د بيابان زده وي دم گرۍ
ستا د عشق د توري هستي رنگ گذار دي　　چه له مخه ئې حباب وي ککرۍ
دلبري او دل جويي لکه د ستا زده　　چا زده هسي دل جويۍ او دلبرۍ
حسن واړه د عاشق په عشق موقوف دي　　معشوقه که فرشته وي که چورۍ
و عاشق ته د يار غم واړه ښادي ده　　د رضا په ملك کښي نشته دلگيرۍ
دا دستور دي چه له درده زگير وخيژي　　گڼه څه وو د رحمان له شاعرۍ

ستا د تورو سترگو په ياداشت مي اوښي ووری　　حق دي که پريوزي په شبرات د غم کښي ستوري
زلفي دي سايه کړي مخ دي اور په جهان بل کړ　　هر چا ته چه گورم نيم په نمر وي نيم په سيوري
څوك دي په وصال کښي قند نبات څوك ځگر خون خوري　　چا وکړ ديدن د چا شو سپين د سترگو توري
اور ستا د رخسار دي ما په خپلو اوښو بل کړ　　تل په آتش سوزي آئينه چي نمر ته گوري
سترگي مي د ستا له خياله پريوتې و زړه ته　　څه شو که مو بې سترگو صورت ځي په بل لوري
کله رقيبانو ته نظر کړې کله ما ته　　ستا باران د مهر په ښو بدو يو شان ووري
ځان په مستو سترگو باندي مه غلوه رحمانه　　دا مستان هوښيار دي له حکمته سره ښوري

غم خواري دا هسي چري وي غم خورې　　چه به ما دلته کښي ناست لرې ته دورې
هغه خداي چه ئې ستا مخ بله لنبه کړ　　دا لنبه ئې کړه ځما په گوگل پورې
هم هغه دی ځما تور ليمه سره کړي　　چه ئې ستا لاسونه سره کړه سترگي تورې
غل خو غلا د سرو مال په توره شپه کا　　ته په ورځ ځما د سرود مال چورې
اصيل نه دي چاپيرو دي نه پلورلي　　ته اصيل په ديدين پيري هم ئې پلورې
دا کوم رنگ د آشنائي او د وروری دي　　چه زه ستا د مخ ثنا کړم ته مي زورې
درخانۍ په سل غمونو خداي اخته کړه　　زه به ولي له تا زار کوم که گورې
زه و تا ته د ستا له جوره ژاړم　　ته را واخلې سل گلې نادري نورې
د رحمان په عاشقۍ به آفرين کړې　　که لږ مخ په آئينه کړې ځان وگورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هر ځاي چه ستا ثنا شي ښيوه ګړي   خر مهرې شي هلته دُر و مرغلري
د هغو سترګو به اوښي وي ګلرنګي   هر چه ستا په ګل رخسار وي منتظري
هغه کله د ناصح خبري اوري   هر چه اوري ستا خوږې خوږې خبري
مرور کاندي عاشق له جمله خلقو   معشوقې له هيچا مه شه مروري
په ساعت کښي سړي مړ کا هم ژوندي کا   طايفې دي د خوبانو سحر ګري
زه ځان ډوب ګڼم بې تا په خپلو وينو   که مي ډوب کا څوك په شهدو په شکري
لري لري غم دي واړه را نزدې کړ   چه له مخه دي حجاب کړ راته لري
چه مي نوم د ستا د زلفو په خوله واخيست   را پسې شوې د بلا توري لښکري
هيڅ په حق د حقدارانو نه ګروهيږې   هميشه ځما د زړه په وړو منکري
ځما ستا مينه څرګنده په جهان ده   ولي دا رنګه څرګنده ګواهي نغري
زه چه ستا له غمه ژاړمه آه فرياد کړم   د رقيب کره هم ډول وي هم سندري
د رحمان شعر به ولي نادر نه وي   چه ثنا کاندي د تا غوندي نادري

تر ابدي ورځي پوري به جفا کړې   که به مهر وفا هم چري پيدا کړې
معشوقې کله وفا کله جفا کا   مي بايد چه کله هغه کله دا کړې
ما ستا خوي دي وهر چا وته ستايلي   چري نه چه دروغژن مي تر هر چا کړې
چه د ستا دغه خصلت دي ځما اوښي   دا پټ راز به مي په درست جهان رسوا کړې
ستا څه لاس را باندي نه رسي دلبره؟   چه په لاس د رقيبانو مي سزا کړې
مرم په دا چه د اغيار په رضا درومې   نه په دا چه ته په ځان خپله رضا کړې
په درست عمر به هيچا ليدلي نه وي   هغه چاري چه ته هر ساعت په ما کړې
ما رنځور په کټ کښي پريږدې چه کړيږم   ته لا ګرزې د رقيب سره خندا کړې
لاس تر غاره د رقيب سره خندا کړې   چه ما ووينې له قصده راته شا کړې
هر بيګاه وايې سبا له به خوله درکړم   دا بيګاه به په رحمان کله سبا کړې

په پيرئ کښي چه هوس د مي ناب کړې   بيهوده ګمان په صبح د مهتاب کړې
بې طاعته عنايت له خدايه غواړې   د عتاب په ځاي اميد د ثواب کړې
دانسته ګناه کوې توبې وکاږې   لکه بت هسي په غټو سترګو خواب کرې
پۀ هغو غوږو چه ذکر د خداي اورې   بيا سماع په هغو غوږو د رباب کړې
په هغو شونډو چه حمد و ثنا وايې   هم هغه شونډي بيا ډوبې په شراب کړې
علم وکړې هيڅ عمل ور باندي نه کړې   لکه طفل هسي لوبې په کتاب کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په شپه پروت يې د مغان په ميخانه کښې — او د ورځې مخ په لوري د محراب کړې
تمام عمر د دنيا په طلب کرزې — بيا د خداي په طالبانو ځان حساب کړې
له خالقه دي نه شرم نه حجاب وي — له رحمانه گوښه ونيسې حجاب کړې

که نظر په ماتو گوډو د روزگار کړې — همره نه دي چې حساب يا به ئې شمار کړې
په هر غم کښې خاموش اوسه او که نه وي — د بد خواه خاطر به ښاد دوست به آزار کړې
صبر ونيسه په مخ کښې که مراد غواړې — په تلوار به هيڅ و نه کړې که تلوار کړې
رضا پاسله و قضا ته فراغت شه — او که نور څه نور څه وايې ځان به خوار کړې
آرادي او کاروبار دي سره لري — لاس له کاروباره وکاږه که کار کړې
چه پخپله ئې فاني بولې رحمانه — ترو بيا څه په هغو چارو اعتبار کړې

چه مدام د بل و عيب وته نظر کړې — خداي له خپله عيبه ولي نا خبر کړې
که يوه جو دانه عيب وينې په بل کښې — هغه يو جو دانه عيب به ئې لوي غر کړې
که دي خپله گناه لويه لکه غر وي — په حيله حيله به غر د مچ وزر کړې
که څوك تله د انصاف درته په لاس کا — خپل تټو او د بل آس به برابر کړې
تو لعنت دي په دا هسي منصفۍ شه — چه له حقه و باطل وته گذر کړې
خداي و تا د ملائکو مقام درکړ — ته دا خپل صورت پخپله گاو و خر کړې
که دي يو ويښته د ځان د پاسه کوږ شي — ځان هغه ساعت له خدايه مرور کړې
که ښندلي دي په خداي وي يو کيکوړي — نمايان ئې په جهان کښې لکه نمر کړې
لکه څوك تر مکې لاړ شي بيا ترې راشي — د دنيا دپاره هسي لوي سفر کړې
که يوه رتۍ دي زر به لاس کښې کښيوزي — خرخ خروار د عبادت په رتۍ زر کړې
د ځوانۍ عمر دي تير کړ په غفلت کښې — په پيرۍ کښې به څه زيرمه د محشر کړې
په دنيا پسي دي نمري دي رنگ کړې — ځان و خلقو ته درويش و قلندر کړې
لکه وار چه د زړې لولۍ تير شي — اوس توبې له ضرورته په سپين سر کړې
په پيرۍ کښې د ځواني چاري نه شي — ته په ورځ د عاشورې به څه اختر کړې
لکه بيخ د زړې وني چنجي وخوري — په دا تير عمر به څه ښاخ و ثمر کړې
دغه باغ به دي خلاص نه شي له خزانه — که چاپير ورځني سد د سکندر کړې
و بد خواه وته څوك نصيحت نه کا — رحمان ستا په غم شريك دي که باور کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدايه مه کړه نا اميد هغه وګړي — چه اميد ئي وي د ستا په کرم کړي
ستا له رحمه به زړه ولي نوميدي کړم — چه دي ځان دي د رحيم په نام نومړي
دا نيمګړي سړي ننګ هم د خپل نام کا — ته خو خداي يې چه په هيڅ نه يې نيم ګړي
هيڅ بنده دي په بزرګي کښي ليده نه شي — څو تا خط د آزادۍ نه دي ورکړي
دا همه واړه شوميت دي د شومانو — ګنه ته د چا په زيرمه نه يې سترړي
چه بې تا ئې په زره بله سودا ګرزي — تر مقصوده به و نه رسي وګړي
هر چه ستا په لار قدم د راستي کيږدي — که ئې زيان وي زه رحمان ئې پوروړي

د آشنا له لاسه ناست يم په زړه سترړي — په فلوس مي پکار نه دي د رخت وګړي
چه په ژوند ئې طمع پويکړي شي له ژونده — نور به څه باندي ويريړي سر پرې کړي
که ژوندون د عاشقانو په وصال وي — زه مهجور يم په دغه روايت مړي
خوږ ژوندون مي جدايۍ هسي را تريخ کړ — چه د غم له تلخۍ دم نه شم را نغړي
دا صورت په مثال خس محبت اور شه — ترو د اور په مخ کښي څه کاندي خسړي
لا علاج به لکه اوښ بار برداري کا — چه په پوزه ئې پيزوان شه د عشق پړي
له احواله ئې ورو ورو پوښتۍ يارانو — بيلتانه د رحمان وار دي خطا کړي

ما په تا پسې دا سپيني جامې رنګ کړې — ته لا بيا په ما ګمان د نام و ننګ کړې
هيڅ اثر دي په سنګين خاطر و نه شه — که هر څو مي مصلې در پسي لنګ کړې
دل سوزي به دي په نور وکړي څه شي — چه له ما غوندي مخلصه سره جنګ کړې
ته په عشق کښي ما هاله دروغژن بوله — که يو بل هم هسي ما غوندي ملنګ کړې
دا نارې سورې په عشق کښي دي غمازي — ګنه تل به د بلبل په څير پتنګ کړې
عاشقي و معشوقې ته سپينه لار ده — ته و ما وته دا سپينه لار ګړنګ کړې
چه يو دم مي له نظره ته يو خوا شې — دا جهان لکه لحد را باندي تنګ کړې
په ښه خوي سره د خلقو افسانه يې — خداي ځما له کم بخته په زړه سنګ کړې
دا دي څوك له څنګه ناست دي نه پوهيږم — چه خبري د رحمان سره په جنګ کړې

خدايه زړه د رقيب نرم په احسان کړې — ما له ياره يار له ما سره يك سان کړې
هغه درد چه د اشنا د بيلتانه دي — دفع و رفع ئې د وصل په درمان کړې
غم د هجر چه تيري تر اوره سخت دي — له دې غمه مي په امن په امان کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کار و بار د عاشقۍ چه ډېر مشکل دي   دا مشکل ځما په ما باندي آسان کړې
حجاب لري کړه ځما د یار له میانه   بې حجابه مخ د یار راته عیان کړې
که مطلب د نور چا نوري مرتبې دي   ما ګدا په آستانه د خپل جانان کړې
که دا نور عالم و بله خوا ته ګوري   ما په لوري د دلبرو نګران کړې
زه چه یار لره ورځم په هغې لاري   مهتر خضر مهتر الیاس مي رهبران کړې
تاریکي د معصیت را څخه واخلې   د طاعت په روښنایۍ مو زړه روښان کړې
چه ځما په پریشانۍ ئې زړه ښه کیږي   زړه ئې ما غوندي په یار پسي پریشان کړې
چه ځما په چمن راشي ګستاخي کړي   د شبنم په څیر ئې عمر یو زمان کړې
چه آخاده د منکر تر سره پریوزي   د فلك په څیر مي توره د زبان کړې
هغه عشق چه د ترکو د غمزو دي   هر کلام مي د هغه غشي پیکان کړې
چه کشور د افغانانو معطر شي   د هر بیت مصراع مي زلفي د خوبان کړې
چه هر حرف ئې د نافې هسي خوشبو وي   برکت مي په جزدان په قلمدان کړې
ته چه ما منع کوې د یار له لوري   کاشکي باد د سحر منع په بوستان کړې
نه به ما منع کړې ته له خپله یاره   نه به کوز په زمکه ستوري د آسمان کړې
الٰهی د خپل حبیب له برکته   دا ساده انشا رنګینه د رحمان کړې

تا چه مخ د پرۍ سترګي د آهو کړې   نه پوهیږم چه آهو یې که جادو کړې
دعاګو چه د چا ومري څه ښادي ده   ته په څه ځما و مرګ وته آرزو کړې
په محراب د عاشقانو کاڼې ووري   ته چه چین د جبین غوټه په ابرو کړې
تا چه رنګ د ګلو واخیست زه پوهیږم   زرغونه به په چهره ځما کنګو کړې
ستا له ډیره ډیره جوره معلومیږي   چه به ما پخپلو اوښو کښې لاهو کړې
که یو ځله توري زلفي کړې پریشاني   خاکستر به په چمن کښې کشمالو کړې
درست جهان به قاف تر قافه معطر شي   که یو ځله شا نه ګڼه په ګیسو کړې
ستا د زلفو مار خوړلي به روغ نه شي   که افسون د مسیحا ورباندي پو کړې
لاس و پښې دي بې زیوره ښایسته دي   څه منت به د پایلو د باهو کړې
له سوزن د ښو راوړې تار د زلفو   د رحمان د زړګي زخم به رفو کړې

که د عشق شکري تیري تر ګلو کړې   نور لذت به لکه زهر هسي تو کړې
که دي وشي ملاقات له سر و قدو   د فاختې په څیر به کوکي په کوکو کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

عاشقي به تیره توره در په لاس کا　　نور د صبر د سکون په ملك به هو کړي
په انصاف و عدالت به نوشیروان شي　　هر عمل چه د خپل ځان په ترازو کړي
د سکندر په څیر جهان به دي روزي شي　　که سرکوز په آئینه د خپل زانو کړي
تریخ لوګي به دي د قند په څیر نغړده شي　　که صورت د عشق په اور کښي تماکو کړي
وبه نه وینې د ترکو برندي سترګي　　مګر ځان په خپلو وینو کښي سالو کړي
روغ به نه شې بې دیار له ښه دیدنه　　که سل پنده سپیلني و ځان ته لو کړي
د غفلت لیچن لیمه به دي بینا شي　　که د یار د کوڅې خاوري دي څښنکو کړي
دا دارو بد دوائي کوې طبیبه　　چه د یار په درد و غم کښي مي دارو کړي
نصیحت په عاشقانو اثر نه کا　　دا محنت واړه بې ځایه بې قابو کړي
په رحمان باندي بې یاره خواب حرام دي　　که ئې سل بالښته لاندي تر پهلو کړي

ولي ولي و عاشق ته نظر نه کړې　　دا ګدا په دیدن ولي توانګر نه کړې
ستا دې ډیري حیا ډیر کورونه وران کړل　　چه هیچا وته کاته برابر نه کړې
ستا په ډیر حسن مي دا عقیده نه شي　　چه دا روغ وګړي واړه اوتر نه کړې
ته پلو له مخه واخله زه ضامن یم　　که اورنګ د زمانې قلندر نه کړې
ځما هر زمان هر دم په تا ګذر وي　　ته یو دم ځما په لوري ګذر نه کړې
لکه ته چه دلاور ځما په مرګ یې　　چه دا رنګ چري رقیب دلاور نه کړې
زه د ستا په جفا خوښ یم تل تر تله　　که غماز مي له دې رازه خبر نه کړې
ګذشته جفا دي واړه آواره وي　　که دا جور و جفا بار دیګر نه کړې
هغه څوك دي چه به ستا له دره درومي　　که ئې ته له خپله دره بدر نه کړې
سنګدلي ده هغه خلقو لره ختمه　　چه ئې ته په مجلس ورشې اثر نه کړې
رحمان ستا میني رسوا کړ باري حیف دي　　چه ته هیڅ په دا خبره باور نه کړې

و خوبانو وته ولي نظر نه کړې　　د چمن په ګلو ولي ګذر نه کړې
دا بهار چه درست جهان ئې معطر کړ　　دماغ ولي په دا بوي معطر نه کړې
رضا ولي په قصا سپارلي نه شي　　دغه زهر په ځان ولي شکر نه کړې
جك زده چه په نارو د مرګ خبریږې　　ځان پخوا تر مرګه ولي خبر نه کړې
چه د نور خلقو په سر اچوې خاوري　　ته پخپله خاوري ولي په سر نه کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پس له مرگه چه بیا مري له لوړي تندي — ولي نن ساعت توښه د محشر نه کړې
دا ویل دي اثر کله کا په نورو — اې رحمانه په ځان ولي اثر نه کړې

نمر سپوږمي که ستا له حسنه نه شرمیږي — ترو دوي ولي زرغونه و زیړ ښکاریږي
دا سبوږمۍ چه ئې نه سر شته نه ئې پښې شته — په کوم حسن به له تا سره سمیږي
زړه مي یوړ ستا د مخ په روڼا زلفو — باري غل په سپین سبا کله پټیږي
ستا د زلفو د ابریو له وحشته — همگي لړم ماران دي چه وریږي
مخ دي اور خط دي سبزه ده زه حیران یم — چه سبزه په اور کښې ځنگه زرغونیږي
اور اوبه سره چا گډ لیدلي نه دي — دا قدرت دي ستا په لبو کښې نمائیږي
لکه لوند زړوکي تا وکړي نو ئې ووزي — ستا له غمه مي رنگ زیړ پوست مي وچیږي
سپوږمۍ هم دا هسي تاو خوري ستا له مخه — چه په هره میاشت کښې دوه دوه نیمه کیږي
ستا قامت که ځوک شمشاد بولي غلط دي — د لرگیو په نرخ سپین زر نه یافتیږي
خم ابرو ئې په پناه د زلفو تم شو — د لړم لشه له مار سره تاویږي
و سپین غاښو ته دي در ویلي نه شم — کاڼي کله د بریښنا په دود ځلیږي
باریک خط ئې زلفو لاندي کړ رحمانه — مورچگان د شپې له مخه پایمالیږي

صبحدم چه هغه یار را باندي راشي — عجب نمر د نمر د پاسه هویدا شي
ښکلي مخ لره حاجت د سنگار نشته — بې ترتیبه چه نمر وخیژي روڼا شي
چه ئې ووینم له ورایه پوري ننبلم — لکه پیښ چه و بله کاه و کهربا شي
ما له ډیري ناچارۍ و یار ته شا کړه — ناروا د ضرورت په ځاي روا شي
زه په وصل کښې خواري د هجران ژاړم — د هر کار فکر تر کاره لا پخوا شي
لا پخوا تر جدایۍ نه ژړا بویه — گڼه هلته هر یو ژاړي چه جدا شي
وصال نه دي چا په سرومال موندلي — مگر غاړه په دا کار د چا ادا شي
زه به سرومال د یار تر نامي ځار کړم — دا په عشق کښې سهل کار دي که په دا شي
د رحمان په اوښو هسي رنگ پوهیږم — چه آخر به په تمام جهان رسوا شي

تبسم مي د وګړي په روزگار شي — چه له مرگه ئې نه ویره نه ئې ډار شي
له ده وزیږي د ده دواړاندي ومري — لا ئې مینه د دنیا په کار و بار شي
که ئې هر قدم د مړیو په سر لار وي — یو قدم هسي وا نه خلي چه په لار شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژونديو نصيحت پرې اثر نه کا   مگر مړه له قبره پاڅي په گفتار شي
د اميد مزي ئې هسي رنگ دراز وي   چه تر خضره ورته خپل عمر بسيار شي
سپينه ږيره په اوښي کښې زوي را واخلي   چه به ما لره سپاهي و منصبدار شي
د خرما زړي نهال کا ورته گوري   چه دا سوري دا ميوه به مي پکار شي
هر هر فصل چه ترې ريبي هوسيږي   چه به کانده راته بل فصل تيار شي
لا ئې لپه تخم هم نه وي کرلي   ناکشته ور څني طمع د خروار شي
غړوندي د ناز کړيو خسيو غړي   چه سبا بيگاه به ما لره گوهار شي
لکه وړکي کټوري له زانې غواړي   په دا هسي پوچ گوئي اعتبار شي
رحمان څه دي چه به پند و جا ته وايي   هدايت د هر بنده په کردگار شي

کر د گلو کره چه سيمه دي گلزار شي   اغزي مه کره په پښو کښې به دي خار شي
ته چه بل په غشيو ولې هسي پوه شه   چه هم دا غشي به ستا په لور گذار شي
کوهي مه کنه د بل سړي په لار کښې   چري ستا به د کوهی په غاړه لار شي
ته چه هر چا ته په خوارو سترگو گورې   لا وړنبي به ستا صورت تر خاورو خوار شي
آدم زاد په معنیٰ واړه يو صورت دي   هر چه بل آزاروي هغه آزار شي
که ته نه کوې نظر د چا و عيب ته   هر سړي به ستا د عيبو پرده دار شي
دهقان کر په لوړه زمکه باندي نه کا   سرکوزي کوه چه بڼ دي مرغزار شي
د مات لوښي آواز کله ثابت خيژي   د هر چا عمل څرگند په خپل گفتار شي
نن چه صبح ده روښانه لار صحيح کړه   ناگهانه به دا صبحه شب تار شي
لږ ئې مه گڼه که هر څو گناه لږ وي   چه لږ لږ و بله جمع کړې بسيار شي
که بل بد کاندي ته ښه ور سره وکړه   هر يو نخل چه ميوه لري سنگ سار شي
تل و ښو وته آزار د بد ورسي   هر چنجي و نرم چوب ته ورد و خار شي
هغه زړه به له طوفانه په امان وي   چه کشتي غوندي د خلقو باد باردار شي
خداي دي بد له لاسه نه کا او که وي هم   د رحمان دي له کل بدو استغفار شي

هر وگړي چه منصور غوندي په دار شي   دار ئې بس له مرگه نخل ميوه دار شي
روغ صورت که روغ عالم لره کمال دي   ليوني لره کمال دي چه سنگسار شي
هر گياه چه و کمال ته ورسيږي   سر ئې زمکي وته گوز وي نگونسار شي
نري باد به ئې په خپل منزل داخل کا   که څوك پاڼه د خزان غوندي طيار شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غفلت هيڅ مناسب نه دي د سپين ږيريو　　صحبدم که حيوانات دي هم بيدار شي
چه يو موتي ايرې تار په آئينه کا　　هم په دا خبره فخر د خاکسار شي
کريمانو سود مونډلي دي په زيان کښې　　لکه ښاخ دوني وتراشي بار دار شي
خزانه په سخاوت سره زياتيږي　　د کوهي اوبه چه وکاږي بسيار شي
مړول د وړي ګيډې مشکل نه دي　　مړول د وړيو سترګو مشکل کار شي
کم خوراک سړي نزدې شي فرښتو ته　　هر سړي چه بسيار خوار شي بسيار خوار شي
صاف دلانو لره لږ نصيحت بس دي　　د ګوهرو پيوستون په نري تار شي
غلبه د عشق بهانه د حسن غواړي　　توره شپه په عاشق زلفي د خپل يار شي
د توفيق له مخه هر مشکل آسان دي　　وستئ وته د اور لنبې ګلزار شي
ناز د عشق پرورش مومي له عشقه　　هسي نه چه د خوبانو په سنګار شي
بې محنته چا راحت مونډلي نه دي　　د وصال خوښي د هجر په مقدار شي
عاشقانو لره واړه سعادت دي　　که ئې سر و مال د يار تر نامې ځار شي
ياره ياره هر څوك وايي په جهان کښې　　زه به پس له مرګه وايم چه يار يار شي
لکه ډار کاندي ورغومي له ګرګانو　　هسي رنګ له جدايئ نه ځما ډار شي
د رحمان دا پوچ ګويي څه په کا نه ده　　عاشقي په ګفتار نه شي په کردار شي

چه شهيد د تورو سترګو په خنجر شي　　خوشنودي ئې د سرو شونډو په کوثر شي
چه را ياد ئې سپين رخسار دراز مژګان کړم　　هغه دم مي زړه سپند سينه مجمر شي
عندليب خاطر مي الوزي په ګلو　　که د ترکو سنبل زلفي ئې سهپر شي
که يار سل ځله جفا را ستره کاندي　　ځما کله په جفا د يار باور شي
د ناصح په نصيحت به منع نه شم　　که هزار ځله مي ورور و برادر شي
د رقيب او ځما صلح سره نشته　　که مو چري لاس و دست و بله بر شي
صبوري او قراري له ما خطا دي　　تر هغه ساعته پوري چه محشر شي
تير ساعت به د هيچا په لاس کښې نه وړي　　مګر تللي آشنا بيا په آشنا ور شي
خوبرويان به د سپوږمئ ټوکره را وخلي　　که رحمان کچکول په لاس کښې قلندر شي

چه غبار د ستا د لاري په خوا ورشي　　که په دواړو سترګو ړوند وي مصر شي
تازه نوي سر پيدا کړي لکه شمعه　　چه ئې غوڅ د ستا په مينه د زړه سر شي
چه کيميا د قناعت ئې په لاس کښيوزي　　که ګدا وي د قارون په څير توانګر شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا د در گدايان واړه بادشاهان دي — خو چه ستا له دره ووزي در په در شي
تل ئې مخ وي له عالم جار وتلي — د هغو چه ستا په مخ باندي نظر شي
که د درست جهان له حاله خبر دار وي — چه تا وويني له واړو نا خبر شي
ائينه که د جمال کړې ور څرگنده — دا گدا رحمان به شاه سکندر شي

که د مي غم د درست جهان تر زړه چا تير شي — دلگير مه شه هسي وايه چه به تير شي
غم هغه دي هر چه څيرمه وي و چا ته — وړنبي واړه تر وروسته پوري هير شي
بې له خدايه چه مدام په يوه حال وي — بنده کله شيرشاهئ وي کله سير شي
يو آدم دي چه په څو رنگه جلوه کا — يو رقم دي کله زور و کله زير شي
د دنيا چاري مدام په قرار نه وي — د ښو په ځنبول په بل بل پير شي
په لږ عمر کښي ډير غم له کومه راغي — خوله خپلي بې صبرئ په سړي ډير شي
خريدار و فروشنده چه سره خوښ شي — به سودا کښي سختي نه کا تير و بير شي
ښايسته په جهان ډير دي بې حسابه — باري څوک به د رحمان د يار په څير شي

که د سرو زرو سړي وي خو چه مړ شي — نه ئې نوم په خوله څوک اخلي نه نومړ شي
که هيچا پړکړي نه وي په جهان کښي — و اجل ته لکه خر په خټه پړ شي
راشه راشه دا ډير ناز و کبر مه کړه — ياره خو به دي دا ناز په جهان وړ شي
دا رخسار چه دي روښان تر آئينې دي — عاقبت به د لحد په خاورو خړ شي
مراد خو واړه دلبري ده غزا وشوه — که د سرو په څير څوک په قامت لوړ شي
نيك نامي له نيك خويئ نه پيدا کيږي — دغه چاره نه په سوك نه په لوړ شي
عاشقان چه پښيمانيږي هغه نه کا — هغه سوك د بې هنر وي چه خپړ شي
دا خو زه له مشقته تا ته وايم — گنه ځان له سرنوشته چا ژغړ شي
د هوا په نغوته مه څه که دانا يې — د هوا ويشتلي غشي زر په خوړ شي
وران به نه کاندي يو حرف د خپلي بخري — که په اوښو د چا درست جهان چقړ شي
په تدبير به د تقدير کښلي نور نه کړې — د قسمت علاج په عقل کله کړ شي
په رحمان باندي بې ياره صبر گران دي — لکه زهر چه ديده دانسته نغړ شي

له دې کټه له پوزي خو به ولاړ شې — ترو بيا خداي خبر چه کوم خوا ته به لاړ شې
په ظاهر صورت خو هسي معلوميږې — چه به خس غوندي تر پښو لاندي لتاړ شې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د آسمان زمكه به وي او ته به نه يې　　په ودانه ودانۍ كښي به ويجاړ شې
د بهار د گلو عمر مدام نه وي　　عندليب غوندي به پاتي په اهاړ شې
په ويلاړ ويلاړ به ځان ور پسي ورك كړې　　چري نه وي چه د تركو په ويلاړ شې
كه ليلئ غواړې بايده دي دا رحمانه　　چه مجنون غوندي ساكن د كوه و كاړ شې

هر چه ستا په زخندان كښي ئې منزل شي　　لكه خس په تناره كښي به جلبل شي
څوك چه نوم د ستا د شونډو په خوله واخلي　　كه ئې زهر وي په خوله كښي هم عسل شي
په هجران كښي زه بې برگ و بې نوا يم　　لكه كښت چه اوبه نه مومي شذل شي
په عاشق باندي دا هسي گمان مه كړه　　چه يار زړه ور څخه يوسي تش گوگل شي
په جهان تر آشنايۍ خواږه څه نشته　　ولي حيف دي چه هجران په كښي حنظل شي
زه رحمان بې ياره هسي شول و شل شم　　لكه كب چه بې محيطه شول و شل شي

كه د زړه په وينو رنگ د چا گوگل شي　　چه بيلتون په جهان گرزي خو به سيل شي
كه د اوښو په درياب باندي نهال كړې　　نيشكر به نيشكر شي نل به نل شي
مشقت د سړي واړه حبطه كا　　په شوره كښي چه د گل بوټې نهل شي
د دنيا ياري دوستي څه پكار نه ده　　له اوله يار و دوست وي پسې غل شي
كه هر څو ئې و بله مهر و محبت وي　　نهايت سره په جنگ و په جدل شي
په مثال د دروغژني مرغلري　　آب و تاب ئې په دوه ورځي كښي بدل شي
كه ئې زنه د ځواني په وقت كښي سيب وي　　هغه سيب ئې په پيرۍ كښي بيا حنظل شي
د رقيب له بده خويه به څه وايم　　ترو دا گوره چه لا يار ور سره مل شي
زه رحمان په ښه په بد د يار پوهيږم　　كاشكي زهر په دهن د چا عسل شي

كه سل ځله هم كنار و هم بغل شي　　د دنيا په مينه واړه سره بيل شي
دا چه اوس په يوه كور كښي سره ناست دي　　عاقبت به ئې جدا جدا منزل شي
دا گلونه چه ئې ځاي دي په دستار كښي　　همه واړه به تر پښو لاندي غوبل شي
دا پې مخي چه ئې مخ د نمر په څير دي　　تور وينښته به ئې په مخ باندي ځنگل شي
دا شيرين شيرين شربت چه د وصال شي　　د هجران په وقت به زهر هلاهل شي
ما د يار په بيلتانه كښي دي ليدلي　　كه دانا د زمانې وي مبدل شي
پښه له ويري د وصال په مزكه نږدي　　چه خبر د جدايۍ په دل دل شي

د دې هسي رنج علاج به څوك په څه کا   چه نه فهم د چا رسي نه اټکل شي
که د غرونو په سر گرزي سر ئې ټيټ وي   هر چه زړه ئې د خوبانو په يرغل شي
د رحمان خاطر غمونو هسي زنگ کړ   مگر جام د مي ناب وي چه صيقل شي

هغه دم چه زړه مال شي   يو ساعت ور باندي کال شي
حيران تللي وي په فکر   فراموش ئې قيل و قال شي
نه ئې گفت نه ئې شنود وي   په غوړ کوڼ په ژبه لال شي
نه جواب و چا ته کاندي   نه ئې غوړ د چا په سوال شي
علم عقل ځني پاڅي   درست صورت ئې خواب و خيال شي
په رڼو سترگو اوده وي   لکه نقش د ديوال شي
قوت ئې وينې د ځگر وي   هم دغه ئې اشتغال شي
د چشمانو له بارانه   په رخسار ئې پشكال شي
په سبب د عاشقۍ   تير تر آل و تر عيال شي
هم تر آل و تر عياله   هم تر مال و تر منال شي
په خپل درد و په خپل غم کښې   تر عالمه فارغ بال شي
نه طاقت نه ئې مجال وي   بې طاقت و بې مجال شي
که ژوندي وي په جهان کښې   د مرده ؤ په مثال شي
په خشکۍ کښې ماهي گوره   هسي بې تيغه حلال شي
پاڅيدي نه شي له ځايه   په زړه غوڅ په تن کهال شي
د ويشتليو په څير يون کا   له کل خلقو په دنبال شي
لکه خس د لويي لاري   تر قدم لاندي پايمال شي
خداي له غمه سړي ژغوره   بيا لا بويه چه خوشحال شي
چه د زړه ولې شي غوڅي   نور ژوندون ئې په اشكال شي
د باغبان سترگي کا سپيني   چه تازه نخل نهال شي
روئيدن د کښت آسان دي   پرورش ئې ډير جنجال شي
ويراني په يوه دم شي   وداني په ډيره اشكال شي
چه پلار ومري بيا له بويه   چه ئې زوي با کمال شي
څوك خبر دي له دې دوره   چه په ما به پيښ څه حال شي
چه په حال کښې ئې حال نه وي   څه اميد په استقبال شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د یوه ساعت له مخه — خدای زده څه رنګ به احوال شي
د دنیا چاري فاني دي — رفت آمد ئې په یرغال شي
په مثال کښې لکه سوري — خوار و شاد د هر دیوال شي
اعتبار په اوبو مه کړه — چه استاد ئې په غربال شي
د بڼو په څنبول کښې — شال شړۍ کا شړۍ مثال شي
که بادشاه د ولایت وي — کندولي په لاس ګنګال شي
په ثواب ئې غلط مه شه — په یوه ساعت وبال شي
په کمال ئې مه نازیږه — په یوه ګړي زوال شي
د هاتیانو سوداګر وي — بیا دکاؤ و خر دلال شي
جوهري وي جوهر پلوري — خاوري اغبري کلال شي
کلالي وګل کاري کا — فروشنده د مات صفال شي
په هستۍ کښې ئې اشراف وي — په نیستۍ کښې ئې اوزال شي
د ځوانۍ په وقت کښې شیر وي — د پیرۍ په وقت شغال شي
چه مشهور په صداقت وي — پوچ ګوئي واخلي بطال شي
محتسب وي احتساب کا — کوټوالي واخلي کوټوال شي
نیکوکار وي نیک عمل کړي — بدکردار و بد افعال شي
سر نوشت د سړي خپل دي — یو عیسیٰ وي بل دجال شي
چه نیك بخت وي نیکوئي کا — چه بدبخت وي بد سګال شي
لاس و پښې د هغه نیسه — چه خوښخویه خوش خصال شي
په هجران کښې نا امید مه شه — خدای قادر دي که وصال شي
په حرامو کښې امید کړه — ګوندي مخ دي په حلال شي
کافر وباسي له کفره — په یوه ساعت ابدال شي
تور بهتر کاندي تر سپینو — په سپین مخ باندي تور خال شي
آرزومند د یوه خس وي — خداوند د ملك و مال شي
چه سیالي ئې کړې نه وي — له سیالانو سره سیال شي
په ډیر عمر منفصل وي — په ساعت کښې اتصال شي
ممکنات به منع نه کا — که څوك سل ځله سنبال شي
چه د خدای رضا شي پیښه — رمل پاتي د رمال شي
فال به څه ګورې رحمانه — خپل افعال د سړي فال شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه زړه چه خداي روښان کا جام د جم شي   په دا جام کښي ور ښکاره تمام عالم شي
په آدم کښي د حیوان خویونه هم شته   بیا هاله ئې ادم بوله چه آدم شي
چه خویونه د چارپایایو په کښي نه وي   سړی هوښ په سړي هله مسلم شي
چه اغوستي ئې لباس وي د پاکانو   د ناپاکو چاري کاندي خو به گرم شي
که هر څو طعام لذیذ وي مزه نه کا   چه یوه ذره نمك ئې زیات و کم شي
ښادي هر چري غم په اندازه وي   د هغو به څه ښادي وي چه بې غم شي
هر چه خپله رضا پاسلوي قضا ته   که هر څو په ځان ناخوښ وي خوښ خورم شي
عاشقي چه تر کماله ورسیږي   د خپل یار له لاسه زخم ئې مرهم شي
که په ځان باندي قدم کیږدې رحمانه   نه فلکه به دي لاندي تر قدم شي

د عاشق بې خپله یاره قرار نه شي   بې طبیبه قراري د بیمار نه شي
چه په لوح محفوظ کښي ښکلي لیوني وي   په تعلیم د معلم به هوښیار نه شي
زوي د پلار په غیږ کښي پروت وي روح ئې لاړ شي   د قضا علاج په مور و په پلار نه شي
د هغو چه خداي کمال حسن روزي کړ   هیڅ نقصان ئې د منکر په انکار نه شي
درد و غم د عاشقۍ چه ډیر مشکل دي   هیڅ سړي دي په دا رنځ گرفتار نه شي
زه همه عمر له خدایه دغه خواست کړم   چه دي یار له خپله یاره ویزار نه شي
که هر څو ئې دلبري و دل جوئي کا   د رحمان په ترکو هیڅ اعتبار نه شي

آشنائې توره بلا ده آشنا مه شې   جدایي به دي فنا کا فنا مه شې
درد و غم به دي د زړه ولي کا غوڅي   گرفتار په درد و غم د جانا مه شي
په زیړ رنگ به دي تل سرې اوښي بهیږي   د دو رنگو په څیر گل د رعنا مه شې
هم په دا چه دروغژن د خداي دښمن دي   و هیچا ته دروغژن په وینا مه شې
که اعلیٰ مرتبه غواړې عاشقي ده   نور همه واړه ادنیٰ دي ادنیٰ مه شې
همیشه به سر نگون په فکر ناست یې   د رحمان هسي مشغول په ثنا مه شې

چه مجنون غوندي یو موټي استخوان شي   په قوت د عاشقۍ به پهلوان شي
عاشقانو په شکست کښي بري بیا موند   دلته توان د هغه رسي چه ناتوان شي
زیړي رنگ د عاشقانو هسي مرتبه ده   چه آفتاب غوندي ځرگند په درست جهان شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

له چشمانو ئې باران رحمت ووري زرغونه ئې په چهره باندي زعفران شي
له رخساره حال د زړونو معلومېږي له بهاره نيك و بد د كال عيان شي
له نكتې نه تمام علم حاصلېږي درست خروار له يوه مشته نمايان شي
پكار نه دي مخالف هزار تقريره موافق له حاله نيم كلام داستان شي
لكه مړ له كار و باره وي وتلي د هغو خاوري په سر چه غافلان شي
كه دي ډېر عمر پكار دي غفلت مه كړه په اوده باندي سل كاله يو زمان شي
د غفلت بنياد د اوښو په موج خېژي يو څڅو پكي خواب آلود لره طوفان شي
ړوند په خپله عصا پريوزي و كوهي ته خپل دليل د كم دليل د ځان تاوان شي
سر كشي د عاجزانو پكار نه ده هر مېږي چه وزر وكاندي پښېمان شي
موم دلان به ئې له شره لمن ژغوري سنگدلان كه عين لعل د بدخشان شي
چه كيميا د قناعت ځې په لاس كښېوزي د شړئ په خرقه كښي بادشاهان شي
بل پوشاك ئې پكار نه وي بې نمده هغه زړه چه آئينه غوندي روښان شي
عاشقي ده ر جمله بلاؤ زياته و مجنون ته ديوودد واړه حيران شي
كاتبان به وركا دُر د خپلو غوږو كه ئې تير تر غوږو شعر د رحمان شي

د سكوت په تيغ چه ژبه بريده شي لا قلم غوندي په قال كښي دويده شي
همره اور د عاشقي په زړه كښي يو شي چه لاله ئې له تربته دميده شي
خم ابرو د يار مي نقش په ليمه دي لكه مياشت چه په لوي بحر كښي ليده شي
هميشه ئې د خپل يار په لوري دووی نهايت چه په دادو كښي رسيده شي
څه حاجت دي چه زه يار و چا ته ستايم كار همه د خپلو سترگو په ديده شي
كله وي چه يو د بل په ويل غلېږي مگر صافه د چا خپله عقيده شي
خود څرگند وي لكه صبح په جهان كښي هر گريوان چه په ياړئ كښي د ديده شي
ابرو ئي د عاشق هلته ځان څرگند كا چه ئې نم د زړه له سترگو چكيده شي
د آه غشي ئي په زمكه كله لگي هر قامت چه كمان طوره خميده شي
بې مطلوبه ئې هيڅ فهم په چا نه وي هر طالب چه په طلب كښي فهميده شي
هر چه زړه په مهرويانو باندي بايلي بې ديناره و بې درمه خريده شي
ما د يار په څير بل مخ نه دي ليدلي مگر پس چه له نن ورځي آفريده شي
يا به شهد يا به قند يا به نبات وي هر كلام چه له رحمانه شنيده شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه سړي له بله بد وايي بد گوي شي | لا ترې بله خوا روان د ده بد بوي شي
مرده شوي چه هوس کا د بل و مرگ ته | بل هم پس د ده له مرگه مرده شوي شي
دوست دښمن د سړي واړه خپل عمل دي | هم په دا مقدار ئې اجر موي بموي شي
هره ونه چه کږه په یوه لور وي | عاقبت ئې پریواته په هغه سوي شي
په لویۍ کښي نور څه نشته بې زواله | هلکان د هلکتوب په سبب پوي شي
د اوبو اصل له خاورو پیدا کیږي | خاکساري د خاکسارانو په آبروي شي
همره زیان له خوگه خرسه نه رسیږي | لکه څوك په آدمیانو کښي بد خوي شي
سړی هوښ چه د سړي له تنه پاخي | د سړیو په جامه کښي خربشوي شي
و هغو وته چه خداي پخپله وښود | څه حاجت ئې د رحمان په گفتگوي شي

وقت د عیش و طرب یر شه خزان راغي | ځانکندن د بلبانو په ځان راغي
دلداري مي ترې امید وه باري څه کړم | هغه یار د دلبرانو په شان راغي
سود سودا د عاشقۍ که نفع مند وي | ما هیڅ سود په کښي بیا نه موند نقصان راغي
تمام عمر که وصال و همره نه و | لکه یو زمان د ښکلیو هجران راغي
آشنائي مي په هوس وه خو چه بیل شوم | دواړه لاس مي و بله ومښو ارمان راغي
گوي ځما د زړه ئې یووړ په چوگان کښي | بیا د ناز په نیلي سور په جولان راغي
غنچه لب به په خندا نه کا پریشانه | په شیبو ځما د آوښو باران راغي
د میرزا د ارزاني دعوې به پرې کا | قدر دان د شاعرانو رحمان راغي

چه وصال د خپل جانان مي دي موندلي | گنج د در و د مرجان موي دي موندلي
همره طمع مي له خپله بخته نه وه | نه پوهیږم چه څه شان مي دي موندلي
که په ډېر مشقت لاس لره خداي راوست | زه خو وایم چه آسان مي دي موندلي
چه مي یو نفس وصال ور سره وشه | واړه اجر د هجران مي دي موندلي
څه عجب دي که تمام جهان ځما شي | چه بادشاه د درست جهان مي دي موندلي
زه رحمان په خپل اشعار شکر گذار یم | چه دا هسي رنگ دیوان مي دي موندلي

ته چه خپله بې عقلي هوښیاري بولې | کاشکي بیا مومې د غوښتو په نرخ شولې
عشق یو داد دي په عاشق باندي له خدانه | هسي نه دي چه ئې پیرې یا ئې پرولې
زلیخا غوندي به بله شیدا نه وي | که د مصر مستورې شي واړه تولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه بحر څه په بحر حساب نه دي   چه اوبه ئې خاك آلودې وي ختولې
له هغو سره به څه فكر د يار وي   چه په غم وي د كاله يا د كهولې
عاشقي څه د نغري په غاړه نه شي   څو په يار پسي وا نه خلې ځلي ځولې
د وصال په نعمتونو غره مه شه   جدايي ئې خلقې كړې په زړه ځمولې
در گوهر په تله نه دي چا تللي   د رحمان شعر گوهر دي څه ئې تولې

ما چه سترگي و گلرخ ته واړه ولې   په هغو سترگو مې ويني وژړلې
د عمل جزا مي بيا مونده بر حقه   دا دستور دي چه كرې هغه آخلې
تر غمزو ئې يو په سله زره قاتل دي   تل چړې توري په كاڼي تيرولې
خود كرده به څه تاوان له چا نه غواړي   چه ئې غوڅي په خپل تيغ كړې سپيني خپلې
ما لا مرگ د ستا په مينه كښي هاله ليد   چه گدا د پادشاهۍ لافي وهلې
له خوبانو به څوك څه وفا غواړي   سرو كله د كشمش ميوه نيولې
په دربار ئې سنڼاسي شه ورته كښينه   تار په تار د سر ويښته ايرې منلې
كه دفتر د خپل قسمت د جا په لاس وي   بدي بخري به چا كله قبلولې
چه نيكي ئې وركوله و نيكانو   دې بدانو څه بدي نه وه غوښتلې
څوك له خاورو ايرو پاڅوي تخت وركړي   څوك له تخته د ايرو په ډيران ولې
ستا چه نيت د آشنايۍ نه و صنمه   د رحمان سترگي دي ولي نه گنډلې
د ازل په ورځ د بخرو جواري وه   اي رحمانه چا بايلودې چا گټلې

بد لوې په دنيا دين و ايمان ولي؟   نه پوهيږې په خپل سود و په زيان ولي؟
هميشه په ځاي د شكر شكايت كړې   منكريږې په عطا د سبحان ولي؟
در بخښلي خداي د هري چاري توان دي   په ډير توان كښي خپسر بولې ناتوان ولي؟
مدام اوښي تويوې د رزق له غمه   در گوهر پر بها پلورې ارزان ولي؟
چه په هر بيگاه سامان د هر سبا كړې   كور و كر شوې د محشر په سامان ولي؟
هيڅ گياه له ځايه نه خوځي نم مومي   ته د رزق په طلب مرې جهان ولي؟
چه پخوا تر قضا خپله رضا غواړې   بيهوده په لوټو ولې آسمان ولي؟
په ژوند ومره چه د مرگ له غمه خلاص شې   آسان كار دي كړ په ځان باندي گران ولي؟
غيري ميني دي په زړه باندي انبار كړې   په كعبه كښي نښاسې بتان ولي؟
زړه د نفس په پيروۍ در څخه لاړ شه   د خبيث په لاس دي وركړ قران ولي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه یوسف د حبشي په بها مومې — د مطلوب په بهانه ښندې ځان ولې؟
بد له بدو پښیماني کاندي رحمانه — ته په خپلو بدو نه شوې پښیمان ولې؟

چا چه نمري وي خپلو وینو وللي — د شبنم په څیر به تل وي سپین سپیځلي
که صیاد څخه د اوښو داني نه وي — د هوا مرغونه نه دي چا نیولي
هر یو مخ کله لایق د آبرویی دي — اوښي نه درومي په مخ د هر ناولي
هره شپه به شمع څه لره ژړا کړه — که ئې نه وي په ژړا کښې څه موندلي
ما رحمان به ژړا نه کړه له خوبانو — که مي نه وي په قسمت دا هسي ښکلي

په نور څه پسي بې خدانه ژاړې ولې؟ — د چارپاي په څیر بې ځایه ناړې ولې؟
چي روتۍ میده کوې په شخوند خو جوړ یې — ترو خبري کوې لواړي لواړې ولې؟
ته دا خپل کلام میده په دا خپل شخوند کړه — تا داړلو ته تیرې کړې داړې ولې؟
هغه کار چه دي په نرم ویل کیږي — بیهوده په بیرته ولي لاړې ولې؟
نیك له نیکو بد له بدو مناسب دي — نیك و بد سره په بله نغاړې ولې؟
یو قدم د خداي په لور ایښودي نه شې — تمامي عمر په پراته لارې ولې؟
تل دي طوق تعلق په غاړه کښیوست — وکښې نه شې دغه طوق له غاړې ولې؟
چه په ورځ د شیخۍ لافي کړې رحمانه — په شپه می له می فروشه غواړې ولې؟

هسي ډوب یم ستا د غم په دریاب تللي — چه ماهي غوندي بې تیغه یم کوتلي
ما لیدلې چه لینده دي وه را کښلې — تا د ورځو په لینده یم زه را کښلي
په خپل ځان مي تر هغه پوري نظر و — څو مي ته په نظر نه وې کښیوتلي
اوس مي ستا په مینه ځان و جهان هیر شه — د سیلاب په مخ کښې لاړم لکه خلي
عاشقي به ئې د باد په مخ بڼه کا — که ئې ځان وي کوه قاف غوندي پنولي
چه د عشق له بحره روغ سلامت ووزی — زه ئې نن گڼم له موره زیږیدلي
هر چه واوړي په بلا د تورو زلفو — هغه بیا تر کوره نه دي ورغلي
چه له غرونو پریوتلي وي بیا پاڅې — پاڅیدي نه شي د زړونو پریوتلي
چه د اور لنبو وهلي وي بیا روغ شي — نه رغیږي د هجران لنبو وهلي
زه رحمان ئې هر دم وینم ستا په غم کښې — که خپل مرگ په سترگو نه دي چا لیدلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خداي دي وژغوره له هري پريشانۍ　اي ځما د کور و کلي ودانۍ
عاشقي چه ما ګڼله ناداني وه　اوس خبر شوم له دې خپلي نادانۍ
تر ورخ تيري اوبه بيرته نه جار ووزي　څه پکار دي پوچ بې ځايه پښېمانۍ
وداني په يوه دم کښي شي ويرانه　مرد هغه چه کړي د وراني ودانۍ
لکه باد چه ځان وهي له کوهه دشته　زه په تا پسي کوم سرګردانۍ
دا خو زه د ستا د غم سره لوځيږم　څوك له ديوه سره کړي پهلوانۍ
چه په آب و په آتش په خاك و باد وي　څه اميد دي په هغه زندکانۍ
ته چه دا رنګي اوردې وعدې کړې　کشکي راکړې و ما خط د امانۍ
زه او ته که هغه وقت وي چا به نه وې　د مجنون او د ليلي قصه خوانۍ
ځما ستا و نندارو ته به حيران وو　که ژوندي وي آدم خان او درخانۍ
و هر چا ته چه وايم حيرانيږي　څه به وايم د رحمان له حيرانۍ

زه د ستا له غمه ژاړم واړه ويني　واړې وينې واړه وينې واړه وينې
خود مي وينې چه په تش کاته دي مرمه　لا خنجر په کانې مږې دل سنګيني
هر ارمان مي په حضور د سترګو وژنې　لايقين دي د زړه نه شي بې يقيني
عالم ستا په مينه ژوي نه پوهيږم　زه په څه سبب وژلي يم ستا ميني
ډير عالم به نوري رنګ کا معلوميږي　تا چه هسي جامې واغوستې رنګيني
پښې ئې نه وي چه و بله خوا ته درومي　هسي سکښې په غمزه د عاشق سپيني
که صورت موي پر بله پوري معلوميږي　زړه مي ستا له غمه چاودي نازنيني
هغه څوك دي چه تر تا به بهترين وي　اي تر وار و مهرويانو بهتريني
چه دي زلفي د رحمان په زړه وريځ کړې　تر بڼو ئې ځکه څاڅي اوښي ويني

هر چه کښت ئې په باران و په سيلاب وي　د هغو عمر به واړه په عذاب وي
هغه ملك چه په کښي سيند و رود بار نه وي　دهقانان به ئې همه خانه خراب وي
و آسمان ته به ئې سترګي وي ختلي　د باران له انتظاره به بې خواب وي
لکه څوك چه کړوي ئې په کرهۍ کښي　د هغه ماهي په طور به کباب وي
لا به کله بارانونه پرې نزول شي　چه نخل و زراعت په ئې سيراب وي
هميشه له خدايه خواست د اوبو کاندي　که ئې چرې خواست په عمر مستجاب وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه تل چه ئې په زوړ د اوبو غوړ وي — همره غوړ ئې نه په چنګ نه په رباب وي
که همه عمر باران ور باندي ووري — لا ګرمي ئې په صورت کښي د آفتاب وي
د ګرمۍ و د خشکۍ له دهشته — د آفتاب په څير ګمان ئې په ماهتاب وي
د اوبو له ډېري ډېري قيمتۍ نه — لږګي لوښي ئې مردار په منجلاب وي
فرق د پاکو د ناپاکو اوبو نه کړي — که اوبه ئې ګډې وډې په پيشاب وي
د اوبو په غلا چه ور شي نه جار ووزي — که ساکن د خانقاه او د محراب وي
د اوبو په ويش چه ورشي انصاف نه کا — که په لاس ئې ورقونه د کتاب وي
د اوبو ثواب ئې نه کيږي له لاسه — که په کوټ اوبو ئې عين د حج ثواب وي
د باران اميد ئې نه کيږي له خدايه — که ئې سپه و ورځ په سر باندي سحاب وي
پليتي به ئې له تنه څه رنګ درومي — چه اوبه په کښي نايابي تر ګلاب وي
هيڅ ئې مه پوښته له غسله له اودسه — چه يو څاڅکي پرې ګوهر غوندي ناياب وي
په سبب د ډېره ډېره تيممه — هميشه ئې سپيره ږيره په تراب وي
د للمي سړی په مخ کښي وي آب چري — هغه خلق چه بې آب وي خو بې آب وي
په آبۍ کښي لا هم وي خونه ويرانه — هغه کلي چه د بل کلي پائيناب وي
يو به ني سي هيڅ بري له سري ورخه — د پائيناب سړي که زوي هم د ارباب وي
سم حساب له عزيزانو کله مومي — تل تر تله ئې د بل لاندي حساب وي
نه طاقت د بد ويل لري نه صبر — لکه مار په ملا وهلي پيچ و تاب وي
نه ئې مرګ نه ئې قتنه له لاسه کيږي — لاس تړلي د خپل شرم به طناب وي
چه ئې زيست يا ئې روزګار په تحمل شي — هميشه ئې له بدۍ اجتناب وي
که يوه بده وينا ئې له خولې ووزي — هغه دم ئې په خپل ځان باندي عتاب وي
هسي شان سړي تيري ور باندي وکړي — چه په عمر نه د سوال نه د ځواب وي
همسايه ئې چريکار و پښتانه شي — او په اصل به موچي يا به قصاب وي
ملايم ويل اثر ور باندي نه کړي — چه په زړه کښي ئې نه شرم نه حجاب وي
لکه ديو وي د سړيو په صورت شي — ته ګمان کړې چه سړی دي دي دواب وي
په هيڅ رنګ له بده خويه نه جار ووزي — هسي مست د جاهلۍ په شراب وي
چه اشراف د هسي خرسو په لاس کيوزي — ترو خلاصي به ئې له خونه په کوم باب وي
هسي رزق دي خداي هيچا لره ور نه کا — که به رزق د چا په هسي رنګ اسباب وي
تر دا هسي زميندارو هغه ښه دي — چه نوکر د يوه تور کافر کلاب وي
نوکري د يوه سپي ور لره ښه ده — هغه بريږده چه لا نوم ئې د نواب وي
د خشکۍ له غمه قوم د رحمان خوښ دي — که رفتن ئې له جهانه په شتاب وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تل دي ستا خواب آلودو سترگو خواب وي   چه فتنه په خواب وده شي ډېر ثواب وي
لکه مي چه په مينا کښې تجلي کا   نور د حسن په حجاب کښې بې حجاب وي
ته چه ما ته لولوي پتۍ د صبر   زه هم ډېر په دا راضي يم که مي تاب وي
زه په دا سبب په ترکو پسي ژاړم   چه ژړا د عاشقانو د مخ آب وي
که نادان وي هم دا همره خو پوهيږی   څوک چه نه ژاړي په يار پسی کذاب وي
د عاشق سترگي په دا سبب شوې پاکي   چه مدام د جوي په سر لکه حباب وي
له خالي خوني به څه وړي چه څه نه وي   که ختلي د حباب په سر سيلاب وي
هم په دا ئې د نغمې اثر پيدا شه   چه په تشه گيډه صبر د رباب وي
د حريص له خپله نقده بهره نشته   لکه مار د گنج د پاسه پيچ و تاب وي
کاملان تعلقات د دنيا نه کا   لکه پاښې د خزان پښه په رکاب وي
غفلت هيڅ مناسب نه دي په دنيا کښې   ساکنان د دهر کل واړه خراب وي
چه ښادي غواړي بې شماره بې حسابه   په رحمان به د غمونو څه حساب وي

د هغو چه ځبله مهر و محبت وي   په هستۍ او په نيستۍ کښې فراغت وي
عاشقي ده تر هغه مقام په هور ته   چه د چا مقام په رنځ و په راحت وي
څه د اور په لنبو سوي څه د عشق   واړه عشق دي که هجران وي که وصلت وي
چه مطلب و مدعا د سړي خداي شي   ناست ولاړ ئې همه واړه عبادت وي
که په دوه قدمه ومري هم حاجي شي   چا چه کړي د مکې په لوري نيت وي
هغه څوك چه پير وي د اوليا کا   دا ئې واړه په معنیٰ کښې ولايت وي
که د زرو په تخت کښيني غزا وشوه   و فهيم وته کم فهمه بې عزت وي
خاوري زر په سړي واړه برابر شي   هغه دم چه له جهانه په رحلت وي
د دانا او د نادان تر ميان يو حد دي   هوښياري تر حد په هورته حماقت وي
تجاوز له خپله حده پكار نه دي   د هر چا په خپله خونه کښې حرمت وي
نور عالم که د دنيا غمونه کاندي   د رحمان سره دي غم د آخرت وي

د هغې بنا چه نوم محنت آباد وي   ترو خاطر به په کښې څنگه د چا ښاد وي
په خواړه او په څښو کله ويني نيسي   هر مرغه چه په قفس کښې د صياد وي
د رنځور په خوله کښې کله مزه کاندي   که سل رنگه نعمتونه ئې معتاد وي
پاي بسته ولره هر چرته زندان وي   هغه هر چرته آزاد وي چه آزاد وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

عشق تغییر او تبدیل نه لري یکرنګ دي — د آشنا له لاسه داد وي که بیداد وي
د ښادۍ نښه هغه وي په جهان کښې — چه په یار پسي بې بیخه بې بنیاد وي
بودني هغه باله شي په معنیٰ کښې — چه دنیا ئې په نابوده اعتقاد وي
نقصاني دي د دنیا عمارتونه — که تر لاندې ئې سل ستني د فولاد وي
زندګي که ځوك پوهیږي خضور دم دي — آینده و رفته کله د چا یاد وي
دا دنیا لکه سیلاب هسي بهیږي — نه ځې چا څخه استوګنه نه استاد وي
چه کامله اراده لري په زړه کښې — د مرشد له اشارته بې ارشاد وي
و هغو ته چه خداي خود پخپله وښود — څه حاجت ئې په ښوونه د استاد وي
ډیر یاران ور څخه بیل شو و هیڅ ګرم نه دي — که رحمان له جدایۍ نه په فریاد وي

په دنیا کښې که هر ځو وبله پیوند وي — پس له مرګه به ئې درست صورت بند بند وي
زه به وخورمه په دا باب هزار قسمه — که باور دي په قسم و په سوګند وي
یا به وړاندې تر تا درومي یا به ورستو — که دي ورور که دي عزیز که دي فرزند وي
زمانه به ئې تر پښو لاندې پایمال کا — که په قطعه تر آسمان پوري بلند وي
هم ئې هسي پیمانه ګڼه په خاورو — که ئې ډکه خوله تمام عمر په قند وي
هر چه کاندې آزادي په دا جهان کښې — پس له مرګه به هم واړه په بند وي
هر چه غاړه ئې و حق ته ایښې نه وي — همیشه به ئې په غاړه کښې کمند وي
دا چه زه و تا ته وایمه که خداي کا — په آیت و په حدیث کښې به ځرګند وي
ته چه نه کوې باور په آیاتونو — ترو ځما ویل به څه در لره پند وي
ناپسند به د منکر په انکار نه شي — هر کلام چه دلپذیر و دل پسند وي
خدانه ګنج د قناعت و رحمان ورکړې — چه بې ملکه بې حشمته دولتمند وي

که د درستي دنیا غم مي په سر بار وي — واړه سهل دي که یار را سره یار وي
هزار وار به ئې د یار تر نامه ځار کړم — که په قطع مي دا یو صورت هزار وي
هغه نه دي په شماره د عاشقانو — چه د خپل ټټر داغونه ئې په شمار وي
مشکل کار د عاشقۍ چه خداي پیدا کړ — کله بل جهان هسي مشکل کار وي
ځو ئې اوښې په مخ لاري روغي نه کا — د هغو و معشوقو ته کله لار وي
ته چه ګل ځما د یار په شکل غواړې — کله دا رنګه ګلونه په ګلزار وي
نه مونده شي به بازار کښې نه په ښهر — هغه رخت چه د خوبانو په بازار وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د یار په څیر مخ نه وینم په سترګو	که په هره خوا خوبان هزار هزار وي
د عاشق نطر په ډیر و په لږ نه وي	که دیدن د یار په لږ که په بسیار وي
شته هزار هزار خوبان ولې سوګند دي	که ځما د یار په څیر د چا یار وي
مرګ له هیچا سره وار نه کا رحمانه	یار به ځان تر یار وړنبي کا که ئې وار وي

له هغو سره به څه فکر د یار وي	چه یاران ئې په هر لور هزار هزار وي
چه آشنا پسې ویشتلې هم هغه وي	چه له تورې آشنائۍ ئې استغفار وي
صبوري او قراري دې په ما زوم شي	که بې تا به مې یا صبر یا قرار وي
هر ژوندون د یار په وصل ښایسته وي	بې مینه که ژوندون وي څه پکار وي
که د یار له لاسه اور په یار بلیږي	هغه اور و عاشقانو ته ګلزار وي
په یارۍ کښې آزار نشته خداې دې نه کا	که زره به ځما زړه له تا آزار وي
و هغو ته عاشق مه ویلې بویه	چه ئې فکر یا د سر یا د دستار وي
ځاې ئې اور شي چه زنار ئې شي په غاړه	ولې نه چه ستا د زلفو زنار دار وي
ستا د زلفو زنار دار که په اور سوځي	دغه اور به هم رښتیا ستا د رخسار وي
هغه جونه به لیلې غوندي رسوا شي	چه رحمان غوندي مجنون ئې په دیار وي

که د ستا د خاطر مینه په اغیار وي	ستا دپاره دې اغیار هم ځما یار وي
هر سړي چه په یو مخ باندې مین وي	له یوه مخه ئې سل مخه پکار وي
هر چه کاندې نوکري د پادشاهانو	خواه مخواه به د دربانو منت بار وي
څه به ستا له رقیبانو زه ماڼه کړم	دا دستور دې چه له ګله سره خار وي
څو سل خاره ئې خښ نه شي په ټټو کښې	کله وي چه د بلبل و ګل ته لار وي
سجاده به د ساقي د لارې فرش کا	هر صوفي چه د سرو سترګو خریدار وي
په جذبه د عاشقۍ به لیوني شي	که په قطع افلاطون غوندي هوښیار وي
په رحمان باندې به هیڅ ملامت نه کا	هر سړی چه ستا له مخه خبر دار وي

کاشکي زه خاوري ایرې د ستا د در وي	چه قدم دې همیشه ځما په سر وي
خو یو ځله ځما ستا و بله مخ شوې	نور مې موخه ستا د غشیو په ټټر وي
تمام تن مې د رنځور په څیر اوړه وي	خو په ما د تورو سترګو یو نظر وي
په زیړ رنګ په سپینو اوښو به ما بیا موند	که د ترکو ملاقات په سیم و زر وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملامت به په ما څه لره وايه شه   که د ستا له دلبرۍ نه څوك خبر وي
مرتبه که ستا د عشق شي ور ځرګنده   ملايك به واړه وايي چه بشر وي
تماشه به ځما هله در ښکاره شوه   که ته ما غوندي بيدل و زه دلبر وي
په خونبار به ځما سترګو غونديي نه وه   که په مخ مي د تيرو تورو پرهر وي
ستا په درد کښي طبيب وايي و رحمان ته   لا به ښه و که دي حال تر دا بتر وي

ډيري خولې ځما په ياد شکر خورې شوې   بيا ځما په زمانه خاوري ايرې شوې
د چندڼو ونې وسوليدې لاړې   هزار څاڅکي د شمشاد و په ايرې شوې
په هغو زمکو چه روغي پرې مانۍ وي   د ايام په ګردشونو اديرې شوې
په دنيا کښي چه بنياد د آشنايي کا   د هجران توري هغه لره تيرې شوې
دا فلکه چه خداي پيدا کړ دا ئې خوي دي   چه و چا ته ئې دعا چا ته ښيرې شوې
د دنيا د محلونو خښتي واړه   و رحمان ته د سرونو منارې شوې

د وصال په هوا والوتي مرغه شوي   د هجران په اورکښي درست صورت اوبه شوي
نه و زر کاله هوس نه مري له غمه   سړي سخت دي ګڼه يو اثر پرې شوي
زړه که چاودي هم له دې غم به وجاود   چه د يار د بيلتانه خواري په زړه شوي
ر رقيب و ناکړدو ته چه نظر کړم   د عاشق له آه ړوند په تور ليمه شوي
هيڅ پوره به دي نيمګړې نه شي خدايه   که بيلتون د دوه يارانو وبله نه شوي
خداي رضا لره چا هسي تعويذ وکړيبيو ځل يار   چه لړ زه د هغه يار تر فهم ښه شوي
په سترګو وليدي چه دا دي   دغه پسه هر چه شولي بيا هاله شوي
نوم ئې يو ځل زما واخيستئ به ژبه   نور مي نوم په دا جهان کښي پاتي نه شوي
لکه درست عمر په خوله د رقيب کار کا   دغه هستي يو زمان ځما په خوله شوي
زه رحمان په دا خبره حق حيران يم   نه پوهيږم چه د يار له غمه څه شوي

چه په مخ باندي د اوښو يو رقم وي   عين د تورو له پرهار سره سم وي
که ګريوان مي د سپوږمۍ د نمر مشرق شي   زه چه يار په سترګو نه وينم تور تم وي
دلته سر پورته کول د چا رسيږي   چه پخپله د يار زلفي خم در خم وي
کړو ورځو غوندي نيش وهلي نه شي   که په زړه د پاسه پروت د چا لرم وي
معشوقه چه د عاشق په غم وي غوڅه   د عاشق سترګي دي ووزي چه ئې غم وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدمي د دوو همدمو هسي بويه   چه د دواړو همدمي په يوه دم وي
که د درست جهان ښادي ور باندي راشي   مه کړه خداي چه څوك بې ياره خوښ خورم وي
بل ستم د بيلتانه د پاسه نشته   که ليدلي چا په سل رنگه ستم وي
دا قضا څه تر قاضي موقوفه نه ده   خود پخپله يار تر ياره پوري گرم وي
راحت هر چري هغو لره لازم دي   چه په درد و محبت کښي مقدم وي
چه خوناب ئې د چشمانو مي ناب شي   پيوسته له دغه جامه سره جم وي
هيڅ حاجت د هنر نشته و رقيب ته   که په اصل کښي عرب وي که عجم وي
هنر مه غواړه طالع له خدايه غواړه   څه پکار بې سليمانه که خاتم وي
د رحمان خندا په اجر د ژړا ده   تازگي د گل په قدر د شبنم وي

ته چه ما ته وائې چه په چا باندي شيدا يې   زه په تا شيدا يم وايه ته چه يار د جا يې
زه به تا په کومه زيرکۍ شم پېژولي   چا زده لکه تا زده همره وايه چه څه وايې
زه چه کبرجن وم عاشقۍ مي گردن مات کړه   ته چه لکه وې هم هغه هسي کبريا يې
ځان که ستا په مينه کښي فاني کړمه څه به وکړم   ته چه په دا هسي رنگ له آهه بې پروا يې
مرگ مي په تا ولي خداي اختر کړ نه پوهيږم   څه دي حاصل هم شته که مطلق په مرگ ځما يې
څه شو که يم زه انگشت نما په مينه ستا کښي   زيات له ما نه خوښ ته د قاضي هم د ملا يې
ستا د عشق تر توري ککرۍ د رحمان ځار شه   دا هم سهل کار دي ځما ياره که په دا يې

خو ځما په ورميږه ماتول شير يې   که په مرگ د رقيب هم هسي شمشير يې
مرگ خو ويني چه پخپله را پسې دي   څه محتاج ځما و مرگ وته ډير يې
کبر و خيال خو لاله ځاېه ستا عادت و   او که نن ځما قصده په بل پير يې
دا بې شماره عاقلان به شي کم عقل   ته چه دا رنگه په زړه وکښه دلير يې
ستا خويونه به پخپله ځان څرگند کا   زه به څه وايم چه ته تر بلا تير يې
له حيرته دي تعريف کولي نشم   چه په څه رنگ دي ستا يم د چا په څير يې
ما چه ستا د لبو خوند واخيست محفوظ شوم   که سل ځله په ترخه ويل گنډهير يې
د جهان ښکلي که واړه د رحمان شي   خداي دي نه کا چه ئې ته له دله هير يې

په يوه زره به وري يا به موړ يې   په يوه ذره به گرم يا به سوړ يې
که ځواني له خدايه غواړې ځوان به ومرې   او که بس له ځوانۍ پائې خو به زوړ يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړي کله خو يا جوړ کله ناجوړ وي
خداي خو نه يې چه به تل تر تل جوړ يې
عاشقي به دي آسمان غوندي څرګند کا
که مجنون غوندي هر څو صورت ووړ يې
عاشقي بې جذبې چري ده رحمانه
ته مجذوب د يار په مهر کښي مروړ يې

په ځوانۍ کښي بد دماغه بد ګمان يې
چه پيري دربانديي در شي بيا ناتوان يې
که په دا دي زړه ښه کيږي دا خو نشته
چه به هم تر ډيره ژوې هم به ځوان يې
چه هر ګز دي په لاس نه دي کښيوتوني
بيهوده د هغو چارو په ارمان يې
چه بې خدانه زړه ترې په نور څه پوري
هم په خداي هسي باور کړه چه ناتوان يې
هسي رنګ دي و هغه جهان ته شا کړه
ګويا تل به مستقيم په دا جهان يې
همره سر دي و خپل خداي وته ټيټ نه دي
لکه ټيټ په لور د خان و د سلطان يې
يوه شپه په طاعت نه شې رونړولي
هره شپه په مال و ملك پسي پاسبان يې
په تسبيح دي تانده ژبه وچ لرګي شه
پوچ ګويۍ لره بلبل غوندي ګويان يې
و نمانځه ته چه نمر خيژي هاله پاځي
په قلبه پسي په نيمه شپه روان يې
اوداسه لره کوزه اخيستي نه شې
چه په لو او په لور ورشې پهلوان يې
پټي سترګي لکه سور په کاڼې ګرزې
که پريوزې و کوهي وته روان يې
پښيماني تر پښيمانۍ لا پخوا بويه
نه هغه چه بيا په تير ساعت پښيمان يې
د هلك په څير به لاس اچوې اور ته
نه خبر په خپل بهبود نه په نقصان يې
چه و بل ته نصيحت کا ځان ئې هير وي
نور څوك نه دي هغه ته عبدالرحمن يې

ورك شه ورك شه بد کردار و بد سړی
که دي ورور که دي عزيز وي که پرديی
تر هغه لا نيکو کار بيګانه ښه دي
چه بد کار شي د چا زوي او يا نمسی
لرګي لوښي همه واړه پرې مردار وي
بد کردار دي سور لنډي يا وړي سپی
هغه خلق به همه واړه ليوني کا
چه په کلي کښي يو سپي شي ليونی
بل علاج د ليونيو سپيو نشته
بې له مرګه چه ترې ډك کاندي کوهی
حرام خور د مخنثو په حساب وي
که په توره يا په تيغ وي مړنی
مړني ويلي بويه و هغه ته
چه بې وجهي آزار نه کا هيڅ سړی
ديګ اينښي په ديګدان ورښي تر تيغ
چه ئې سوړ په آه سرد نه شي نغری
هسي فيض ئې و هر چا وته رسيږي
چه باله شي د خپل وقت حاتم طی
اې رحمانه چه بد فهم او بد کردار شي
راته وايه سپی بهتر دي که سړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه دارو د درد و غم دي هغه مى ساقي راکړه يو دوه جامه پياپى
مي د خپلو لبو دانه د انګورو چه اول ئې نوشيدن وي پسې قى
په هر تيغ کښي چه آب نه وي د شرابو ځوك د غم په غليم نه مومي برى
جام د ميو چه غمخوار د کل جهان شه زه به اوسم په دا غم کښي تا بکى
راشه يو ځله مي هسي مست خراب کړه چه خبر نه شم له حاله د هيڅ شى
بې خودي هسي پناه ده زور آوره چه له هره غمه خلاص کاندي سړى
زه هغه تحصيل تمام ګڼم په عشق کښي چه ئې روغ وګړي بولي ليونى
رحمان صلحه له رقيب سره په دا کا آشنا ښه دي البته خوږونکي سپى

که له ډيره غمه دم د چا ختى زه به مړ ومه په عشق کښي لرغونى
زړه مي هسي ستا په تور زلفو بايلود لکه ورك په توره شپه کا ځوك کالى
په يوه ساعت مي رد هم مي قبول کا نه پوهيږم چه ئې خپل يم که پردى
په يو لاس کښي ئې مرهم په بل خنجر دي نه په مړيو کښي حساب يم نه ژوندى
که په مرګ د عاشقانو ئې رضا ده خداي دي ما کا تر همه واړه وړنبى
خون بها مي دستۍ په مثل نشته ما پخپله قبول کړي دا خپل سوى
ځوك دي غم ځما په ډيرو اوښو نه خوري کم به نه کا په خوردن سره ندى
د هجران په توره شپه کښي ئې ويريږم چه ئې نه وينم د وصل سپين سپوږمى
د يار غم لکه مزري را باندي راشي خداي دي پيښ نه کا په چا باندي مزرى
چه پرې غم غلطومه د شپې پاځم کله مي په شونډو کيږدم لکه نى
که کتاب کله رباب په لاس را واخلم باري درد مي په هيڅ رنګ نه کا کمى
همسايه مي واړه وواته له خوابه که په سل کوټو دننه کړم زګيروى
که عاشق تر معشوقې پوري يو سپى دي خداي د هجر په توره مه وژنه يو سپى
زه رحمان د يار په غم کښي هسي ډوب يم چه هيڅ نه وينم په سترګو مګر دى

چه پخته شي آشنائي تر منيان ووزي جدايي
و طالب وته وفا شي د مطلوب بې وفايي
بادشاهي کاندي بدله د ديدن په ګدايي
خاني پلوري په اوربوشو ميرزائي په ميرزايي
نظر نه کاندي هيچري په لوئي په بډايي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته کفر څرګندیږي   خود بیني او خود رایي
خود رایي په عاشقي کښې   له عاشقه نه ښایي
معشوقې که بې وفا دي   عاشقان خو ئې ستایي
غوږ ئې کوڼ سترګې ړندې وي   د خپل یار په خطایي
که ئې کړي وي سل علمه   هم دیني هم دنیایي
همه واړه فراموش کا   چه پرې ورشي شیدایي
و مطلب ته نه رسیږي   په شیخي او ملایي
آواره ننګ و ناموس کا   په سر واخلي رسوایي
تر ناموسه ورته به شي   بې ننګي بې نوایي
هره چار ئې په اخلاص وي   نه په روي و ریایي
قبلوي په دواړو سترګو   هر چه یار پرې فرمایي
نصیحت پرې اثر نه کا   که څوك سل ځله وایي
فایده نه لري په عشق کښې   د دانااؤ دانائي
مشکل کار د عاشقۍ   آسان چرې دي بایي
دغه کار کولي نه شي   هرکم فهم کجایي
هرکم بخت ئې کله مومي   د دلبرو همتایي
څه په کسب مونده نه شي   دغه کار دي عطایي
چه د عشق په لومه کښېوزي   نور ئې نه وي رهایي
بې د یار له مخه نه شي   د عاشق دلکشایي
د خپل یار په طلب ګرزي   غاړي غرونه پیمایي
له عالمه وي وتلي   لکه صید صحرایي
تل تر تله ئې وطن دي   ګوشه کنج و تنهایي
مدام سوي لوغړن وي   د خپل آه په ګرمایي
هر زمان ئې په اور نیسي   د خپل یار تمنایي
نه ئې ملك و نه ئې مال وي   نه ئې زهد پارسیي
په دا هسي ګرانو چارو   معشوقه ئې آزمایي
په یوه دیدن ترې یوسي   د درست عمر کمایي
هم هسي رنګه وژني   یاره ستا بې وفایي
چه په زړه کړم زړه مې وچوي   دغه ستا خود نمایي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم خودي لري بې قياسه   هم د حسن زيبايي
ضرر نه لري بې نفع   ستا د ميني سودايي
ستا سودا ما لره سود دي   حق به وايمه خدايي
په هيڅ مخ كښي ليده نه شي   ستا د حسن صفايي
نمر به څه له تا سيالي كا   په دا بې سروپايي
ادراك نه رسي د سر وي   ستا د قد په رعنايي
لكه ستا چه قد بالا دي   نشته هسي بالايي
كه د ستا وصال د وريا وي   زه ماهي يم دريايي
د مگس و زندگي ده   په دكان د حلوايي
زه طوطي شكر پرست يم   د ستا شونډي ميټايي
دا گمان په رحمان مه كړه   چه بې تا به وپايي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخمس

هغه یار چه ښایسته دي تر آفتابه مخ به کله را ښرګند کا له حجابه
بیلتانه په زړه زهیر کړم بې حسابه یو سبب وکړې مسبب الا سبا به

چه زما ملاقات وشي له احنابه

ملاقات د ښایسته ؤ مي نصیب کړې د ښایست په ګلستان مي عندلیب کړې
عندلیب مي په ګلشن د خپل حبیب کړې خدایه ما په دلبرانو کښې قریب کړې

و می ژغورې د دې اهل له عتابه

هغه یار چه زه ئې مینه په دیدار کړم همیشه ئې و دیدن ته انتظار کړم
شپه و ورځ پسي نارې وهم کوکار کړم که په روي ورته تمام جهان رویدار کړم

سترګي پورته کوې د ناز له خوابه

بیلتانه ئې پټ پنهم په زړه تاراج کړم و دیدن ته ئې په هسي رنګ محتاج کړم
چه غرقاب ئې د غمونو په امواج کړم هیڅ پایاب ئې مونده نه شي څه علاج کړم

د آشنا د میني غم ښه نا پایابه

نه چه کس یې د جمله ؤ بې کسانو هم کار ساز یې د جمله ؤ خام کارانو
الهی په بزرګۍ د بزرکانو زه وصال په دعا غواړم د خوبانو

لا به کله دا دعا شي مستجابه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسير کړي دي د زلفو په طناب يم تکبير کړي دي د سترګو په قصاب يم
د کشتۍ غوندي مدام په اضطراب يم لکه زه چه ستا له غمه په عذاب يم

خبر مه شه هيڅ بنده له دې غذابه

دريغه مه وي په دنيا کښي پيدا شوي او که وي هم په دا هسي شان خومه وي
لکه زه يم د هجران په لنبو سوي څو به ګرزم د هجران په اور اولوي

چه سينه مي شوه په درست عمر کبابه

هي هي څه مي دا خراب خاطر ناښاد شه زيست روزګار مي هميشه آه و فرياد شه
عمارت مي د زړه هسي رنګ برباد شه چه حباب غوندي بې بيخه بې بنياد شه

د ښادۍ طمع به څه کړم له حبابه

پټ پټ ګرزم د ناصح له نصيحته راته کاندي نصيحت په څو صورته
چه توبه کړم د خوبانو له قربته هيڅ ځواب ئې په ما نه شي له غيرته

در مانده ورته ولاړ يم لاجوابه

دا ځواب څه هسي نه دي چه په خوله شي د عشق راز څه هسي نه دي چه وايه شي
دا مشکل حکايتونه په ما نه شي د دې بحر بې پايان حسب په څه شي

چه ئې زه و چا ته وايم له حسابه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا موندلي د دې بحر پايان نه دي دغه راز و هر سړی ته عيان نه دي
هيچا کړي د دې چاري بيان نه دي دغه واړه عاشقي ده رحمان نه دي

چه په خوله کښې در و لعل لري سيرابه

ستا جفا د حد په هور ته ده صنمه تل مي اوښي موج وهي د زړه له يمه
څو به پټه دا قصه اوسي پنهمه هسي ډوب په فکر تللي يم له غمه

نه پوهيږم چه په غره يم که په سمه

که خبري وي له دې هسي رنګ خوارئ ما به نوم اخيستي نه و د يارئ
ستا د غم په درياب ډوب يم تر مرئ بې تا نه لرم هيڅوك د دستګيرئ

مګر ته پخپله لاس را کړې همدمه

ما وې نور به آشنائي له هيچا نه کړم هم په دا رنګه مي نيت و، باري څه کړم
د قسمت علاج په چا شي چه ئې زه کړم که په سل رنګه تالاش و تدبير وکړم

خلاصي نه مومم له لوحه له قلمه

خوبرويان که بې وفا دي خو هم وړه دي عاشقان که وفا دار دي خو هم پړه دي
ستا له غمه هر چه دي ځما په زړه دي اوس به حال و چا ته څه وايم چه څه دي

غرض دا دي چه زه ګرم يم ته ناګرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو خو دا چه په صورت ئې پریرویه   هم په خوي و په خصلت فرشته خویه
هم په قد و په قامت هر ګوره لویه   بیا به نه مومي څوك تا غوندي دل جویه

که ئې غواړي په هژده هزار عالمه

ستا له غمه زه په ځان کړم هسي چاري   چه دښنه ئې وبله نه کا ګلعذاري
ته په څه سبب ځما دل آزاري   دا ځما ګناه را وښیه دلداري

چه توبه کړم نصوحا غوندي محکمه

لاس تر غاړه د رقیب سره خندا کړې   چه ما وویني له قصده راته شا کړې
خداي ئې ویني هغه چاري چه په ما کړې   تر ابدي ورځې پوري به جفا کړې

که به کله وجار ووزې له ستمه

تا جه هسي بې نیازي د ځان توښه کړه   په عاشق دي د خندا زمکه متره کړه
بیا دي ورځ په غریبانو توره شپه کړه   نور دا هسي د جفا خویونه مه کړه

خلقه به دي له جوره شي برهمه

ستا ځما له میني هر څوك خبر دار دي   دا خبري کوراکور په هر دیار دي
چه فلانا فلانا سړي سره دوستدار دي   اوس په بیرته جار واته و ما ته عار دي

چه رسوا شوم تر عرب و تر عجمه

هغه ژوي چه په تا باندي مین وي   په وګړي به رسوا لکه کوهکن وي
همیشه انګشت نما په مرد و زن وي   چه دا نښي په کښي نه وي دروغژن وي

که په هره ګړۍ خوري هزار قسمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نشانه د عاشقانو اول دا ده چه مدام ئې سريکار وي له فرياده
تل نامه د بدنامۍ وي پرې زباده نه ويرېږي له پيغوره له اهداده

بې د يار د جدائۍ له ماتمه

هر چه زړه ئې مبتلا شي په بتانو زيست ئې نه شي يو ساعت بې مهرويانو
که څوك ورکړي بادشاهي د بادشاهانو په نسبت د هغو سويو سوختگانو

دا متاع ده تر يوه خسړي کمه

که سليمان غوندي مسند ئې په هوا وي په سبب د عاشقۍ به خاك يا وي
هميشه به په فرياد و په غوغا وي چه دا هسي نشانې په کښې پيدا وي

ترو هاله پرې عاشقي ده مسلمه

عاشقي دي هيڅوك نه گڼي اسانه دا خبره ده له حده په هورته گرانه
وصال نه دي چا موندلي بې هجرانه ته له ځان سره اتکل وکړه رحمانه

په دنيا کښې ښادي چري ده بې غمه

(تصحيح، مقابله، او تدوين شو)
"بينوا"

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library